

# *Jau jm kie jé jeu jëi'*

*Lengua chinanteca  
Usila, Oaxaca*

*Cuarto grado*





NOMBRE DEL ALUMNO (A)	
ESCUELA	GRUPO
POBLACIÓN	
ENTIDAD FEDERATIVA	

Este libro de texto ha sido elaborado por el Gobierno de la República y se entrega en forma gratuita a los niños de las escuelas primarias del país.

Los juicios y opiniones de los maestros, de los padres y de los alumnos son muy importantes para mejorar la calidad de este libro. Sus comentarios pueden ser enviados a la siguiente dirección:

COMISIÓN NACIONAL DE LIBROS DE TEXTOS GRATUITOS

Rafael Checa núm. 2 col. Huerta del Carmen  
C.P. 01000, México, D.F.

Las obras de arte que ilustran las cubiertas de los libros de texto gratuitos son representativas de las grandes etapas del arte mexicano. Constituyen un valioso respaldo educativo y son motivo de orgullo nacional.

**SEP**

Libro de texto en lengua chinanteca de Usila, Oaxaca.  
Elaborado en la Dirección General de Educación Indígena de la Subsecretaría de Educación Básica de la Secretaría de Educación Pública

**Autor**

Prof. Fulgencio Agustín García

**Colaboradores**

Personal docente de la zona escolar núm.209

**Diseño Gráfico**

José A. Velázquez Barrera

**Ilustración**

Rocío Ayala Almanza y Virginia Ayala Almanza

**Formación**

Juan Carlos R. Gómez Sierra

**Fotografía**

Archivo Iconográfico de la Dirección General de Educación Indígena

**Ilustración de Portada**

"Don José, su familia y sus plantas", 3.68 x 5.78 m

Pintado por niños otomíes de la comunidad

Cieneguilla, Cardonal, Hidalgo.

Servando Sánchez López, Maribel Sánchez López, María Romero Ramírez, Ana María Simón Hernández, Celedonio E. Simón Hernández, Elena Nixtha Acosta, Héctor Pérez Grijalva, Silvestre Simón Sánchez, Apolinar Espinoza Barrera, José A. Miranda Ramírez, Francisco Miranda Ramírez, Martín López Sánchez, Valeriano López Sánchez, Cupertino López Sánchez, Martín Ángeles Chávez, Juanita Cruz Nixtha, Crisóforo Cruz Nixtha, Lucía Camero Camero, Jorge Camero Camero y Gerardo Cortés Chávez

D.R. © Colorín colorado. El arte de los niños indios. México, 1993  
Reproducción autorizada por el Fideicomiso para la Salud  
de los Niños Indígenas de México, A.C.

D.R. © Secretaría de Educación Pública, 1996  
Argentina No. 28  
Col. Centro, C.P. 06029  
México, D.F.

ISBN 978-968-29-7852-4

Primera edición 1996  
Décima cuarta reimpresión 2011

Impreso en México



*La Patria (1962),  
Jorge González Camarena.*

Esta obra ilustró la portada de los primeros libros de texto. Hoy la reproducimos aquí para que tengas presente que lo que entonces era una aspiración: que los libros de texto estuvieran entre los legados que la Patria deje a sus hijas y a sus hijos, es hoy una meta cumplida.

**A** seis décadas del inicio de la gran campaña alfabetizadora y de la puesta en marcha del proyecto de los libros de texto gratuitos, ideados e impulsados por Jaime Torres Bodet, el Estado mexicano, a través de la Secretaría de Educación Pública, se enorgullece de haber consolidado el principio de la gratuidad de la educación básica, consagrada en el Artículo Tercero de nuestra Constitución, y distribuir a todos los niños en edad escolar los libros de texto y materiales complementarios que cada asignatura y grado de educación básica requieren.

Los libros de texto gratuito son uno de los pilares fundamentales sobre los cuales descansa el sistema educativo de nuestro país, ya que mediante estos instrumentos de difusión del conocimiento se han forjado en la infancia los valores y la identidad nacional. Su importancia radica en que a través de ellos el Estado ha logrado, en el pasado, acercar el conocimiento a millones de mexicanos que vivían marginados de los servicios educativos y, en el presente, hacer del libro un entrañable referente gráfico, literario, de conocimiento formal, cultura nacional y universal para todos los alumnos. Así, cada día se intensifica el trabajo para garantizar que los niños de las comunidades indígenas de nuestro país, de las ciudades, los niños que tienen baja visión o ceguera, o quienes tienen condiciones especiales, dispongan de un libro de texto acorde con sus necesidades. Como materiales educativos y auxiliares de la labor docente, los libros que publica la Secretaría de Educación Pública para el sistema de Educación Básica representan un instrumento valioso que apoya a los maestros de todo el país, del campo a la ciudad y de las montañas a los litorales, en el ejercicio diario de la enseñanza.

De esta forma, el libro ha sido, y sigue siendo, un recurso tan noble como efectivo para que México garantice el Derecho a la Educación de sus niños y jóvenes.



# *Jau jm kie jé jeu jëi'*

*Lengua chinanteca  
Usila, Oaxaca*

*Cuarto grado*



# *P R E S E N T A C I Ó N*

**E**ste libro de texto está dirigido a las niñas y los niños indígenas que cursan la educación primaria, tiene el propósito de favorecer el aprendizaje de la lectura y la escritura de la lengua indígena que se habla en su comunidad.

Se espera que este libro sea utilizado en forma creativa, tanto por el profesorado como por las niñas y los niños, en este ciclo escolar y los subsecuentes, para dar respuesta a los problemas particulares que se presenten en el desarrollo de la expresión escrita y la comprensión lectora.

En el libro se encuentran diferentes textos, algunos hablan del entorno físico de los alumnos, objetos y cosas que hay en la comunidad, y otros se refieren al entorno social y cultural, pues relatan las costumbres, fiestas y leyendas de la región.

Su elaboración estuvo a cargo de profesores indígenas bilingües con experiencia en la enseñanza de su lengua materna, así como con un profundo conocimiento de la cultura de sus comunidades. Para la redacción, los autores consideraron el enfoque comunicativo propuesto en el Plan y Programas de Estudio para la Educación Primaria 1993.

Este libro de texto podrá ser enriquecido a partir de las observaciones y consideraciones que profesores, padres de familia, comunidades y organizaciones civiles indígenas realicen acerca del lenguaje utilizado, los contenidos, las ilustraciones, el formato y la presentación.



# I ma jniäi

Majyí libro la ikié la jäi simat m ñia simaj nii a'ai a'le jau  
jm, atiö i naí jau tei ijö i matäi ka' lajö matäi, ka' lajö  
litäi ko re ñiö i ei i sat jau jm kie, jö i'le i jé jeu ukoí.

Tei teü ciclo i'tsei ikö' atø'i ña lajät simaj pei atiö kö'  
ralie ñí, ka' lajö ty ijüo i re lajei wajäitsei jö i siäi i i sat ña  
litäi tyij waeitsei i'tsei.

Majyí libro la ratie lajei ijö itäi ko' kö jeu, lajei jm jö ijüoi.

Atei a'ai a asai majyí la, aai a'le jau jm kö' jua  
waeitsei i'tse i ikiäi, kö' jua lajei jö itäi kie kö' ko jeu,  
a'ai a'le jau jm. La jäi a sat majyí rajua ityiaí jau kö' jua  
waeitsei i'tsei, lia i ratyia jau nei programa i wakä' a'tøi  
1993.

Majyí la i ma o'o itsei kiä nei tiö, ma o'o tiö lajät i wa ät  
tsei majyí la, kö' jua atøi, jmaí sie simaj, lajät chie a'ai  
ati kiä tá kie ajeu kö' kö jeu, lajei u'nio' jö i ti tö i lai  
itseí.

jau jm kie jé  
jeu ki'.





# ÍNDICE

Lección		Página
1	Ate <u>i</u> jñ <u>i</u> a a'noo	12
2	As <u>ä</u>	20
3	Ja <u>u</u> kié chie	28
4	Tá jeu	36
5	Kö láitse <u>i</u>	44
6	Kö kuento kié jä adö	52
7	Kuento kié jä aju <u>ö</u> seü.	60
8	Kuento kié chie tiyèi.	68
9	kuento kié a'ju <u>ä</u>	76
10	Alä <u>t</u> jeu aju <u>ä</u>	84
11	Aku <u>a</u> kiä a'ju <u>ä</u>	92
12	A'ju <u>ä</u> juötá	100
13	A'aa tiö ja' kiä aju <u>ä</u>	108

<b>Lección</b>	<b>Página</b>
14 Chie akiä wañiötsei	116
15 Adö ñii a'lää adya'	124
16 Jä akuajøi masäi kiä jä adö ñii	132
17 Jä adö m	140
18 Jä apei a'mm jau.	148
19 Jau kié jä chie	156
20 Atei lisiä jä apei.	164
21 Nèi ujm' jne''i	172
22 Jä apéi	180
23 A'mátqa	188
24 Lajei tá ijuö adö m	196

## a'tei jñia a'noo

Kö jm adöm masiä ö añii joi, jä añii a'säi a'neü, kö lia ijä asäi asé, ej tiöi kö waeitsei neï kie la jeï tá jö ijüoi, kö jm a'tyiaï jau tiö neï kie i'jüoi tá i'jnei mkú, jö ajua a'neü asaï asé, chie sija'i tyié la teï ma kí, kie ta la i'jö pa tyëi re loo.

Jö amaliï a'jai tyié tiöi kö chia liwäï ma jö, liö mai siñiö la jät chie kiäi, kie ta la e'u re jüoi tá jé, kö ma alet la jeï tá jö, jö amaliï ajneï mkúu, ajaï unaü, la jeï pa kú jö a'ñiö, kö marajäi kú jö, jö makøu a'noo, ka-ï la jeï kú i'añiö, jö aja'i tsei tiöi neï kie a'chia kú kii, jö maliï a'tyiaï m'm jé kú, kö mawajéu jm nie m'm jé, jö a'tyiaï jä ateï jé, ia'tej aï akaü anoö, kö juä akaü anoö aï jö a'jaü a'tej aï kiäi.

Kö ma ajüoi waeitsei tiöi la ko liwäi, neï kie a'jaü a'tej, ø lai la ne sileï ikö jnia, la jeï tá i'majüo ima'aï tsei jnia i'makí jau kiä, jé jö seï a'ai

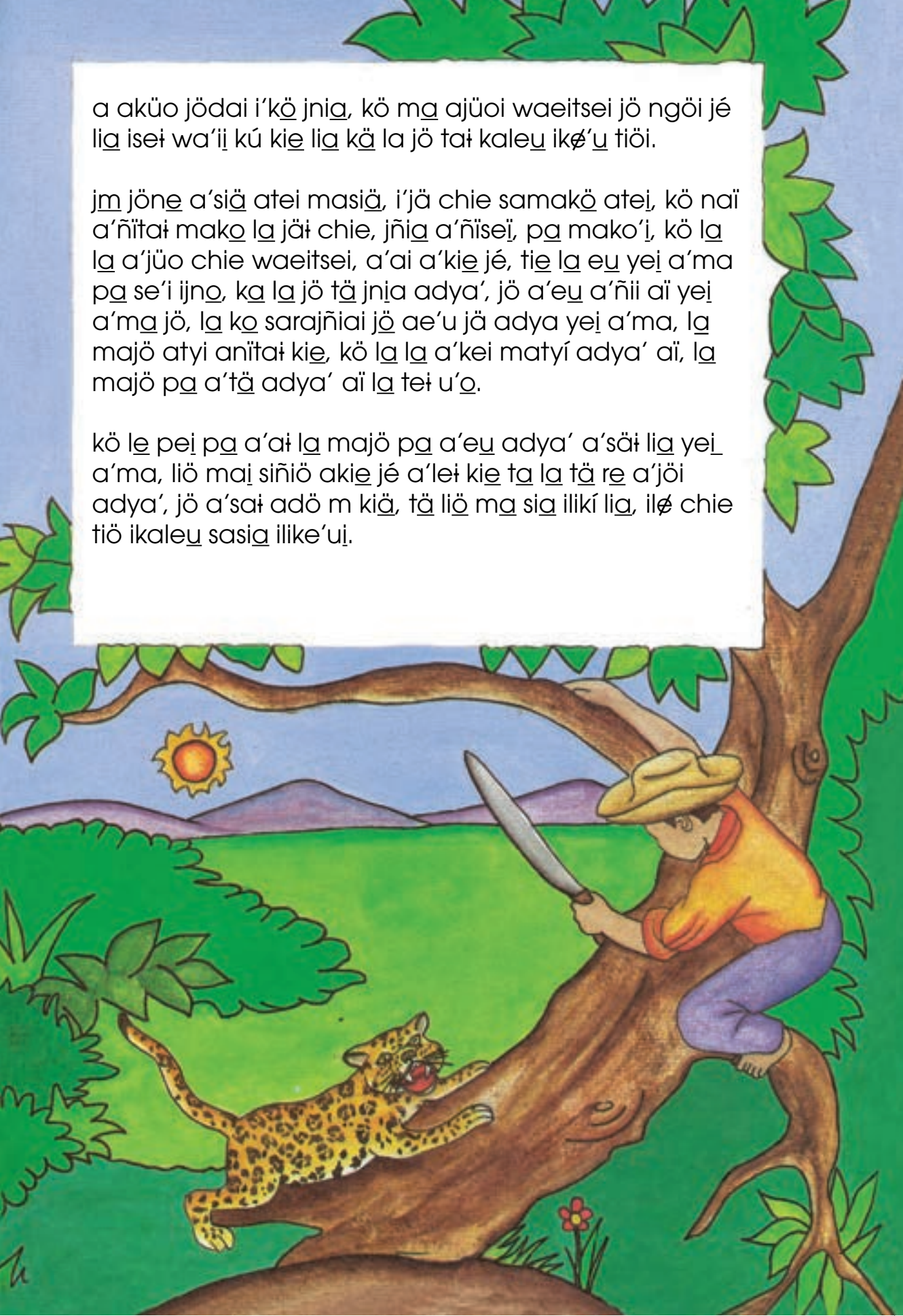
1



a aküo jödai i'kö jniä, kö ma ajüoi waeitsei jö ngöi jé  
liä isei wa'ij kú kie liä kã la jö taí kaleu ikø'u tiöi.

jm jöne a'siä atei masiä, i'jä chie samakö atei, kö nai  
a'nïtai mako la jät chie, jñia a'nïsei, pa mako'i, kö la  
la a'jüo chie waeitsei, a'ai a'kie jé, tie la eu yei a'ma  
pa se'i ijno, ka la jö tä jniä adya', jö a'eu a'nii ai yei  
a'ma jö, la ko sarajñiai jö ae'u jä adya yei a'ma, la  
majö atyi anïtai kie, kö la la a'kei matyí adya' ai, la  
majö pa a'tä adya' ai la tei u'ö.

kö le pei pa a'ai la majö pa a'eu adya' a'sät liä yei  
a'ma, liö maj siñiö akie jé a'lei kie ta la tä re a'joi  
adya', jö a'sat adö m kiä, tä liö ma sia ilikí liä, ilø chie  
tiö ikaleu sasia ilike'uj.



sai nei raya ai lia ragät kuento i a'ej.

---

sai la jei jau i'jøu nei raya.

---

Ko kö jau jö irasai juö liö jau ka la jö ligät ko ré ñiö.

atej

a'noo

a'neü

a'sé

---

tië makö raya ø juö kö jä jä ja', ø sai chie ai amaa'i tsei la jei  
tä j ö i'jüoi, liö mai ma'u jö i'aka'i la'ja'i tyié.

tië makö raya la jei i'ra m.

ai lia sai a'reü a'sé

a'noo

ai jñia a'neü jüo tá

a'tej

ai ma' ie jé

a'neü

ø a'ja'i a'noo

a'sé



liö maj tsei jö ijüoi karta, nei kie tá la i'liñi aĩ lia siä chie  
kiaĩ, ineĩ karta jö rajua la jei waeitsei jö i'tsei i'kie jä jä.

u' nioo kie aĩ lia nia jüoi kö karta.

Kiä nei sɛ'ɪ Noviembre de 1994.

Sr. adö nié tse  
u'jüo Independencia No. 10  
majm', majm'.

Kö wañiötsei ikö jnia.

liö maj siñiö, saĩ jau la ka' liñi la jei waeitsei itsei isilei ikö  
jnia, ka la jö chie' o nei aĩ lia siä jnie.

sɛ'ɪ waje'u jö asa'ĩ kö majyĩ, jau jö i'ñia ta'ĩ, i'jüoi u'jm tsei.

kö ma wajeu `ei majyi jö, jö aja'ĩ jau tsei i'kö jnia, i'yëi jnia  
i'jüo tá.

liö maj siñiö jnia a'lei kö a'yei jau, la jei waeitsei itsei  
i'aku'o jnia, ku'o jnia nei tima' ijaĩtsei.

saĩ jnia kö wañiötsei ikö nei tiö jau kiä, lajät a'ai a'siä  
i'kö.

---

adö sēi jī'e.



liö maj tsei ira'lø ko kö kuento, la jət jau jö i'rasat ku'ö kö itsei ikö la jət chie a'ai asiñiö, nei kie la jət tá jö i'jüo jä jä.

## La jət jau i'kiä ko kö kuento

- la jət i'ei kö kuento.
- la jət jau ikiä siñiö.
- la jət waeitsei itsei.

la jət i'ei kö kuento.

- a'i lia sa'i jau kuo.
- la jət chie a'i ano' itsei ikö lajat a'i a'siä wañiötsei i'kö mküreü.
- a'i lia kië ko kö jau.
- la jət ikiä siñiö, lako jm i'waje'u lajet i'kiä i'siñiö.
- la jət jau i'tsei na'i, i'lø jä jä chie.
- la jət jau irasat i'tsei na'i ikiä kuento.
- la jət jau i'kiä siñiö.
- la jət waeitsei jö i'tsei.
- ko kö i'rajnät ko kö jau.
- wañiötsei.
- koju itsei na'i.
- la jət waeitsei i'tsei.
- jau i'tiñei
- la jət jau i'leikië matyíi.
- jau jö itei.
- la jət jau itsei.



## Kö kuento i'tei

Jä adö m.

Jä adöm a'masai a'neü, liö maj tät jüoi a'ei, köjm la ko sarajñiai, kö la la akoö a'ei kii i'maratsei nei a ya, jö aja'itsei, a'oi liö maj, kie ta la a'sia ma aja'i, la ne, jö a'jeü a'ya ki'i, a'töi u'kä `ei kie la tei ta ko'nei.

lajät chie a'aï a'lø jau jm, liö maj tsej jau ku'ö jö i'tät ki'i lei tiöi, nei ki'e lajei jö i'siñioi kə jä jäi tiöi, kuento liö maj tsej siäi lej latej tyiaj lajei na'i jau, lajei jau jö i'ratyia lajät na'i chie ai titö kuento, ñä lajät na'i ja ti tö lia.

jüo teü u'niö kie a'aï araëi nei kuento.



saï kö kuento i'tei i'jö iñi' nei raya.

---

---

---

---

la jei jau i'ratie kuento, i'raku'o kö i'tsei ikö chie aa'i  
 a'siyö, ikiä kö wañiötsei.  
 Liö mai tsei nai la jei jau i'ralø ko kö kuento i'sai la jat  
 chie a'ai akiä idö i'kie ijüoi jau ku'ö.

ei la jei enunciado i'ratö, jñia juö waeitsei ra m la ko kö.

Adö lei tyiaj jau kie jä a'tei.



A'dö siö wa'uo ma'o i'kie ja.



A'sé sijñei a'ñitai kie i'chii jé.



A'tia sityia jau jñia jä a'pei m.



Adö sé sityia jau jñia jä adö m.



jau i'sai enunciado, la jei i'lø ko jä jä chie, i'lei jau i'nüiä

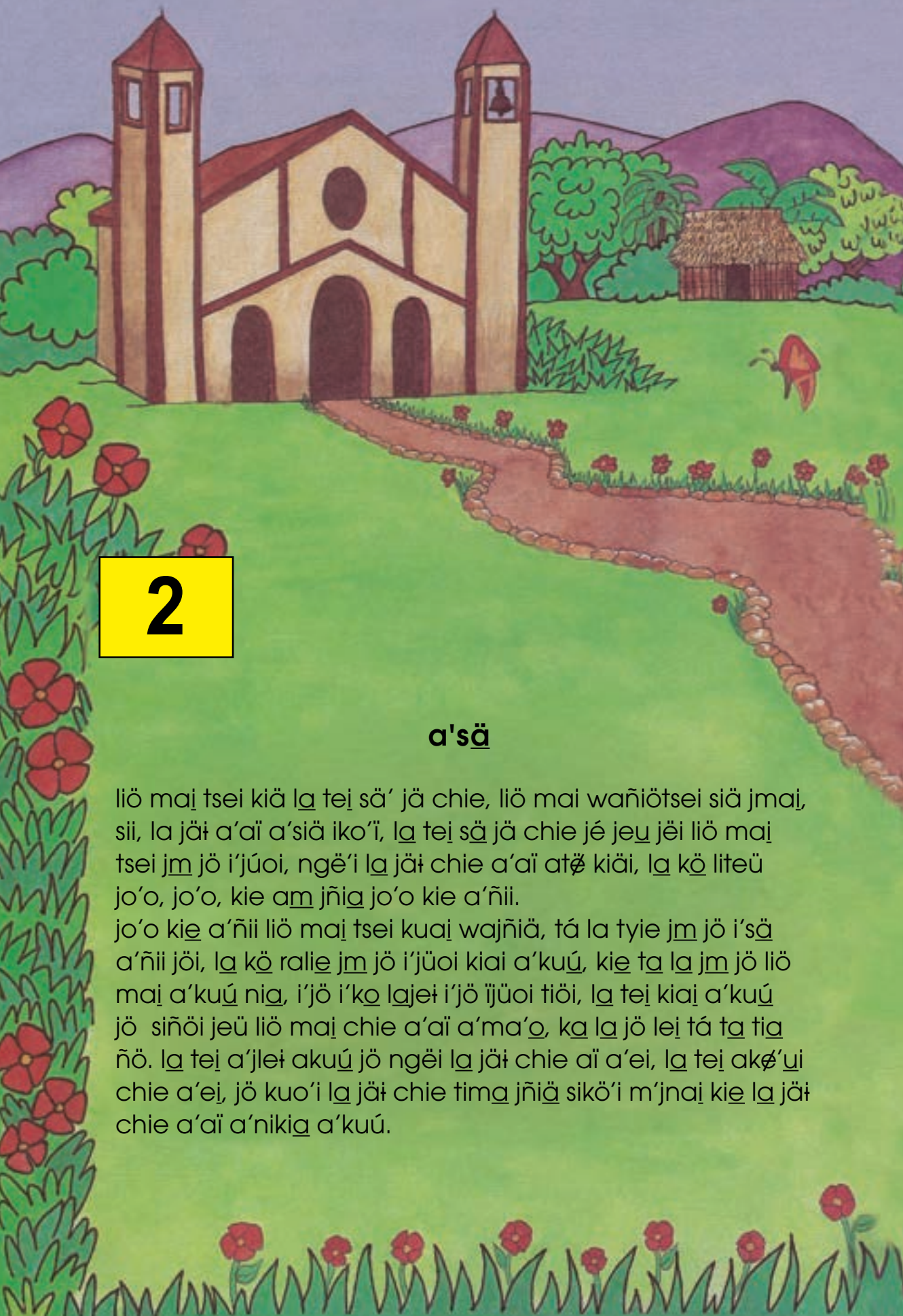
ø jau 'lø adö lei. \_\_\_\_\_

ø lai si'uo adö m ma'o. \_\_\_\_\_

ø lai sijñei asé añitai kie. \_\_\_\_\_

ø jau si'lø atia. \_\_\_\_\_

ø jau si'lø adö sé. \_\_\_\_\_



# 2

## a'sä

liö maj tsei kiä la tei sä' jä chie, liö maj wañiötsei siä jmaj, sii, la jät a'ai a'siä iko'i, la tei sä jä chie jé jeü jèi liö maj tsei jm jö i'jüoi, ngè'i la jät chie a'ai atø kiäi, la kö liteü jo'o, jo'o, kie am jñia jo'o kie a'nii.

jo'o kie a'nii liö maj tsei kuaj wajñiä, tá la tyie jm jö i'sä a'nii jöi, la kö ralie jm jö i'jüoi kiai a'kuú, kie ta la jm jö liö maj a'kuú nia, i'jö i'ko lajet i'jö ijüoi tiöi, la tei kiai a'kuú jö siñöi jeü liö maj chie a'ai a'ma'o, ka la jö lej tá ta tia ñö. la tei a'jlet akuú jö ngèi la jät chie ai a'ei, la tei akø'ui chie a'ei, jö kuo'i la jät chie tima jñia sikö'i m'jnai kie la jät chie a'ai a'nikia a'kuú.



jau kie' a'ñii kuaj wajñiä, la jet i'ñia, sä' jä ajöi, liö mai  
jma mj naj ijüoi i'jö i'ngëi la jät chie a'ai la ko a'të, la  
jaŋ u'reü tiöi, kachiö chie täi kie i'køui a'mayeï, kö lia  
kachiö chie køui u'jm kie a'kuajeu, i'nejö i'tät kie la jät  
chie a'ai a'siä la ko i'tej jé jeu jëi.  
liö mai ma'øu kai tiö la tej sä' jä jö sei, kie ta la liö mai jö  
i'jnia, a'sia täi tä jä a'm i'kiä ma'øu pa kii tiöi.



tyia jau tiö lá kō lajā aī lia lei jo i'sä' jä chie, ø jö i'kiä i'kō  
kō jä jä.



ø jau jö i'tyia tiö \_\_\_\_\_

ø jüoi la tei sä' jä chie \_\_\_\_\_

ø lai sä' chie \_\_\_\_\_

aī chie aī sä' tiö \_\_\_\_\_

jüo aī lia tiö chie kō kō jeu, ø jö i'jüoi.



\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



la tei säjä chie, tö nie nia jüoi koré ñio waeitsei, kie ta la isä jä chie, lei kö tsie a'sia lei juane i'kiä jau ku'ö, to nie jüo chie waeitsei li'teü jo'ö, ka la jö salisia i'lat ta i'chii jeu ta nei la jet tá j\_ i'jüoi tiöi, walisia kö i'tsei i'kö jä jä `ei tiöi, ka la jö salisia i'lat jua ne tyi i'jö i'sitä, i'jö ityiöi tiöi, liö mai wayei sia i'kö la jä jmai sii, jüo waeitsei ta i'tsie tanei la jet tá ijüo kó jä jä.

Koré 'ei la jet jau i'rasai waeitsei kie jä apei.



jm i'tie to ne la, tö nie nia jüo liö waeitsei, nei kie mku kia, kie ta la liö mai ma'øu i'kiä i'sä' jä chie nei mkúla, ne simai nia, nia ku'ö ta nei jau t'è'i kiä, ka la jö lität ko re ñiö majyi, i'jö ityiä' kö tá pei, nia ku'ö tsei i'chie ta nei.

Sai la jet jau i'ra m nei raya.

ø nia jüo i'chie ta nei. \_\_\_\_\_

ø nia jüo kä la jö lität nia ko'ré. \_\_\_\_\_

ø waeitsei i'kuo apei. \_\_\_\_\_

ø lai sajüo nia waeitsei lia ilei waeitsei kie apei. \_\_\_\_\_

aï lia lei waeitsei kiä. \_\_\_\_\_

La jäť chie a'sat libro, liö maj ma'øu käi la tei sat, la jä chie a'ai a'sat libro, läť jä chie a'ai a'sie liö waeitsei nei kie la jei nai tá, liö maj waeitsei jö ikiä ikö chie ai a'sat libro, liö maj rakië lajeť jau ra'ei nei libro, ko kö jau sia i'raju.

liö maj jau jö i'kiä tei i'sat kö libro.

ukua kie kó

, nu'mero ititö, ko kö u'uö majyí

ko kö u'uö majyi,

la jei jau jö i'ratie,

jau jö i'tát

, asať majyí

la jei jau jö i'jøu

jñia

jm jö i a' sat.



sat nei raya ai lia ma aje la jei jau i'ratie nei libro.

ai jüo libro. \_\_\_\_\_

ai lia sa'i chie ai a'jüo libro. \_\_\_\_\_

ø tá jüo la jei libro. \_\_\_\_\_

o' siñiö la jei jau i'ratie nei libro. \_\_\_\_\_

sat nei raya ø jau jö i'ratie nei libro.

\_\_\_\_\_

## Kuento kie jä adö

jä adö li marakia kö jé kie, i'jö la saŋ adöm kiä, chie je'  
kiä si'ie, i' jö asaŋ adö kiä, iadö kiäi liŋsa'i juä, i'jö a'jua  
adö ñii, ne juö liö mai a'ei kie ta la kä je' si'ie, ijö lijua  
adöm kiäi tsei pa tia, ijö la no adöm kiäi ni nēt ta jnia,  
i'jö malie adöm a'jüoi a'ei to jé nai jö, jeu a'sito pa a'jüoi  
a'sia a'malēi masia, liö mai a'ei a'kēi adöm, i'adö ñii liö  
mai a'ei kiäi ngöi jé, tie la nai, lie a'ei kiē, ngöi je' kö ma  
wakuai je' jö jö a'jüoi kö a'lia i'kie adya, kä la jö ne la jät  
ja', i'kö ma'aleŋ jö a'øu adö ai yeŋ a'ma, ko la la ja kö tyi  
i'tia ma'watsei nei a'ma jö, kö la la atä' adö ai la teŋ u'ö,  
jö majno a'kaü matyii jö a'jaüi.

saŋ nei raya ai lia ragät kuento kie adö.

---

---

---

---

jüo nēt u'niö kie a'ai atitö kuento.

--	--	--

la tei jä chie tyaj jau kuö, chie ai tiö si'i liö waeitsei, la jei waeitsei ki'i i'litsei i'kö jä jä chie a'ai a'siä nei kua'uo, la jei jau jö i'kiä i'tsei i'kö la jat chie, i'chie tiö no'i itsei i'kö mku'reü.

sai kö kuento i'tiö chie.

---

---

---

---

---

sai nei raya la jei i'ram.

sai ø jö i'ratai kuento. \_\_\_\_\_

ai lia sa'i chie a'ai atitö kuento. \_\_\_\_\_

ai lia sa'i kuento iasa. \_\_\_\_\_

jüo teü u'niö ai rotö kuento.

---

---

---

---

---

---

---

---

waeitsei

la jät chie a'siä neï mkúla, liö mai tsei la jet jau i'lei, kie ta la kiä kö i'tsei i'ko jä jä, liö mai kèi lajet jau jö ilø lajät adö, lajet jau jö i'lø lajät chie a'ai a'sie liö waeitsei, lajät sitá a'ai a'makichiä tiö.

lajät chie a'ai a'tiö ko kö jau makö'i jä jä, jüoi tá konaj, kuaj kö waeitsei neï kie lajet i'si'ai jau 'noj lajet itsei i'kie jau ku'i jö sət kö waeitsei jö itsei.

saï neï raya aï liä tiö chie ko kö jau, ø jö i jüoi.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



La tei tigät la jät sita', jñiai lajät adö tiö, jñiai lajät a'jeu, liö mai tsei maköi jä jä, 'noj lajet i'tsei i'kie lajät chie tiö.

saï kö juä waeitsei kiä la jet i'ra m neï raya.

aï liä makoï chie tie la. \_\_\_\_\_

aï liä lei waeitsei kie chie tie la. \_\_\_\_\_

aï jau jö i' ø i'lø la jät chie tiö. \_\_\_\_\_

aï liä tyia chie jau tiö. \_\_\_\_\_



## jau kié chie.

liö maj tsei jau i'tiö chie, la jät chie a'ai a'siä jé jeu jëi, la jät chie tiö jau i 'lei a'nei ñëi, a'nei ñëi liö maj tsei kuú la tej tyei yié. liö maj ma'øu kã chie tiö, nei kie i'sasiã tá la jet i'jö i'jüoi.

la tej jä chie nie jüo a'nei ñëi o' a'nei ku'õ seü, nia kuai wañiã la jet a'ma i'jö i nia kie a'nei jö i'jüoi, nia kuai wajñiã la jet ma'a jö i'kø'u la jät chie ai a'jüo a'nei. jeü chie a'ai a'siã lako' i'tej jé jeu jëi, tiöi



3



a'nei i'lei a'nei o' a'nei i'lei u'ku'o seü, liö maj siyiö chie  
tiö kie ta la liö maj, tsei ku'u jau latei tyei yeé, latei waje'u  
jüo yeé, tajau kii tiö a't a'yei i'jö i'si'ei tiöi ka' la jö pö'i tyi  
ku'u.

'ei a'yei ti ngät jö sei i'jö i'tyai jau tiö nei la jet ma'øu jö  
i'akä'i ialet a'nei, la jet tá jö ijüoi tiöi jüoi ko chia la jät, la  
jät chie tiö ma'öi u'reü jä jä.



La tei saɪ kō nota, liō waeitsei tsei i'tsei nia, kie ta la liō  
maj ke'i lajeɪ jau jō isisaɪ, lajeɪ jau isisaɪ lei kō itsei i'ko lajät  
chie, i'ma'ō i'kō la jät chie a'ai a'nie a'lisie liō waeitsei  
ikō jä jä, lajeɪ jau jō i'sisaɪ, jau jō i'sajø'u, jau jō i'tsei, jau  
i'lingät ko juq waeitsei i'kii.

nia, ai lia lei siku'ö ko' kō a'  
ma, ai lia jnei u'm kie, ai  
lia sa'i u'm jō i'sijna, ø tá  
jüo ko kō la jeɪ jō i'jnei.

la tei yie chie sinia sitá ká  
lajö ma'oi jnia i'jnei  
a'ma lakö lakö i'tei  
u'ö i'kie jau teɪ, la jät nia  
kä' makö a'ma aq i'jō  
ijnei lakö la laɪ.

saɪ nei raya ai lia ra'ngät la jeɪ ia'ei.

jüo u'nie i'ra m ko kō jau i'rasaɪ.

la tei jüo chie a'nei,  
site'i chie la teɪ jau kie.

la jät adöm jüo  
ma'ikøu lajät chie a'ai  
a'jüo a'nei.



la jät a'tøi tiö ka'ï nota lajei tá jö i'jüoi jeu nei majyí, ka lajö 'ei simai pei kiäi k<sub>o</sub> ré ñiö.

la jei jau jö i'tsei.

aï a'sat

la jei jau i'ratie nei majyí.

kiä kiä jñia sø't julio de 1994

juö jau i'kö nei tiö la jä, kie ta la yie jö kuä jä chie jé jeu k<sub>o</sub>, a'ai a'kiä jau jö i'tsei i'kö jñia.

i'jö jeu, nei tiö la k<sub>o</sub> la jät, ka' la jö matiö wajñiä jñia' la jä jöset, jüo jau i'kö nei tiö, ka lajö nai lajei jau jö i'lei.

tima'

sai nei raya la jei jau i'jø'u.

saŋ neï raya aï liq ragät lajet jau i'a'ei.

ǂ jö kiä i'jüoi jau \_\_\_\_\_

ǂ laŋ jüoi jau. \_\_\_\_\_

ǂ rajua la jet jau jö i'jüoi. \_\_\_\_\_

la jet jau i'ralǂ neï libro o' rakiä i'tsei. \_\_\_\_\_

aï chie aï a'jüo jau \_\_\_\_\_

jüo teü u'niq kie chie a'sia i'siǂ i



Ko jä jä neï tiö tyia jau aï liq lei jau jö i'wakä chie, la tei  
sia i'lǂi.

i'wakäi jau juö kö i'tsei i'kö chie, la tei sia i'lei, kie kö juq  
i'tyie jau liñi ǂ jö i'silei.

liö maj lai tsei chie latei a'yei kö jau jö i'tsei. kie ta la kua  
wajñiä ǂ i'jö i'silei.



liö maj tsei la je<sup>t</sup> jau i'ratie i'sa'ĩ adivinanzas, kie ta la liö  
waeitsei jö i'juoi, liö maj waeitsei jö ili'sij, ko jua waeitsei  
liö i'tsei kia.

Kö adivinanza

- la je<sup>t</sup> i'sia so'o ma', i'kö mdäi,

a'sia ta' i'tiä ma.  
jä a'kua matyi ngëë a'la a'jnoo  
Ǿ sa'ĩ la'ĩ

\_\_\_\_\_

a'ka salëi.

lei kö i e'ü, liö maj uo, tai mji loo.  
Ǿ sa'ĩ la'ĩ.

\_\_\_\_\_

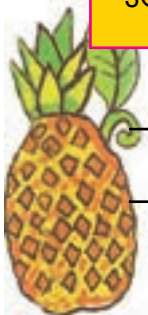
a'ñi tau ma'oo.

-juö iaĩ, tia ñijeu, ko jua wapei jö i'kiä jnia  
kuo kö i'tsei i'kö la jä che a' ai ajüo tá.  
Ǿ sa'ĩ la'ĩ.

\_\_\_\_\_

a'ñi'

sa<sup>t</sup> kö adivinanza jö i'ñi



la jeŭ jau isa'ı̄ pronombres liö maŭ tsei, kie ta la ko jua jau  
ne, tyiŭ saŭ la jeŭ isaŭı̄, aŭ lia nia juöi kö enunciado

saŭ ko jua kö raya la jeŭ jau i'tŕ

A'tsai, A'tei, A'noo, A'ngä,  
A'kua, A'loo, jnia 'nei, 'ei,  
jnia' nei tiö, eitiö.

Adö pe jñia jä a'tsai pa.



Adö lei kua jä ateŭ kiä.



Pa jä a'ngä a'jö adö neü.





tä re jnia jä a'kua sa'ı̄ kiä a'sé.




jnia no' ko re ñiö.





liö maj siñiö lajät chie, la tei tiöi koré jau kie, jñiai la jät  
jöset, tiöi kö waeitsei i'jö i'tsii ta neī la jet tá jö i'juöi, la tei  
niñiä lajet i'kié jau, liö maj siñiö la jät jöset, la jät chie a'ai  
a'siä i'koī, kö juā i'tsei waeitsei kij, jeü chie mako' kii, neī  
kie i'tiöi kö waeitsei i'tsei.

la jät chie a'siä lako' i'tej jé jeü jèi, tiöi kö waeitsei neī kie  
la jet tá jö i'juöi, neī lajet tá jö i'si ai ko kö jeü, la jät chie  
tiö a'nej yèi, kie tala sasia la jet naj tá jö i'juöi, liö maj  
ma'øu ka'i la kö jä jai tiöi.



Sat jau i ei ijno', niā, neī, i'jö, ino' neī lectura i a ei.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---





4

## tá jeu

la tei jüo chie tá jeu, jé jeu jëi, la kö lajät tiöi, kö waitsei, i tsei jé jeu, la jät sitá tiö tì ngät ijö isilei tá jeu, la jät a'jeu tiö tikiäi makö a'ñitat kie ike'i u'naü jñia tikiäi makö a'masila' kie, kã la jö silei koré ñiö tá, liö mai siñiö la jä a'jeu la tei a'lei koré ñiö tá, kie ta la ta'i lajã pitiö isilei tá jeu, ise'i koré ñiö lajei ijö isi'ai ikie jé jeu. la tei jüo chie tá jeu la jä sitá ku'ai kö waetsei tiö jñia la jä adö ma'tet, ka la jö nite'i nei tiö ilei tá jeu, ikiä



i'tsei ikie jé jeu jèi, liö maj siñiö lajã chie tiö, latej na'i  
la jät a'jeu, nei kie lajei tá ijö isilei, jö kua la jät sitá kò  
wajñiã ka'leu a'matyei ijö i'ã lajät chie tiö, ijö i'kiã  
tima' kii.

la jät adö ma'tei tiö ku'i lajät a'jeu tima', ku'i kò  
waeitsei i'tsei ikö la jät chie a'ai amate'i la jei naj tá  
ijö i'silei jé jèi.

la tei silei tájeu jé jeu jèi la jät simaj a'i tiö ki'i tá, la tä  
ujüo, ite'i la jät chie ka lajö chii sijüoi tá jeu.

liö maj tsei jö i'tyiaj jau jñiaj la jät chie kiä, jau ilej isa'i entrevista, liö i'tsei kiä la tei a'tyiaj jau jñiaj mkureü. liö naj pa i'lej i'tyiaj jau jñiaj mkureü ilikm' jä jä, ai liq lej waeitsej ki'i jä jäi tiöi. la jet i'kiä kö entrevista, i'juej ityiaj jau.

a'ngät i'kö chie.

- a'ai a'tyiaj jau i'tsei.
- a'ai a'ngät' jau i'kö mkureü.
- a'ai a'naü la jet jau i'kö mkureü.
- jniaj läj jät chie a'ai a'sié liö waeitsej
- läj' jä chie a'ai a'le i'tsié lajet jau.
- läj' jä chie a'ai a'naü koré ñiö.
- läj' jä chie a'sijeü.
- likm' chie a'ai a'jñiaj tyiaj jau.

chie a'tyia jau

- nia ma'ö chie a'ai a'ngät' jau.
- nia le'i jä chie a'yakøutsei waeitsej i'tsei.
- nia le'i jä chie atiyëj m'tyí kie.
- nia le'i jä chie a'sié waeitsej.
- nia le'i jä chie a'tyie' jau la majö.

tyiaj jau.

i'juej tyiaj jau tiö, lej kö ikiä itsej i'kö lajät chie a'ai a'ngät' kö i'tsié, la tei a'ngät' lajet jau i'ñii i'lini, liö maj siñiöi lej.

tyia kö jau tiö la kö lajä i'juej kö entrevista.



Adö pe sityia jau jñia adö reü.  
aṭ jau sityia adö pe. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Adö lei sityia jau neṭ kie nai.  
ǂ lai tyiai jau neṭ kie na'i. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Adö siö sityia jau jñia jä apei.  
aṭ jau sityia adö siö. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Adö sé chä tyiai jau jñiai adö mijöj.  
ǂ lai jniṭ tyiai jau. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Ateṭ sityia jau jñiai adösé tṭṭ.  
aṭ jñia ateṭ sityia jau. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Asiteṭ si'l jä adö u'neṭ kié a'siö.  
aṭ si'lǂ a'siteṭ. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

la jeŋ jau ia'ei, jñiä lajeŋ jau ijö ilei, saŋ kö juä waeitsei kia  
äi lia ngät' i'juei i'tyiaŋ jau.



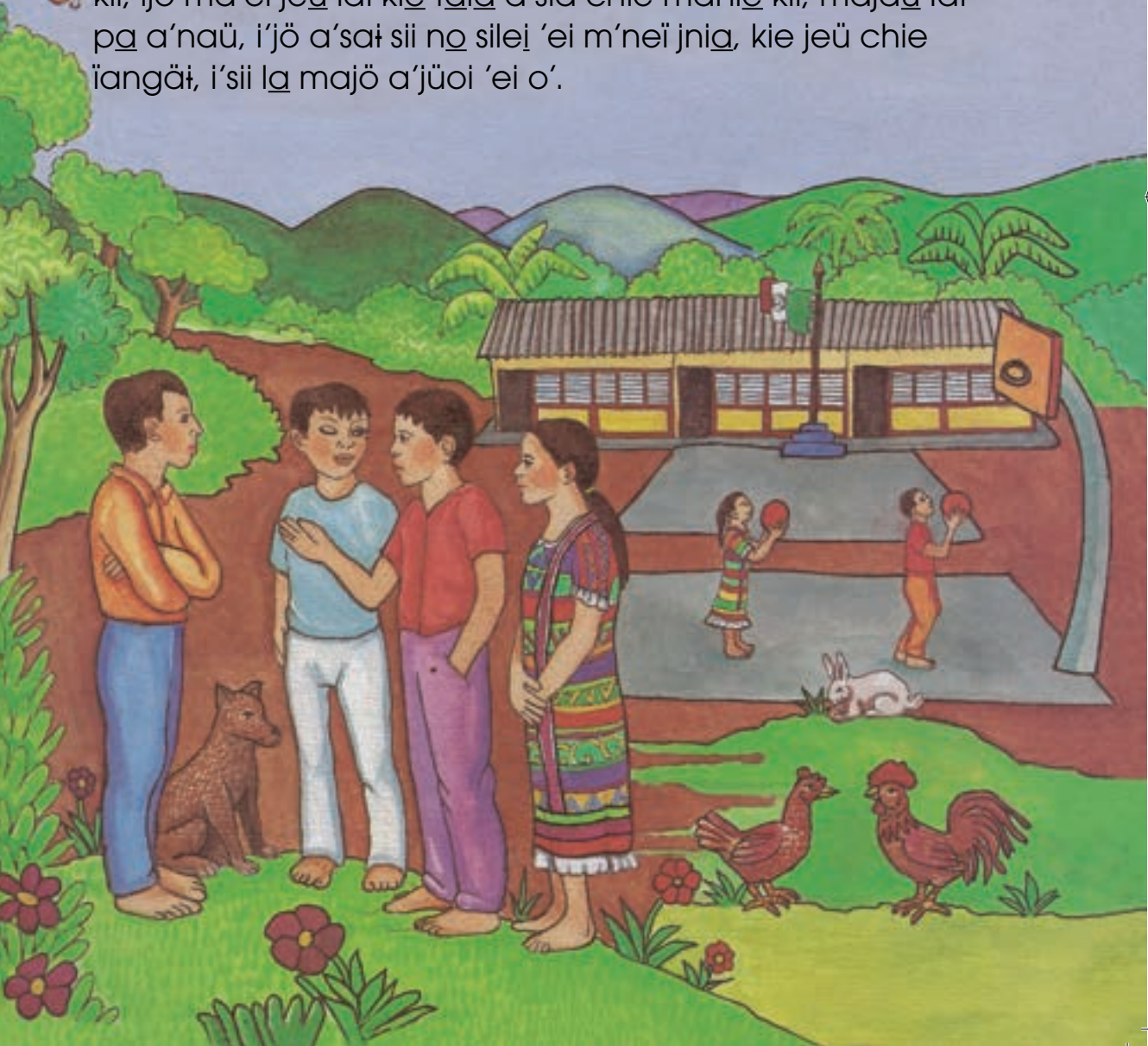
kö juä waeitsei jö itsei, kia' lajeŋ jau isa'i campo  
semántico, kie ta la liö mai tsei ityiaŋ jau.

kö jau kuö isa'ï.

## jä apei ata'ü

kö jm jä apei a'ai ata'ü kö jo' mnei, masinat la jet i'køui, tsii latei jau kie chie, lajät chie a'ai aja'i u'juö i chie ai tiö ingät kie apei ai a'taü kö jo' m'nei, la jät chie tiö ingät ñei ai, kö jm wajeü jeu u'nei kié te't ora i'üo la jät simai jau kie te't, ijö a'juä jä apei a'kiä jau kie te't ne i'ngö a'taü, ijä simai sa aja'i jau ia'lø apei ai, kie ta la jö pi ano'i jau ai liä masa't a'pei ai.

Kö juä i'je simai 'lat kii, jö ajüoi waeitsei i'asie matsei mkú kii, ijö ma'eï jeu lat kie tala a'siä chie manie kii, majau lat pa a'naü, i'jö a'sat sii no silei 'ei m'nei jnia, kie jeü chie iangät, i'sii la majö a'jüoi 'ei o'.



lajet jau ikië köna'i, lei kö jau i'raju itsei, waliq make'i kö kö, i'jüo tá lajet nai jau ilitsei waeitsei jñia litsei la jet jau jöi'lei.

Pä'i - wä'i , tsei' - rroq -  
jma, pá - juo' , jna'i - jnë'i ,  
atei - a'sia

jüo ñia jau i'niñia lei lajet jau isa'i sinónimo

- liö maj pä'i adö ñii, si sa'i i'jno.
- liö maj tsei' ma'oo sikø'u apei ñii jno.
- liö maj rroq ukä' si'ät apei m jno.
- liö maj pä'i adö m kiä adö neü.
- adö m si jna'i u'nej kié.

nie kia jñia jau i'kië ko na'i.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

jüo equipo lajät tiö, i'tyia, ø jö juej jau isa'i sinónimo.

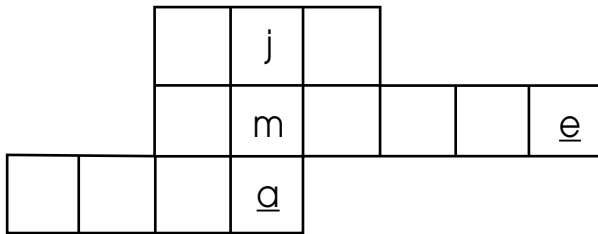


pä'i - wä'i

atøi

tsei' - lai

ma'yiä la jet jau isi'ai.



la jet jau i'wasat kië kopia nei raya, ø jö i'rajuä ko kö.

---

---

## Kö láitsej

a'sia nia wakä' ukáu kiä ira 'ej jo'ó a'toloo, ø lee jö kie ta la siä jä a'nii ku'ö.

uka'u kiä nia 'ie, añii nia 'ie ukau kiä.

lajö litsej nei 'ieyie, kö signo padö pane, ø lee jö u'kä' kiä, i'nia jüo tá jau kiä, jñia i'jö illiö lia, illiñö joo siku'ó amkiä, kie ta la Bendición padö kiä i'ajüa mchie, a'lei jau kie jö dai i'jö i'anái, tonela ne u'ka'u jö marakia jau kiä.

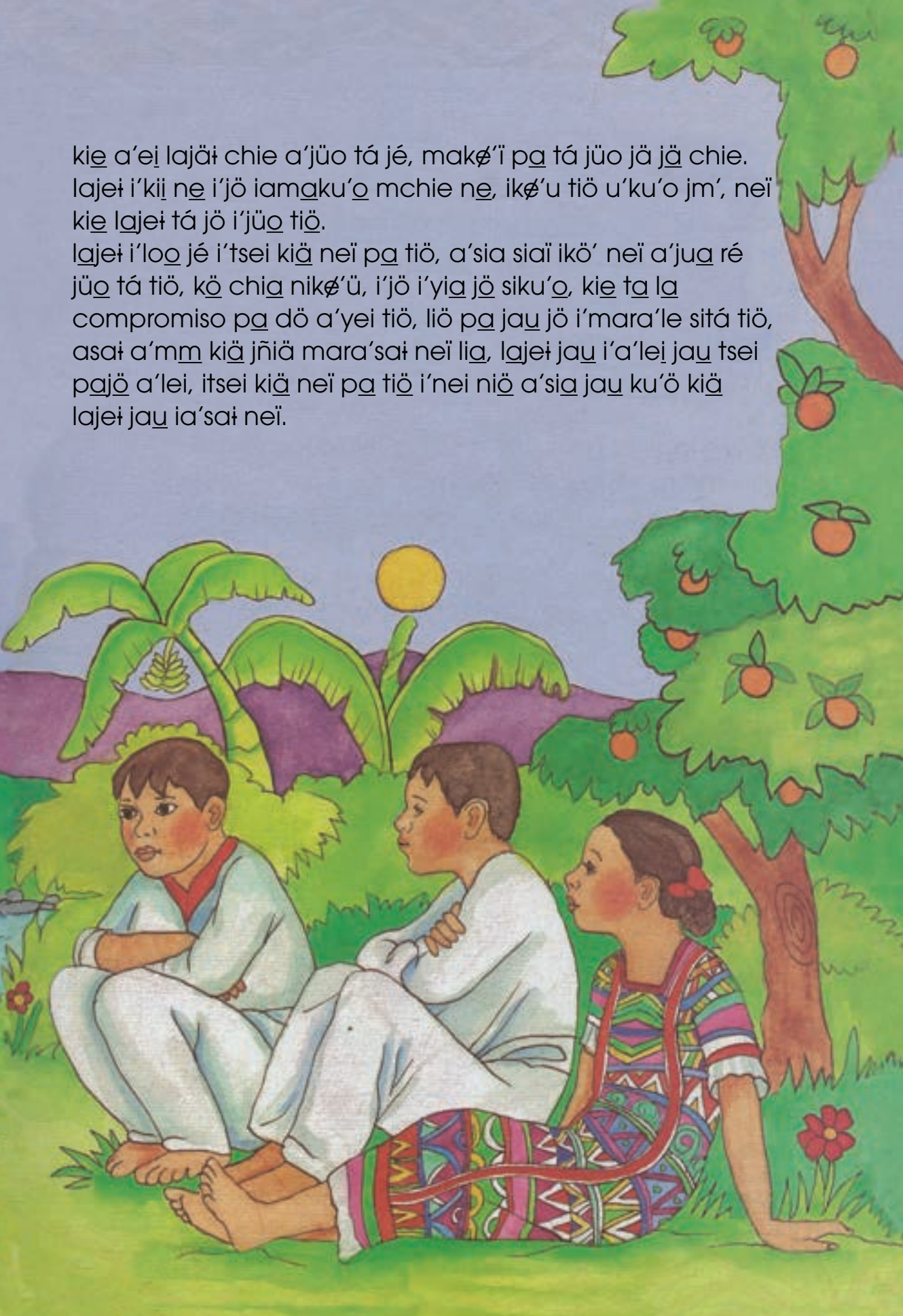
la kö lajej jm' i'ku'ó jö dai mkú kiä, i'jö yie nei kua u'oo la, i'jüö tá tiö kö waeitsej lajej ijö isilej i'kö, 'ie u'kau kiä la jej tá jö i'jüö tiö, lajej i'kii iloo jé pane jñia ilia pa jnia lia.

5



kie a'ej lajät chie a'jüo tá jé, makø'i pa tá jüo jä jä chie.  
lajet i'kii ne i'jö iamaku'o mchie ne, ikø'u tiö u'ku'o jm', nei  
kie lajet tá jö i'jüo tiö.

lajet i'loo jé i'tsei kiä nei pa tiö, a'sia siai ikö' nei a'jua ré  
jüo tá tiö, kö chia nikø'ü, i'jö i'ya jö siku'o, kie ta la  
compromiso pa dö a'yei tiö, liö pa jau jö i'mara'le sitá tiö,  
asai a'mm kiä jñiä mara'sai nei liä, lajet jau i'a'lej jau tsei  
pajö a'lei, itsei kiä nei pa tiö i'nei niö a'sia jau ku'ö kiä  
lajet jau ia'sai nei.



## waeitsei i'tsei.

lajät chie a'ai a'lø jau tsei, liö maj tsei i'kö lajät chie a'ai a'løi kö juq waeitsei i'tsei kiäi, lä jät chie a'i akua' wañiötsei i'tsei i'ko lajät chie a'siä nei kuq u'oo.

chie a'ai asié liö waeitsei, waeitsei jö i'sii, ia'yei i'kö chie aai a'makichiä tiö.

lajät a'dö ñii, kuq kö waeitsei i'tsei i'kö lajät adö a'ai a'makichiä, waeitsei jö siku'ö lakö jm' i'tié ta ne la, liö maj ke'i lajei jau jö ilei tiö kié ta la lei kö jau jö i'tsié.

lajät adö m tiö, tiöi, kö waeitsei jö i'tsei liq, waeitsei jö ikiä i'tsei i'kö ko kö jau, ijö iyei adö m ai tiö, a'nié a'lijuo' waeitsei kie.

liö maj ke'i waeitsei kié lajät adö m tiö, kie ta la lä jä chie a'ai a'ie jau, aje' lajei ijö' isiq.

sai nei raya ai liq ragät lajei jau jö ia'ei.



majyí ichie tá tiq jñiö.

ja'í siäi: jé jeu jëi kiä kiqjñiä sɛ'ɪ octubre 1994.

jm' jñia sɛ'ɪ.

aí i'kö sa'í: Adö jo ta'í krau.

jm' i'sa'í.

i'kuaj u'juö Hidalgo No. 10

u'juö, Número, i'yata'í.

i'chie ñijeu, ñi jeu

68490

C.P

jau jö i'chie tá tiq ñiö ni'a

kié chie' apej jö

jniq nia' ukaú.

asa'í jau a'vito krau pe

i'kuaj u'juö Independencia No. 15, jé jeu

jëi, ma'loo ñijeu,

u'sié m'ñi' 6-23-10

FIRMA

majyí i'chie tá tia jñiö.

ja'í siäi. \_\_\_\_\_

jm' jñiä sè't.

aí i'kö sa'í. \_\_\_\_\_

jm' í'sa'í.

i'kuaj \_\_\_\_\_

u'juö, número, iyata'í.

i'chie \_\_\_\_\_

jeu jö i'chie,

Postal No.

jau jö i'chie. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

asa'í jau. \_\_\_\_\_

ikuaj. \_\_\_\_\_

usié m'ñi. \_\_\_\_\_

Firma



latej ku'ō simaj pei jau, liō maj tsei, kie tala liō waeitsei  
tsei lijsia kié simaj latej yej lajei jau iku'ō atø'ti jeu.  
liō maj litsei waeitsei kie' kō jä jä simaaj latej 'ei a'yej la  
jet i'jō i'juā atø'ti a'ai a'mata'ti kii.

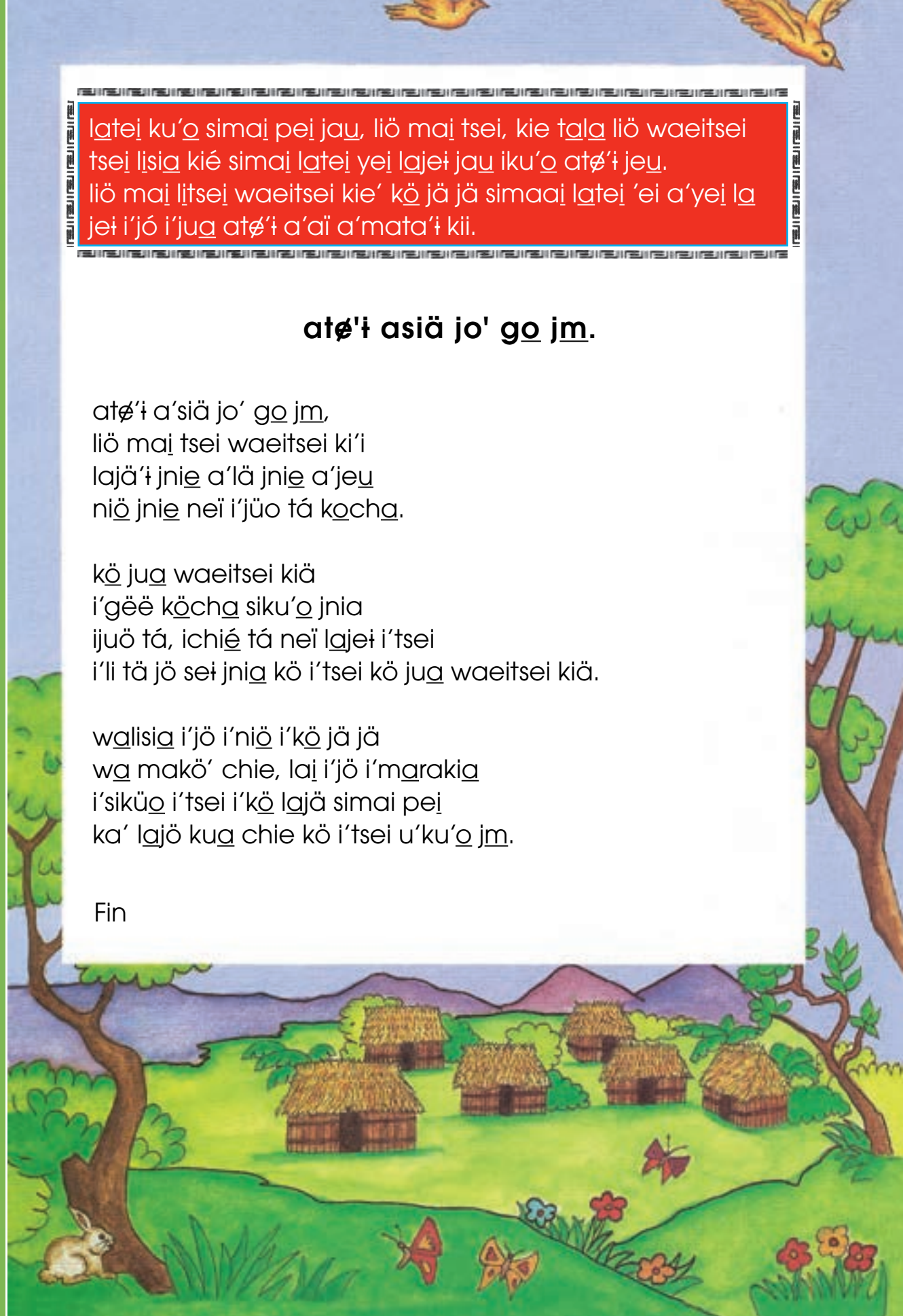
## atø'ti asiä jo' go jm.

atø'ti a'siä jo' go jm,  
liō maj tsei waeitsei ki'i  
lajä'ti jnie a'lä jnie a'jeu  
niō jnie nei i'jüo tá kochā.

kō juā waeitsei kiä  
i'gëe kōchā siku'ō jnia  
ijuō tá, ichiē tá nei lajei i'tsei  
i'li tä jō sei jniā kō i'tsei kō juā waeitsei kiä.

walisia i'jō i'niō i'kō jä jä  
wā makō' chie, lai i'jō i'marakiā  
i'siküō i'tsei i'kō lajā simaj pei  
ka' lajō kuā chie kō i'tsei u'ku'ō jm.

Fin



lajet jau jö isa'í imperativo, jau jö i'juö 'ei lajet nai tá, kiä kö i'tsei i'kö lajä chie a'ai ana'i, i'li ngät kö i'tsei kié i'chie ta nei lajt na'i tá.

'ei lajet jau jö i'sa'í imperativo.

- ya' jau.
- wa kiä u'jm.
- tië lajet ma'kí.
- juö kö u'niö.
- se'i lajet a'mesa.
- raü lajet a'mb.
- raü simai reü
- wa kiä akú.
- ya' u'nei.
- tië' alog matai.

la ko juu lajet jauia'ei, sai nei raya ko kö i'ratö u'nio.



sai jñei jau i'sa'í imperativo.

---

---

---

saɪ nē jau l'niñiä isa'i imperativo neĩ raya ko juä ko kö u'niö.

- latej al'ö simaj pej jau tɕ ijö ya'i jau kié tɕ' t̃ ko ré ñio, ka' lajö ma'sise'i ko ré ñiö latej si'ö'i latej si'ie.
- lajej jm chié lajä simaj m sikiä u'jm ijö i'raü jau tɕ' t̃ ka lajö tsej jniä se'i, liö mai siñiö lajä t̃ atɕ' t̃ latej a'ej tajau kié ta la u'tsej ku'.
- liö maj tsej jniä lajä simaj a'ai tiö jau tɕ' t̃ latej a'töj a'loo mataj, liö maj siñiöi lej kié tala i'ej a'loo mataj.
- lajä t̃ simaj m a'ai a'juö tá jau, lajej jm' se'i neĩ a'mesa, ka lajö tsej jniä sej.



---

---

---

A vibrant, cartoon-style illustration of a cornfield. In the foreground, a grey rabbit is sitting on the ground, looking towards the right. To its left and right, there are two brown mice. The corn plants are tall and green, with some red flowers scattered throughout. In the background, there are rolling green hills under a bright yellow sun with rays. Three butterflies (yellow, red, and orange) are flying in the sky. A red square with the number '6' is positioned on the left side of the image.

# 6

## kuento kié já adö

jä adö mali rakia jé kii tei ma, ijö lajuu adöñii a'sat adö m kiä tä jeü a'kii, kø'u kú kiä ma, i'jö latyiaí jau tiö, ø nia lei nei kié ikø'u ja' kú, ijö lajuoi waeitsei i'chii i'sí'ii jé kú kie, isijnióí la tä nêt u'ö, isität lajät ja' a'ai akø'u kú, i'jö a'juu adöñii asa't adö m kiä, chie si'ie si'ie kú kiä, a'juu ne sachie tyia pa kú kiä, ø kí'i latei achia a'juu ne sachie.



jö a'ej jeu tiöi, ngöi wa'li jé kie kiäi añitai, kiäi a'téj, liö mai m'tej kiäi kié ta la nèt jm.

juä pa lisaï adö m kiä adö ñii, ijö lijua adö ñii, juä kiä jüo liö mai a'ei kiä i'lø jé, kä' lajö siki'i ta la nèt jm i'jö i'siyie ma', tä na'i juä aløi, jö a'juai juö liö a'ei kiä ilø jé kiä.

i'jö lijua adö ñii kiäi tsei pa, i'ie pa la no adö m i'jüoi a'ei, i'matiöi jé kö la la ja sie, jö a'pm liwai tiöi, kö juä ra'pm jö wale a'ñitai jñia atej, i'kö ma a'o m'nei a'sie masiä i makiäi i'jö liö o'i o'i tiöi liwäi lajö.



saɪ neĩ rayɑ aĩ liɑ ragäɪ kuento i'kie adö ñii, ø jö i'jüoi tiöi.

---

---

---

aĩ liɑ saĩ kuento. \_\_\_\_\_

aĩ liɑ ra'lø kuento. \_\_\_\_\_

aĩ jä' chie ratö kuento. \_\_\_\_\_

aĩ liɑ saĩ adö m. \_\_\_\_\_

aĩ liɑ saĩ adö ñii. \_\_\_\_\_

ø aja'ĩ liwä chie ne tiö. \_\_\_\_\_

aĩ jé manĩ 'ie chie ne tiö. \_\_\_\_\_

ø laɪ a'pm chie ne tiö. \_\_\_\_\_

saɪ, jni i'saĩ kɔ jä chie ne tiö ø tijüoi tiö.





jüö kö equipo, tyia jau ð aja'í chie aĩ amati'ie jé kié.

-latej jä chie tyia jau, liö maj waeitsei tsej lisi'i, kié ta la kö juu waeitsei kie lajät chie a'ai a'jniäi maatyiaj jau liö waeitsei tsej si'i, liö maj tsej jm rë lajät chie a'ai a'naü jau kie mkúreü, lajät simaj pej a'ai ayej waeitsei itse ikö' lajät chie a'ai a'lø ki'i jeu juö i'jö i'ngëë, liö maj tsej jm' rëi kie ta la liö waeitsei tsej kä'i latej rajüoi mkú kié.



latej tyia chie jau liö maj waeitsei jnia', kie ta la liö maj  
kë'i lajej jau jö i'lej, i'kiä lajej i'tsej ikö jä jä chie, latej 'øt  
kö libro jnia jüoi waeitsei ko're'nïo, kie ta la liö maj këi  
lajej jau i'jö i'rasat, i'jö i'lø, i'jö iku'o waeitsei itsej, lajej  
i'kiä kö libro, lajej jau i'rasat, ai chie aij a'sat, jä'i a'sat lajej  
jau jö, ø laj a'sat.

## wa matät.

wa matät lajej i'tät kiä  
wa matät i'kiä siñiö  
iku'o lajej itsej ikö jnia.  
ikiä wañiötsei ikö lajät chie  
lajej jau jö i'ngëe ala a'jno.

sat nei raya ai liq ngat lajej i a'ej.

---

---

---

---

---





sai teü waetsei kiä ai liq sai kö jau i'kiä i'tsei.

Four horizontal lines for writing practice.

sai nei raya laji i'ra m ko kö i a'ej.

ai jau i'asat. \_\_\_\_\_

ø rajua jau jö i a'sat. \_\_\_\_\_

ai titö jau jö i a'sat. \_\_\_\_\_

ai waetsei iraku'o i a'sat. \_\_\_\_\_

ai liq ngät ijuej isat kö majyi. \_\_\_\_\_

jüo teü u'niö ai ra'ei jau ia'sat.

Empty rectangular box for drawing or writing.

Empty rectangular box for drawing or writing.

Horizontal line for writing practice.

Horizontal line for writing practice.



lajet̚ jau isai̚ sujeto, liö maj̚ tsei na'i̚ latej̚ a'køü lajet̚ nai̚ jau.

- adö wa'ie̚ jé kie.

aï wa'ie̚ jé kie. \_\_\_\_\_

- adö m sike'ï a'ei.

aï sike'ï a'ei. \_\_\_\_\_

- a'kii kø'u kú.

aï kø'u kú. \_\_\_\_\_



jé kú

- adö sé sija't̚ u'naü jé.

aï sija't̚ u'naü. \_\_\_\_\_

liö maj̚ tsei, latej̚ jä chie ku'ö waeitsei tsei ikö lajät̚ simai, imatät̚, lajet̚ jau í'rasat̚ nei̚ libro, jau lei̚ i'jøu, i'jö ijn̄a litä lajät̚ simai pej̚ a'ai̚ atiö jau tš'í, a'ai̚ anié lingät̚ lajet̚ na'i̚ jau, atš'í lät̚ jä chie a'ai̚ a'nia' e' simai pej̚ ko'rēniö.

'ei lajei jau i'rasai

- liö maj tsei juo jé kié adö sé.
- adö sé siie jé kié lajei jm.

lajei jauisa'i Oración, lei kö jau iniñiä, ikiä itsei ikö lajät chie, latei tyiaj jau.

mañiä lajei jau i'jö i'siaï.

- 1.- \_\_\_\_\_ matät majyi kié.
- 2.- \_\_\_\_\_ a'jüo kö pastel i'tsei jma.
- 3.- \_\_\_\_\_ o' no' ku'ö jä.
- 4.- \_\_\_\_\_ rakia je' kié tei ma'.
- 5.- \_\_\_\_\_ liö maj tsei jniä mja'i.
- 6.- \_\_\_\_\_ majöi jé kie.
- 7.- \_\_\_\_\_ si jat u'naü.
- 8.- \_\_\_\_\_ kië akú jé.
- 9.- \_\_\_\_\_ si ke'i ama jé.
- 10.- \_\_\_\_\_ jñiä apej jö jé.



7

## Kuento kié já ajuö seü.

kö jm liyèi já tɛi lau ta jm ya, li ni jüoi jm, a'ai a'siä  
jöne, i'kö ma a'lei jö, iato' jm kii, jö lijöi to' je' nai, la tá  
u'oo litiöi jeu jñiai chie, liku'oi nei a'ma re', ma a'yäi  
nei ma m'loo, kö tei' o' adya juei, i'ké'i kö o'i, liö mai  
waeitsei a'jüoi tiöi, ai lia jüo a'lei u'reü tiö, i'kö a'sia  
i'kiaï, ikö añitai a'sia ikiäi, a'lau pa kiäi tiöi, ai lia jüo,  
ikö a'sia i'lø juu ne lija'i jm,





tsei sa'oo adya, liö maj mako'i tiöi, wa pei tiöi jeu  
tyiaj jau, jö la'lø jä ajñiai wa jüo kö seü, tä tia ja'i  
a'lau, tä tia pa a'teü lia a'nie seü pa tikä jno, ijö  
amaliij aja'i a'lau apaaj a'teü i'tia niö, itia kö, itia kö,  
a'jö seü ta a'jai, kö a'lau, aja'i pi tiöi, kö juq i'tia  
a'ngäi a'lau, a'la á'jno a'pm adya kie, yi ä pa adya,  
tä tia ai aja'i a'lau, tia pi jö la o' adya, i'jö a'ngëe  
tiöi, je'u pa jnia neï tiö, a'nie seü pa da adya jno,  
i'ne a'lat tsei, maiingëe pi jeu jö'i.



latej saĭ kö nota, liö maj tsei, kie tala kö juu nota ika'i, makiäi `ei lajeĭ i'siaĭ ko kö tá jö i'juoi, ka'i 'ei lajeĭ i'siaĭ la teĭ øĭ lajeĭ jau i'jö i'si aĭ, i'nia ilingät.

## NOTA.

aĭ asaĭ. \_\_\_\_\_

Asitøĭ aleĭ ka'

sisat lajeĭ jau ipa'i

lajeĭ jau jö i'jøu.

Jm isa'i asaĭ

lajeĭ jau päi.

iyata'i jau

ipa'i

søĭ. Enero

latej saĭ kö nota nia ti'i.

- 1.- käi 'ei lajeĭ jau ipa'i.
- 2.- nia siöi teü, nēt, ki u'ö majyi isisat lajeĭ jau pa'i.
- 3.- nia tii jau jö isaĭ titulo, subtitulo.



latej sia i'lej tö nie niá ka'í nota, ka lajö tyiö tsei lajei jau  
jö i'jø'u, liö maj tsei lajei jau jö a'jua ne ñiá chie a'juoi  
waeitsei ini'í ilingäi ko ré ñiö.

liö maj tsei lajei na'í tá jö i'juoi, lajät simaj pei a'ai atiö  
jau kie tø'i, nia kä'í lajei nota i'jö isiai ikö 'ei, kä lajö lingäi  
koré ñiö lajei na'í tá, nota jö rajua ikiä i'tsei i'kö lajät  
simaj a'ai atiö jau kie tø'i, lajät atø'i tiö tö' nie, ní'a  
matät lajät simaj pei, jösei ajeu koré ñiö, ai lia ní'a kä'í  
kö nota.

nota jö rajua isaí lajei jau jö inia' ilingäi koré.

saí lajei jau jö i'ra m.

ai lia juoi nota. \_\_\_\_\_

ai lia nia juoi nota. \_\_\_\_\_

ø jö ijuei nota. \_\_\_\_\_

ø jö i'matät. \_\_\_\_\_



isáí resumen lajei jau ipä'i, lajei jau ijø'u, ilei lajei jau itsei, ikié lajät a'ai a'ø'i majyi, a'ai a'siñiö lajei na'i tá.

## Resúmen kié kö tá

pe se'i sé  
majyi i'kié tø'i m.  
p. 16 y 20

yia tai jo' kié atiyèi.

liö maj tsei lajei i'tät kié lajät chie  
a'ai a'lø jau jm, kie ta la 'ei 'ii  
lajei i'tsei kié a'ai a'makichiä.

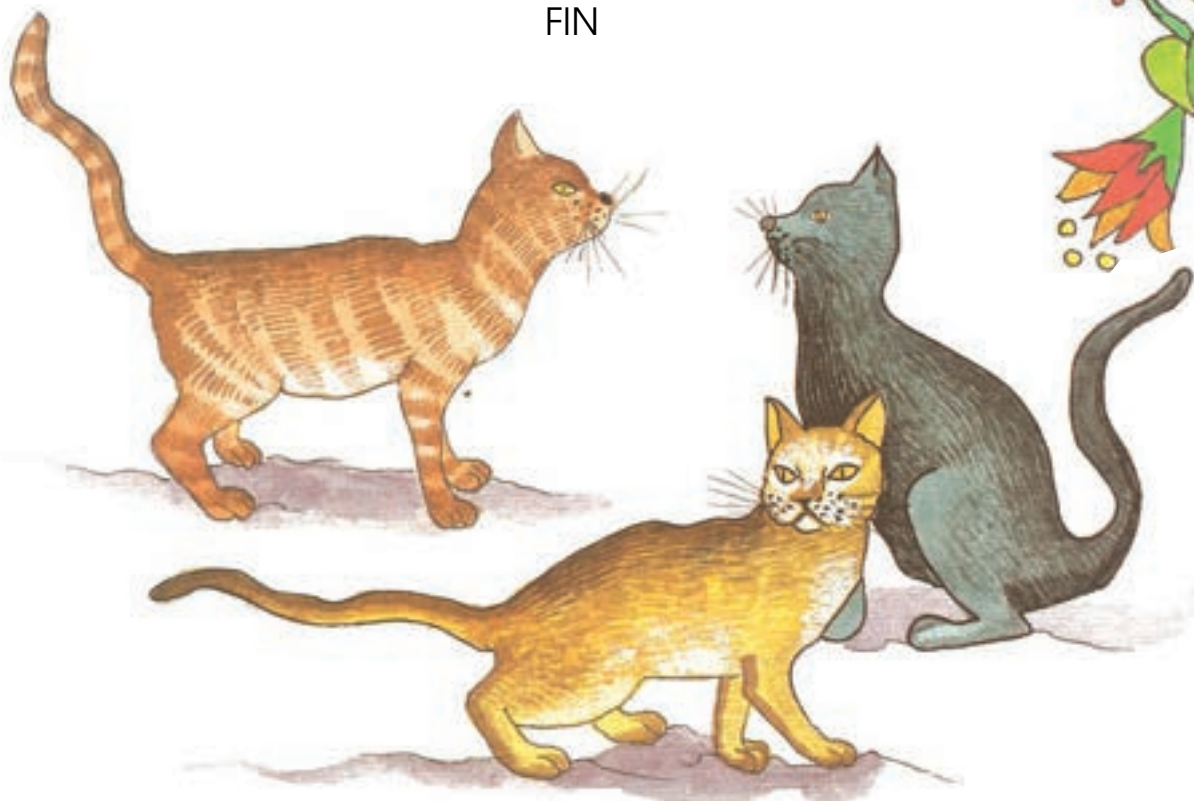
- lajei jau jö i'säi resumen, lei kö jau itsei, lei kö jau jö i'kuo kö waeitsei ikö lajät simaj pei a'ai atiö jau tø'i, simaj pei a'ai amatät tiö, jau jö i'sät resumen, lei jau jö iralati kö waeitsei itsei, ikö lajät simaj a'ai atiö jau kie tø'i, jau jö iku'o i'tsei ikö lajät atø'i ai amatät simaj.



## ö a'tei

jä adö masa'ï jö a'tei kiä,  
a'tei aï liö mai ré paï  
liö mai ré sa'ï a'noo jé nai  
lateï ajnia', jö matei jä a'noo atyëi pa,  
kö jm' li ngö a'tei aï, jau kie  
jä adö akua jo' ta kië ma', i adö  
aï masiä jä a'joi, liö mai oi jé nai  
oi, oi, lakö u'ö sakm' jé nai,  
kö la la atyié a'tei jau ki'i köma  
a'jëi' a'tei aï, jö asat sii  
ja'ï kië nikm, tä likm tiela, jö ngäi  
nei ja'ï kie, ikö ma'akm jö, kö le pa  
akm, la majö pa a'oi, a'oi, kö la la a'oo  
a'tei pa aï, miaü, miaü, miaü, la majö  
pa akii ta'i, ko jm tie ne a'sie ma'oo  
apei aï, liö majré mataï sie jau ki'i,  
liö mai ma'siñiö jmaj sii.

FIN



lajet i'juo chie lako' ko jm, liö maj tsei, kié tala liö maj kë'i  
i'tyiaj jau njiai lajä chie ai a'siä ikö'i.

lajet jau i'sa'i "itie' la" irajua i'kié la majö pa

ikié tie'la

jnia ma yëi, neï ma a'lø, jnia ma a'ña,  
jnia ma ano', jnia ma akø'u, jnia ma alo'o,

- liö maj tsei jnia kö jé jeu i mayëi, liö juö, tsei lajäi chie  
tiö, lajäi chie a'ai a'juö tá jé, lajä chie ai a'juö tá jau, liö  
maj tsei jnia jé jeu ko'i, lajet jm yaj lajet makí jö i'nié u'juö,  
asiä unaü yia u'juö kí'i tiö, liö maj tsei jnia rakia, lajäi chie  
tiö liö maj siñiöi.

tyia jau tiö ø tjuö ko jä jä simai ne tiö

jnia kø'u uto



neï kø'u a'ei ñi.



lajet jau i'mawajeu sa'i "Pasado"

'ei ko kö jau i'rasat ka lajö lingä ko ré ñiö.

jniä a'køu    nei a'kau,    'ei a'køu,    jñiä aki'i,

lajät a'kø    jniä a'ät,    nei a'ät,    lajat' jniä a'ät  
ui,

'ei a'ät,    jniä yëi jä,    nei yëi jä    'ei yëi jä,

lajat' jniä yëi jä,

- liö maj tsei lajet jau i'mawajeu, kie ta la liö maj tyiö tsei lajet na'i tá ima a'jüoi, lajet i'silei ko kö jm, lajet na'i tá jö ijüoi, tö nie niä ka'i 'ei lajet, ka lajö litsei waeitsei, ka lajö lilaí aí liä lei na'i tá jö ijüoi.

'ei lajet jau i'rasat

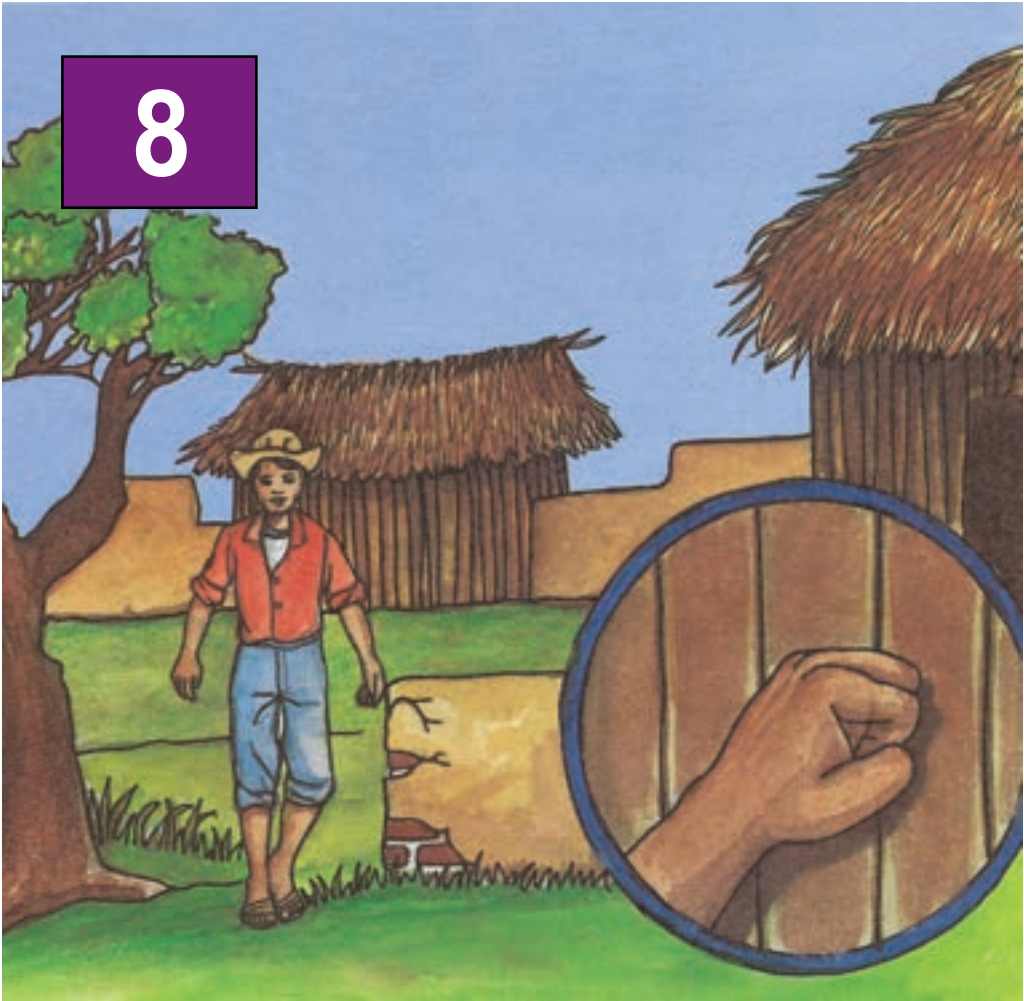
- jniä a'køu u'too yëi.
- nei a'kau a'ei ñi makiä adö sé.
- lajät chie tiö, vëi jä u'nei tyie.

juö në jau i'ei lajet jau i'ratö tayeí.

---

---

---



## Kuento kié chie tiyëi.

kuento i*kié* jä chie a'tiyëi, jä chie a'tiyëi siä a'masa'i juä, i'juä ne ne noi tá pi, wa' ai liq lei tá pa, i'jö a'chi'i juä, jau kié jä chie a'ai a'jüo a'ei ñi, i'juä la a'yié tá jau i'jüoi a'ei ñi, juä atsiäi jeu, a'ai a'jüo a'ei ñi a'ai aku'o tá kii, tã siñiö juä kö ma a'chi'i tá, a'siä' a'siä i'kö'i, a'siä u'reü siä, ti yëi pi a'siä' a'siä i'jä i'kö'i, siñiö juä a'løi kö ma a'tyii



jau kíe a'jüo a'ei ñi, kö' ralie i'tyai jau, a'jua jeü, ø tá tä',  
 a'sia tá tä a'jua juä a'sia tá tä tiyëi pajnia, siä asiä kiä,  
 i'ne pa no jnia tá, tsei jö jua jeü, a'ei ñi pa jüo, a'küu pa  
 no wa kiä, kie akúu pa nia i'jüoi a'ei ñi, wanié latä' ma  
 ja'i a'chia, tá ne pa juö nei, kié i'ne pa nia i'jüoi a'ei ñi  
 a küu, ne pa, nia tsei jö jua juä, malie juä a'jüoi tá ngö'i  
 wa'ni'i a'küu ma, makië kië juä a'küu kö ma alo'o jau  
 kie jeü.

- tyia jau tiö aĩ liq ralø lajei jau i'a ei, lajei jau i'ra'ei, lajei waeitsei i'tsei, ijö iku'ö wañiötsei ikö jniq.



ai liq ralø lajei jau jö i a'ei i  
ratö nei kuento



liö maj ma'øu kã lajãt chie, latei  
tiyëi, latei sasiq tá ili jüoi, liö  
wajãitsei siã chie tiö latei siq  
i'lei.

maniã lajei jau i'si aĩ

aĩ liq sa'ĩ kuento. \_\_\_\_\_

aĩ jã chie ratö kuento. \_\_\_\_\_

aĩ liq sa'ĩ a'ñii a'mano' tá. \_\_\_\_\_

ø tá a'chie' a'ñii. \_\_\_\_\_

aĩ liq sa'ĩ jau i'achi'i tá. \_\_\_\_\_



latei sia i'silei je'jeu ki', la jät chie kua kö waeitsei nei kie'  
 lajei i'jö i'jüoi, lajät chie siñiö tiö latei sia wañiotsei ko kö  
 jeu kiä kö i'tsei i'ko lajät chie, latei t~~ə~~t kö jm lajät a'jeu  
 tiö ku'i ukáu ijö isilei kö jm itsei, ikiä kö wañiotsei iko lajät  
 chie a'ai a'siä jé jeu jëi, ñiä i'kö lajät chie a'ai tió, a'ta'i  
 lakö i'tei jé jeu.

latei jüo chie jm.  
 liö i'tsei silei, lajä chie sije' i'jö i'silei jm.



aï lia jüoi jm. \_\_\_\_\_

ǿ laï jüoi jm. \_\_\_\_\_

o' jeü chie sije e \_\_\_\_\_

liö maji naji Ficha i' sia, lajeŋ ficha i' jö iku' o, ikiä itsei nei kié lajeŋ i' matäŋ, lajät simaj ni' a liku' i' isa' i' ficha, ficha sa' i' lajeŋ majyi jö ika' i' nota, nei kié lajeŋ tá jö i' jüoi, liö maji na' i' ficha leŋ, sia ficha i' sa' i' ficha i' ka' i' nota, sia ficha isa' i' ika' i' a' jm ra' sia' i'.

ko kö ficha sia i' rakië.

sei, tai, asé ka'.  
jau kié adö a' makichiä.  
wasat ñijeu, ñijeu  
1984, 200p.

Ficha i' sa' i' a' jm a' sa' i' kö majyi o libro.

---

sa' i' kö ficha iñi'



## a'loo kua jñia a'm' dya.

a'loo kua liö maj waeitsei wajuöi wa kuaı jé a'yèi, i'jö a'te a'm' dya näı nie ki'i.

ijö ajuä a'm' dya, näi nikaü nei, ajuä ne sa ikø'i, kö' 'ei o pe juö i'kö nei, kié ta la apei pa nei, ijö ajø nei jé ayèi, liö maj tsei ikö' jnia la teı akaü nei, liö maj waeitsei ajuö nei, kie liö ma ijö ike'u, kaleu peı u'ngøü jö ikiä nei, ikö asia ike'i nei, lajö pa jé nei, lia ilaı jät chie a'ai a wa pm, la ma jö ani'a ta nei jnia nei kié eu kä', kö juä i a ni'a ta nei jnia jö, ko la la asityèi malau nei, kö juä asityèi jö, kö la la a i'ä, siñi ø siä; aleı, jö ajuai ti tsei jnia u'ngøü kiä nei, liö maj tsei wañiotsei kä uuku'o jm, ijö ikeu jnia u'ngøü kiä' nei, ijö ajuo alokua waeitsei ø laı jnia ka'ui, kö juä ajèi a'm' adya kö la la ajaü aloo kua ai.



## ja' m'

lajet ini'a: kö a'naj.

aï liq ni'a ko'i: jä apei ñii o'jä apei m, a'aï a'läi ja' m',  
a'läi ja' m' nia' sä'i kö a'naj iku'o i'tei teü metro, jö tiö  
jeü simai lakö lalaj, i apei a'lät ja'm' ngëë jeü ratyí lakö  
lalaj itiö lajät simai, ijä apei aï tyëi ta kə ka' ja'm'ai, a'nié  
sityëi ya kau ja' ai, i apei tyëi ta' kə ka' ja' m'ai, nia' sai  
ya kau ja' ai la kə atä'i, i a'lä ja' m' ai, nia' juaj ya kau,  
kä' lajə satä apei ai, ajuə ne sityëi ya kau ja'ai, wa'ai pi,  
asia jm akai, latei a'tä ya kau ja'ai, jö läi liq ja' m', i'alä  
ja' m' ai nia' ngëë tiq ñiö.



lajä chie a'siä je' jeu jëi, liö maj re' maköi lajä chie a'ai  
a'kuä waje'jé jeu, latei tei jm jé jeu, lajä chie makoi, ku'i  
respeto i'kö jä jä, lajei waeitsei i'tsei liö maj tsei kiä ikö  
lajä chie, kie ta la ku'o kö wañiötsei i'kö lajä chie.

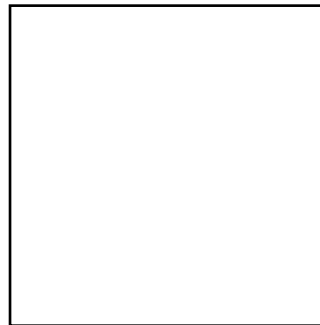
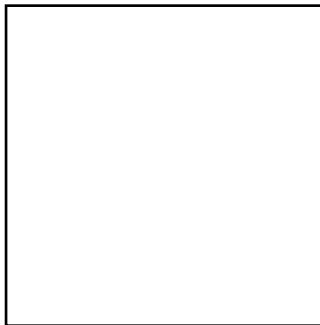
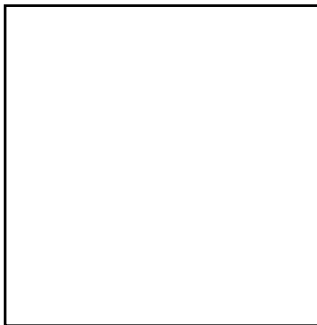
ijuei ikiä inio'i

tsei to'ie, tsei ta loo, tsei ta na'i, neja'i, i'mangä, ne niö  
o', waje sie, waje na'i, waje si'yie.

juö juä i'niñiä, lajei jau i'kiä i'tsei.

lajei jau pä'i liö maj i'tsei ku'o nei kie lajä chie, a'ai a'siä  
waja'itsei, lako juä jau sijeu, jau tiye'i lai tsei chie tiö, latei  
sia i'lei.  
lajei jau i'kiä i'tsei, i'kiä wañiötsei, i'kiä kö i'ni'ö.

jno, ne'i kiä ne'i, tsei jniä', juo juö o',





## kuento kie a'juä

tä siñiö jeu, kie a'tyie nakú, tä niö jua ma'alei kie ta  
 la akuú jö ma'atyie, akuú nia ki'i i'jüoi a'ei ñi, lajö pa  
 a'ngëë juä, ko lia ngö juä ma'ajnia jö lia, kú pa sikiä juä  
 lia kie kú pa jnia i'jüoi a'ei ñi, wajeu pa jm ma tá ne pa  
 i'ngëë juä i'noi akuú i'ka'i akuú, kä jm a'ja'i juä a'soo  
 matié juä, a'sié ma'sia akuú lia, i'jö, i'ne i'sikiäi akuú,  
 ma'a'tsié a'juä akuú a'sie 'masia, a'sie ma'sia akuú,  
 a'sie ma'ñi ai lia lej jö nie' juä lia, jüoi waeitsei, ai lia sinii  
 akuú lia, ja'i sikiäi akuú lia, sa'ñi o'yei jeu lia, sii i'masia  
 akuú,



ma'achia pa kú la tä ma, ma a'tö juä ngëë, kä nakú,  
sijät pa juä a'wane sakií akuú, a'sie a'ei ma'ye juä lia  
kie ta la a'siä akuú kii, ja'í jeü, i'jö si'sa'í juä ma sijüoi  
waeitsei, a'siä jä liku'ö tá kii, sasiä jä alima'ó kii, si'lei  
ñia pi kie, isimm i'kö jä chie, ai chiä ai ajñia, ma pa ne  
sa'í, a'sie mayeí jeü, asie' akuú masia, i'já a'sie matyii  
ja'í masikiai akuú, kö la la a'lø jä chie, ijö i'a'ya kö jau,  
a'lø jä chie i'masisa'í, juä ka'leü pa jñia juä a'lei, o'ichii  
no' tá a'juä jä chie a'ai a'siä ma', a'sat juä, ku'ö tá kiä,  
'no tá juä juä, no ta' a'ngät ai ta' ku'ö jnia tá la pa ku'ö  
i'waje' joo a'aa pa nei.

- liö maj na'í tá jö í'juö lajät chie a'ai asiä lakö itej jé jeu jèi, lajei tá jö ijüoi liö maj ma'øu kiä, asiä tä lei ko kö tá, tö nie niä kä'i ma'øu kä lajö lo'ö lajei tá jö ijuoi, jö pa sia lajei na'í jau ki'í a'juä ne a'juoi tá, jö pa k'è'ui a'juä ne a'juoi tá, asiä nia' tä ngèè jeu juö, kié a'juä tä ngèè jeu juö ø k'è'ui lajei a'tyisi jau kié. Tö nie nia' kä chie ma'øu kä lajö sia lajei í'si ai jau ki'í.

saí lajei jau jö í'si ai

- jä chie sike'í akuú ma' kié a'neü. \_\_\_\_\_  
a'í sike'í akuú ma'kié a'neü. \_\_\_\_\_
- jä adö ñii sike'í jo'ö a'aa kié asékié. \_\_\_\_\_  
a'í sike'í jo'ö a'aa kié asékié. \_\_\_\_\_

juö te'u u'niö ko kö í'ram.

jä chie sike'í jo'ö a'aa.



jä chie sikä akuú.





liö maj tsei lajei jau, i'jö i'jüoi jau i'kö mku'reü, kä lajö kuai wajñiä nei kie la jeit tá jö i'jüoi. lajät chie ni'a kuai ko're'jau kié, siyia lajeit jm, jët ma'ki lajeit jm, ni'a loi kä lajö re'jniat.

### lajet i'jniä jüoi

lajät chie ni'a'kei  
u'naü u'nei kie  
ka lajö tsei jniä

lajät chie niä ja't  
u'naü yiai u'nei  
kie kä' tsei jnia.

lajät a'jeu chi'i sike'i  
u'naü jo'o a'aa i'tiö  
a'kuä jeu kiä a'jeu,  
ñiä ka'i a'ñitai kie.

lajät a'jeu a'tiö jöset  
jau kie t'et Binëi jua"  
sia kö junta ikié lajä  
a'jeu nei kie i'jüoi  
në jau t'et i'set.

sai nei raya ko kö i'rajua jau.

## jau i'chi'i

Lajä simaj a'tiö Quinto Grado, ni'a tiöi to'ie pei jau kie t'et nei kie i'matätko'i m' sijyi, nia ka'i a'chor kie kä lajõ si'ei, tö nié nia tiöi hora kie.

-liö maj siñiö chie tiö latei rañi lajei tá ijö isilei jé jeu, lajät chie tiö kuai wajñiä nei kie lajei na'i tá jö isilei, latei a'tyi kö aviso ó kö jau, liö tsel latei a'tyi jau ja'u kie jä a'jeu, kä lajõ kuai wajñiä lajei tá ijö majüoi jau kié. latei sia kö jau i nia' tyi, kié jä chie, tö nié nia' tyi jau jö tá tia ñiö, kä lajõ liñi chie a' ð isilei, ð tá jö ijüoi lia. nei tiö nasimai latei kié jau kie nai', ijö i'juö at'et jøu jau tá jö isilei, tö' nie nia' jéu na'i kä lajõ ñi.

### sa' teü aviso



\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

-latei juö chie jm, lajät a'jeu akiä je' jeu jö tyiaj jau tiö,  
 lajät lajö, ai lia nia' silei jm jé jeu, sitá kiä kuä o' adö  
 tiö, na'i sitá a'ai asä' jm jö itei, lajät a'jeu tiö ku'ai kö  
 waeitsei ijö ijüoi jm kie je' jeu ko'i, sitá ai asiä jm `ei tä'i  
 sija'i ukau jö iku'ö lajät ajeu, ukau jö i'juö tá, ijö itei jm,  
 liö mai siñiöt lajät chie latei tei jm jé jeu uko'i.



te' jnie lajät chie a'ai  
 a'ko m'sijyi kiä jnia sè ÷  
 septiembre i'jö isilei  
 jm jé jeu jèi.

ai lia jüoi jm \_\_\_\_\_

ë jüoi latei tei jm \_\_\_\_\_

ai jm tei jé jeu. \_\_\_\_\_

lajet jau isa'i calificativo jau i'lej, ai lia nai ko ko jau i'lej  
nei mkula, lajet jau jo ima'yo'i lajet i'tsei.

jau isa'i imachi'i.

-tse'i, ti'e, pa, juo, a'sia, a'kuo,

ku'o, ku'o u'tyi, watyi, re', yei, lia, sa'jnia,

tsei jniai, lai jniai.

'ie lajet jau i'ratö liö nie.

- Akua jøi tiö.



- A'tsai lia.



- A'loku pa a'jo ape.



- A'siö tsei jnia.



- A'ka kuo u'tyi.

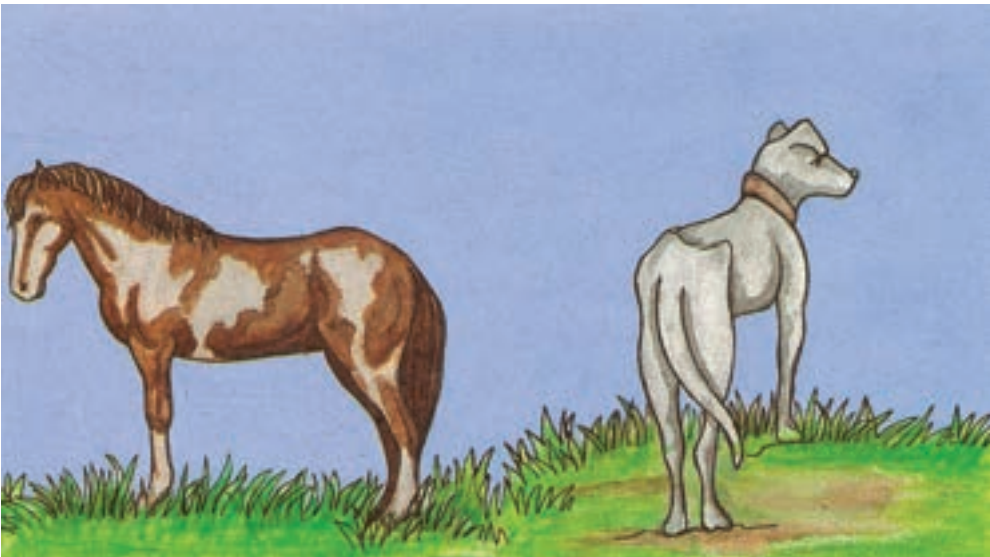


sai ñiä jau i'niñiö i'ei jau i'sa'i i'machi'i.

-liö maj nia' käi 'ei lajei jau jö i'lø lajä chie, a'ai asiä nei mkula, liö jau jö i'lø chie tiö, k<sub>o</sub> kö jau jö i'lei tiö, mak<sub>e</sub>i rakië k<sub>o</sub> kö jau, t<sub>ö</sub> nie nia' lität jnia 'lø lajei na'i jau kä' lajö kië lajei jau jö matyí jnia, inia' ilj tät waeitsei tsej kie lajät chie a'ai asié waeitsei i'tsej.

'ei lajei jau irasat

- jeü akua jøi tiö tiö' kiä adö sé.
- jeü atσαι kä' tiö' kiä adö siö pe'.
- tä tsei jnia a'nei kie a'juä jö adö ka'.
- tä tsei jnia simai m jö adö juä së'.
- atσαι pa' kiä aneü.
- tä tsei jnia a'siö.



akua jøi p<sub>e</sub>i

atsai tiö



10

## Alät jeu ajuä.

liö maj tsei jau i'juä jeu juä, ku'ö a'kuä jæt watsai' lia,  
tä jo' a'aa pa tä'i, 'iñiö a'kuä jëu kiä nei, kei u'naü jo'o  
a'aa, wajë a'kuä pa nei, la tä kië ja'i, ja'i rajeü a'aa, ja'i  
a'uö a'kuä, i'ne pa tä ngëë, niä ku'ö akua jët watsai'  
lia, nei pa juä, sat i'juä, ai a'kuä no, ni' ë a'kuä jët a'ai  
atei o', liö maj siñiö juä alei lia, kie ta la jwa a'tsiai jeu,  
isisa'i ma' jö jüoi waeitsei, tä siñiö juä alei, kie ta la akua  
jët, watsai, ikö jm samawatsa'i akua jët, ñia a'kuä jëu  
lisijë'i jo' a'aa lia, jö a'eij juä jeu i'ngöi jo' a'aa, jñiai jeu  
a'ai a'chiäi



ma', jä chie ai a'jlä, liö maj uka'u koj chie, ai, rakia  
juo jo' a'aa kiei, tä siñiö juä a'lei kie ta la a'chiai jä jeu  
a'jlä, a'juä ai anai jä a'kua jæt kiä a'ai a'watsai, anai  
jä akuajæt i atei tsei jñiai pi kiä, kö la la a'juä jeu akua  
ne jñiä, tiö akua jæt ta nei juä, jeü liö maj akuajæt tiö  
taneï, jeui a'kuo kö a'losai ityëi tsei jnia, juä ne, a'kia  
juä a'losa'i i'tyëi tsei jnia, tyëi tsëi a'kua jæt asai jä, a'ai  
a'watsai, atyëi tsëi a'kuä jæt atei tsei juä.

tyia jau ko jua waeitsei kiä, ai lia lei historia i'kie je jue jëi.

-ai lia akua chie je jue, ai lia sä'i chie ai a'yëi akua, ø tá majuö chie ai, ø laŋ rasä'i je jue jëi, ai jä' chie yëi akua o'masiä sitá jm jö, ø tá majuö lajät sitá tiö, o' masiä adö ai asié liö waeitsei tsej, ai lia sä'i adö a'ai a'yëi akua.

tyia jau tiö lajät, jñia atøŋ øu.





latej sáŧ chie kö libro, latej saŧ chie kó jau ileŧ dictado liö  
 mai jø'u latej saŧ, liäi ko kö jau jö i'saŧ, kie ta la liö pa jau  
 jö lei ijø'u, i'kö chie aï a'sia ma ngät, lajeŧ jau jö i'jøu nia  
 ka'ï 'ei latej saŧ lajeŧ jau.  
 liö pa jau jö lei ijø'u, tō nie nia ka'ï 'ei lajeŧ ijuoi tiö kã lajō  
 lität koré ñiö.

lajeŧ jau jö ijø'u.

u'jm , u'jm', u'jm,

ta tsie\_\_ne jé jeu jëi.

adö siö juö\_\_kie a'kuajøu.

tä tä tsei jnia \_\_\_\_\_.



juö nët enunciado lajeŧ jau irasaŧ nei majyí.

---



---



---



---

tä liö maj jø'u ta i'tyie jau i'jniä. Km, Pm, bm.

lakö juq lajei jau irasaı tië kō kō i'ra m neı raya.

-jé jeu kō \_\_\_se'i u'sié kie radio.

-apé jñia a'sé a \_\_\_tiöi tia kie a'juöj ä'.

-liö maj tsei \_\_\_kië sie a'juä.

Kö juq jau i'asaı, ni'e kia' jau i'set.

kobm

a'km

ra'km

a'pm

sa'km

a'siebm

jüo nët jau i'niniä i'set

kobm a'km ra'km a'pm sa'km

juö kī equipo, tyia jau tiö ai lia ngät lajet dibujo titö nei ma jyi.



ǝ jüoi latei sä' chie.

---

---

---



ai lia jüoi aya a.

---

---

---

## a'neī peī kiē

a'neī kiē jnia itié, jñia peī lia,  
liö jeu peī lei lateī chí'í jau.  
o' kö u'neī ipeī,  
ka lajö jǽi já na'í.

liö mai tsei jnia u'neī jnia u'lei,  
u'oo lei u'ja'í loo  
a'aa kié tijñèi u'ǽi yèi  
lajet jm pa sia u'lei.

liö mai tsei jnia jau kiē,  
a'neī kiē tijñèi u'ǽi tie',  
sia jnia liö mai siñiöi,  
lajet jm pa tsei sa'í.

a'acleofa së.  
Mexicana

saī neī raya aī lia ngä lajet ia'eī.

---

---

---

---



liö pa jau jö ijø'u sia, lajei jau ijø'u jö titö



lajei jau ije'u, nia' li ngaŋ lajät simai a'ai a'ei jau tø'i nia'ø  
atøi jeu ai lia kië kō kö jau jö i'lei, ai lia nia' saŋ lajei jau jö  
ijø'u, ø nia' juö atøi latei atyi'i jau jö i'jø'u.

jüo ñiä enunciado kō kō jau jö ijø'u.

---

---

---

---

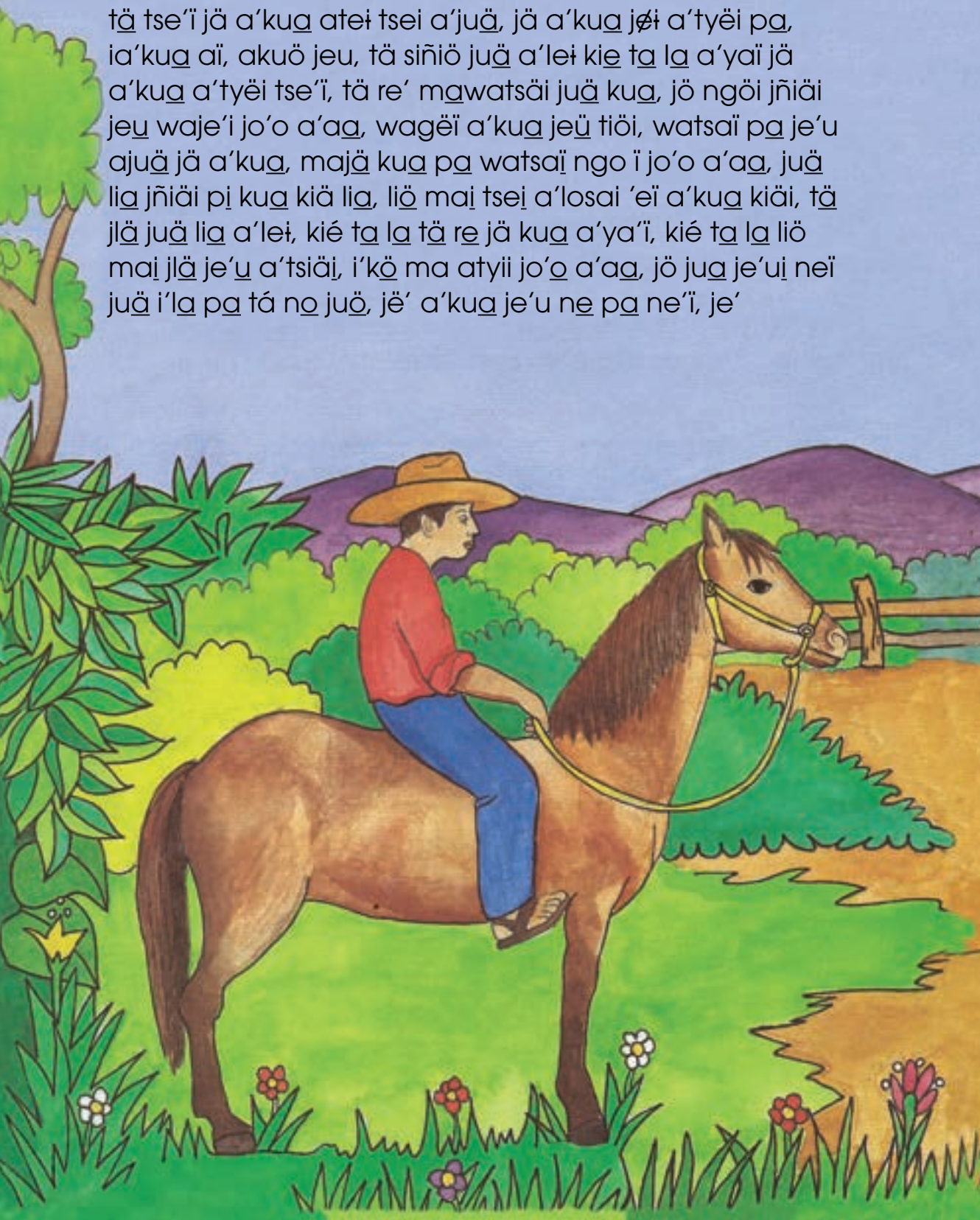
juö' jä ja'.





## akua kiä a'juä

tä tse'í jã a'kuä ateí tsei a'juä, jã a'kuä jêí a'tyëi pa,  
ia'kuä äí, akuö jeü, tä siñiö juä a'lei kie ta la a'yaí jã  
a'kuä a'tyëi tse'í, tä re' mawatsäi juä kuä, jö ngöi jñiäi  
jeü waje'í jo'ó a'aa, wagëi a'kuä jeü tiöi, watsai pa je'u  
ajuä jã a'kuä, majä kuä pa watsai ngo í jo'ó a'aa, juä  
liä jñiäi pí kuä kiä liä, liö mai tsei a'losai 'eí a'kuä kiäi, tä  
jlä juä liä a'lei, kié ta la tä re jã kuä a'ya'í, kié ta la liö  
mai jlä je'u a'tsiäi, í'kö ma atyii jo'ó a'aa, jö juä je'ui neí  
juä í'la pa tá no juö, jë' a'kuä je'u ne pa ne'í, je'



jo'o a'aa ne pa ne'i, je' kija'ii, ja'i ra'jeu jo'o a'aa, ja'i u'o  
a'kuu, a'juu rata'i ta ne, ma'jo ku'o ko jo'o a'aa kia, lata  
ko jo' a'aa ku'o kia a'juu ne rata'i ta ne, lio mai sihio juu  
lia, kie ta la lio pa jo i'ye juu, a'juu ne rata'i lajet ta jo  
ijuu jeu, jhai kuaje'u, jhai kuajeti lia, a'kuu jeti 'ya'i, lio mai  
sihio juu, lio mai majla juu, i'jo, ngo juu wa'jei' jo'o a'aa,  
wa'jei lajet kuu, lajet i'rakia jo'o a'aa kie jeu, ta sihio je'u  
lia kie' ta la ta re'juo juu ta, ta nita'i juu, ta na'i no' juu, i  
sije jo'o a'aa, ta sihio je'u nisiu i'ke'u juu a'let, i'nisiu i'kie  
juu a'let ta niu juu a'let, i'lio mai sihio jeu kie ta la rata'i  
juu.

11



lajet jau jö isä'i, isañiötsei, iñiötsei, let kö jau jö i'sania ø  
silei, ø tá i'silei, liö waja'i tsei siä lajät chie tiö latei si'ñi ø  
juoi tiöi k<sub>o</sub> jä jäi tiöi, nei kie lajet tá jö i'juoi.

-lajet jau jö i'juei asiñiötsei, let kö jau i'sa ijüoi, i'let kö  
jau jö i'sañiötsei, lajet na'i tá.

-lajet jau jö i'ñiötsei, let kö i'tsié, nei kié lajet tá ichi'i ta  
nei lajet waetsei i'tsei ki'i ikö lajät chie a'ai anié juo tá.

sa<sub>t</sub> kö raya ai li<sub>q</sub> rata<sub>t</sub> kö kö jau.



asi<sub>q</sub> kia' akúu



asi<sub>q</sub> ni kiä u'jm.



asi<sub>q</sub> juö a'ei.



niklä a'ei ñi.

niraü latei jm, lajet a'bm kiä.



sa<sub>t</sub> nei raya ai li<sub>q</sub> lä<sub>t</sub> chie a'ai asa'ijüo tá.



liö ma<sub>i</sub> jø'u laje<sub>t</sub> jau<sub>u</sub> jm' jö i'lø jni<sub>a</sub> jä jä jnia, ñi<sub>a</sub> liö pa<sub>u</sub> jau isani'a, ø jö i'raju<sub>a</sub> ko kö jau, tö ni'e ni<sub>a</sub> lí'ngät jni<sub>a</sub> laje<sub>t</sub> jau jö ijø'u.

libro jö isa'i diccionario ijö ititö laje<sub>t</sub> jau jö ijø'u, laje<sub>t</sub> i'salikié' matyí jni<sub>a</sub> jä jä jni<sub>a</sub>.

-liö ma<sub>i</sub> jø'u ta'i sa<sub>t</sub> kö diccionario, kie' ta<sub>u</sub> la<sub>u</sub> liö waeitsei tse<sub>i</sub> ni<sub>a</sub>' kié chie a<sub>i</sub> asa<sub>t</sub> kö waeitsei, ni<sub>a</sub>' ñi a<sub>i</sub> li<sub>a</sub> kiø ko kö jau jö i'sa<sub>t</sub>, ø jö i'raju<sub>a</sub> laje<sub>t</sub> jau jö isa<sub>t</sub>.

-Diccionario lei kö majyí iratié laje<sub>t</sub> jau ichié, le<sub>t</sub>jau jö inite<sub>i</sub>.

a'ma: lei kö usié i ku'o, akú, ijuö øi, ijuö itse<sub>i</sub> ikö lajät chie.

sa<sub>t</sub> jau ni' laje<sub>t</sub> jau jö i'rasa<sub>t</sub> jau jm.

a'ma \_\_\_\_\_ a'be \_\_\_\_\_

a'sei \_\_\_\_\_ a'tsai \_\_\_\_\_

aku<sub>a</sub> \_\_\_\_\_ adö \_\_\_\_\_

akuajø'i \_\_\_\_\_ aloku<sub>a</sub> \_\_\_\_\_

ateü \_\_\_\_\_ ulei \_\_\_\_\_

# seü

juö tá jé pa nei  
juö tá jé pa sia  
juö tá jé pa jnia  
lajät pa jnia si'juö  
jeu siku'ö pa jnia  
jeu siku'ö pa jnia  
ma'lié sijuö pa jnia

FIN



saı nei raya ai liq ra'lø seü jö isa'ı chie ajuötá jé.

---

---

---

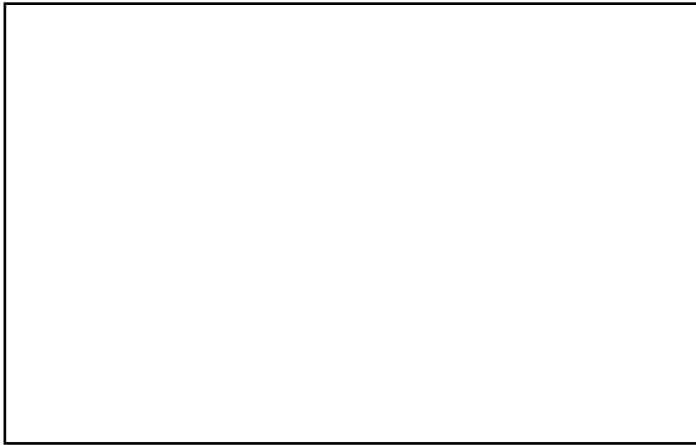
---



jä a'ma' pei

jä apei masä, a'ma' kië i'jm'  
apei ai ai a'makau, jeu a'ma  
ta'i, apei ai ma a'jö jä a'ma' pei,  
lakö' matä'i a'ma' jo' a'yie kie  
kö la la ase'i siku'oi a'ma' ai,  
ia'ma' ai alö pa liä isei.  
i apei ai liö maj jä'i tsei  
kie ma'ai tsei ikaü a'ma'.

juö kö u'nio' kie a'ma'



ø jau ratyia.

---

---

---

---

lajet jau jö i'alei, ñia lajet jö i'maje',  
jni'aka'i 'ei lajet jau la'tei sa't.

lajet jau jö isa'i ikié tá tia, sa't kö raya lajet jau jö  
isa'i verbo.

- 1.- sia ngö jé ma'.
- 2.- a'm reü wa'loo.
- 3.- asé wa'ät' ukafé.
- 4.- apej m wa'o'.
- 5.- jö yie pej wa'o'.
- 6.- ape wate'i u'ngøü.
- 7.- a'siö mangä' jau.
- 8.- a'siö e' kö seü.
- 9.- adö pa si ai ka't.
- 10.- A'eu sijua ajä'i.

lei lajet jau jö i'sa'i oración jñia, sa't nei raya kö verbo.

- 1.- Lajät simaj siko' u'juö.
- 2.- A'marej \_\_\_kö karta.
- 3.- Asé \_\_\_kö kuento.
- 4.- Laja'jnia \_\_\_te'u.
- 5.- Asitø'i \_\_\_jnia kö seü.
- 6.- Aka \_\_\_ala kö a'karro.
- 7.- Lajät simaj pej \_\_\_nei kancha.
- 8.- A'be \_\_\_u'uö.

`ei lajei jau jö isa`i oración jñia sai nei raya ø jö jau  
jö sa`i verbo.

- 1.- Alau te`i a`mreü si`ie.
- 2.- Akarro kié adö pe si at siie.
- 3.- `ie jö liö maj tsei si`nie.
- 4.- U`nei tá jnäi si`ie.
- 5.- Arau sinäi a`ei ta ma.
- 6.- A`be te` atøi.
- 7.- Atalei kø`u a`ei jñiai jnia.
- 8.- Asiö juö ma.

juö ñiä oración i`ei futuro.

---

---

---

---

---

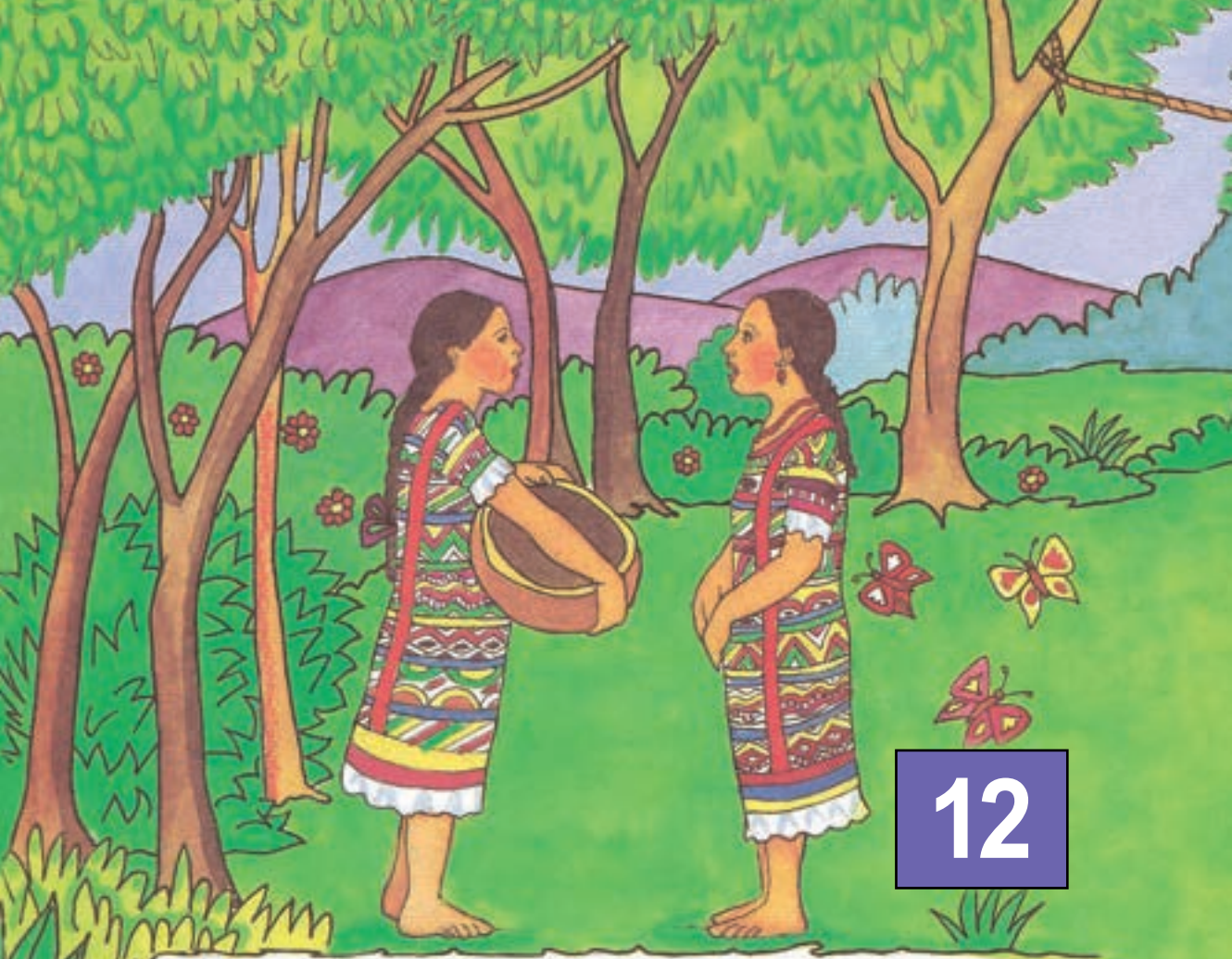
---

---

---

sai lajei jau i`sa`i verbo.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____



**a'juä juötá**

liö maí tseí juä ikö je'u, kie ta la liö maí 'nai juä ikö  
je'u, i'juä ne kö ma rata'i ikö jeü, jö a'jua je'ui lia tié la  
marata'i tá ne, liö maí tseí tá ni'jüo tie la a'jua je'ui,  
liö maí tseí, ku'ö kö jo'o a'aa kiä, nei pa jua ai jo'o  
a'aa no, waje' pa nei ai jo'o a'aa t'í o', o'ityei tseí  
no, nei pa jua, jo'ö ja'aa kie je'u köna'i pa lei latä,  
tiö jeü liö maí a'kuä, jö nije'i jñiai jeü jo'o a'aa, jö, ta  
siñiö juä kö ma a'tyii jo'o a'aa jö, jö jua jø'u, ø no



juä, aī jo'o a'aa no, i'juä a'yie jo'o a'aa kie, jeü  
a'kuajø'u a'ñiä juä, kie ta la liö mai re rata'i lajei tá  
jö i a'jua je'ui, i'jö jo'i ta jau kie je'u, te' je'u lia ngäi  
ta uka' je'ui, i'jö a'jua je'ui, i'ne ma a'ku'o jo'o a'aa  
kiä na juä, i'ne jüo tá tä re ma'rata'i, tie la ni'a jä  
a'm kiä ajua je'ui, jä a'm ni'a i'kö nei a'sat a'juä, ijuä  
a'jua a'siä a'm ma no jnia kie ta la a'sia masia kië,  
tiyëi pi jnia, i'jö a'jua jeu' laku'ö nei sani'a a'm kiä,  
nia jä a'm kiä.



i'ngäi o i'tyai jau

i'juei i'tyai jau, ngäi' jä jä chie ø ní'a jüoi taneĩ lajei  
na'i tá, tō nié ní'a ö' chie a'ai aní'a tyia jau tiö, jä  
chie a'ai a'ngäi', jä chie a'ai a'jai jau.

latei nia' ngäi' jau i'kö chie, tō ni'e nia' lei tia jñia tsei  
lia.

ni'a lei kō ré ñiö  
niá lä jä chie a'ai a're ngäi.

jüo kö entrevista

ngäi'. \_\_\_\_\_

jau i aja'i. \_\_\_\_\_

ngäi'. \_\_\_\_\_

jau i aja'i. \_\_\_\_\_

ngäi'. \_\_\_\_\_

jau i aja'i. \_\_\_\_\_





liö maj jø'u latej jüoi a'majau, latej jüoi naj tá, lajei tá jö i'jüoi jé jeu jëi, liö maj maø'u kä chie tiö a'ai ata' lajei na'i tá.

latei ta' adö m a'majau, nia' laj u`ñi ijö ita'i a'majau kie, latej alei a'majau jö näi i'kö chie a'ai a'nié, latej sa'wajnät a'majau jö, jö si'ei adö m kié.



---

adö m ma'sj i a'majau kie.



jä adö ñii wajuö a'mm'



latej jüoi kö a'mm' liö maj  
ma'øu kiä jni'a sikiä'a a'  
maku' latei i'siq.  
latei a'chi'i a'maku'jö, jö  
pi malij tá ita'i a'maku' jö.

jä adö m ma a'la'i a'mm'.



latej a'laj a'la' adö m a'm  
m' kie, liö maj siñiöi kie ta  
la ko'i a'm m' kie si'raü  
mkú 'ei kié latei jm, ka lajö  
kej ko re' ñiö latei jm.

sañ neñ raya aï liq lei waeitsei kiä neñ kié lajet tá jö i'jüai  
je' jeu jëi.

## leyenda kie jä chie a'chiö tsei

jé na'i u'oo liö maj tsei jniä s'et  
liö maj tsei re, rakiä tyi,  
ire' utä jniä jo' jm',  
liö maj tsei jniä je' ma,  
liö maj wañiötsei kiä latej a'ngëi,  
liä ta'i pei kua lajät jötä',  
inie ta'i mkú ki'i latej siä anaü,  
liö waja'itsei siä chie a'tiñei ai  
ne'i kié ini'i kat jm  
lajet i'jö isilej je' na'i  
liö maj wañiötsei siai  
latej aatá' naj, kie ta la liö mai  
tsei latej a'km lajät jötä.



sai nei raya ai liä ngät lajet jau i'rasat.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

sai kö jau itä'í jñia simai a'jñia tiö jau kie tø'í.

---

---

---

---

---

---

---

---

tyia jau ko kö equipo lajei leyenda iasai.



lajei jau i'sa'i Demonstrativo liö mai juö tá, latei tyia chie jau tiö.

lajei jau i'sa'i Demonstrativo.

i'la

'ne

i'jno

juö kö m'nilei lajei jau jö i'sa'i Demonstrativo

1.- u'm a'ma a'jeu nei a'ma se'i ijno.

2.- a'jno pa läi a'nii reü.

3.- a'jno pa läi atø'i jeu.

4.- a'm pei la a'm' Ano.

5.- apei ne pa ai a'ka'i jm.

juö niä enunciado i'sei

---

---

---

---

---

---

---

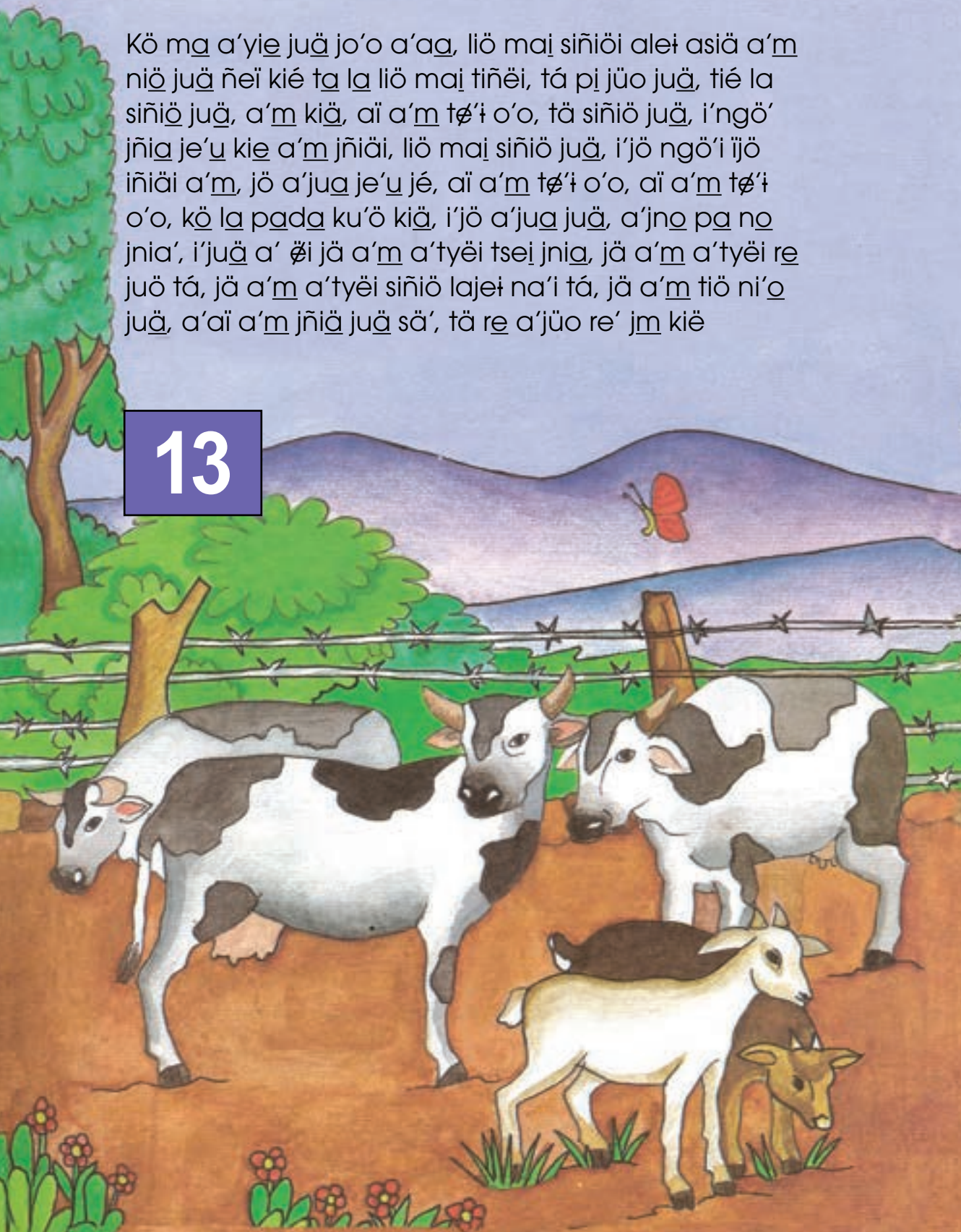




## A'aa tiö ja' kiä ajuä.

Kö ma a'yie juä jo'ö a'aa, liö maj siñiöi alei asiä a'm niö juä ñei kié ta la liö maj tiñei, tá pi jüo juä, tié la siñiö juä, a'm kiä, ai a'm t'et' o'ö, tä siñiö juä, i'ngö' jñia je'u kie a'm jñiäi, liö maj siñiö juä, i'jö ngö'i ijö iñiäi a'm, jö a'jua je'u jé, ai a'm t'et' o'ö, ai a'm t'et' o'ö, kö la pada ku'ö kiä, i'jö a'jua juä, a'jno pa no jnia', i'juä a' ði jä a'm a'tyëi tsei jnia, jä a'm a'tyëi re juö tá, jä a'm a'tyëi siñiö lajei na'i tá, jä a'm tiö ni'ö juä, a'ai a'm jñiä juä sä', tä re a'jüo re' jm kié

13



juä, kié ta la sä' juä jñi 'ä jä a'm tiö a'ai a'tyëi re jüo  
tá, tä re a'juö je'u jm, tä ré a'kaü a'kuä a'tyëi pa,  
ka'ü lajät chie a'ai ate'i, lajät a'nii reü, a'juoi invitado  
lajät chie kiäi, a'siä chie kiä juä siä, jñi'ä pa juä sa'i,  
ma chie ai pa tiö machie a'kiä je'ui, kié ta la juä tiyëi  
pi kie, a'siä' a'siä iko'i 'ei, liö mai siñiö juä kie ta la  
liö mai tsei jeü, kö ma a'sä' juä jö a'juj atyiaj jau tiö,  
tyié' jm jö i'ljlä, tä re nié jm, jaü a'kuä, jaü a'kuä, tä  
ni'e seü chí'i jä, jeü chie tiö, liö mai tsei a'juö re' ate'i  
chie kiä lajät, kié ta la a'sä' juä.





## u'oo i'jö i'tie

liö maj tsei kua u'oo i'tie, ku'a u'oo ijö i'yatei la tä mkú  
ijö itie jniq.

jau jö i'sai geografía, i'jö itä'i lajei isia nei kua u'oo,  
lakö' itei latä mkú, geografía, rajua lajei jm', geografía  
rajua lajei i'sia jo' jm ju'o, lajei a'ma, lajei mka'ü, lajei  
i'rajua i'tsei i'loo nei mkúla, lajä chie, kua u'oo, tié i'jö  
i'silat la kö la lat yié, wä pei silat lakö lalat yié i'jö tei  
köñi.

tyia jau ai liq lei mkú tié.

---

---

---

---

---

---

---

---

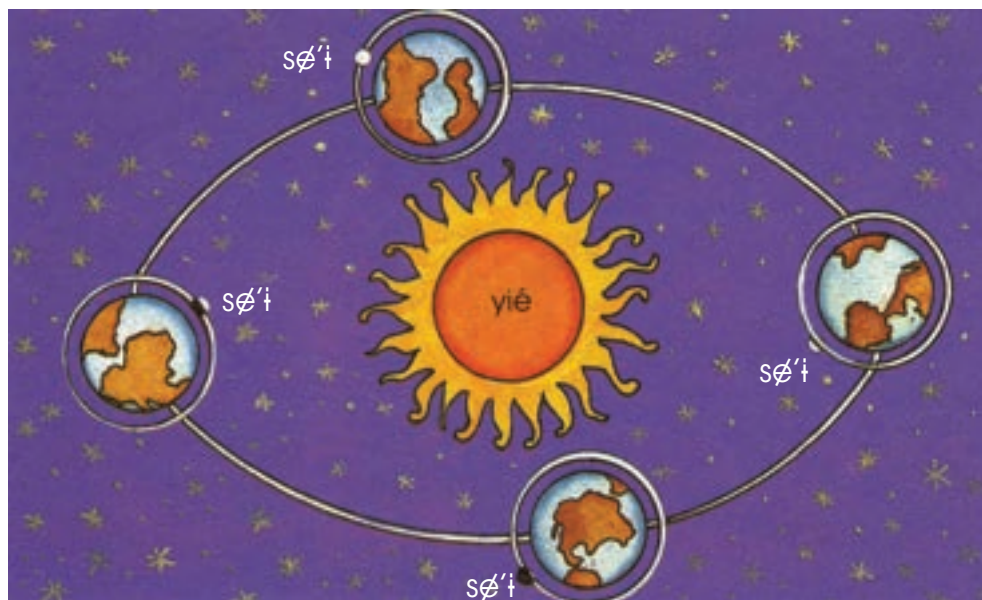
---

---





juö aĩ liq lei estaci3n kié s'it.



sai nei raya lajet i'ra m.

ø tai kiä kiékö s'it marzo latei kiékö s'it junio.

---

ø tai kiä kiékö s'it junio latei kiénëi s'it septiembre.

---

ø tai kiä kié nëi s'it septiembre latei kié teü s'it diciembre. \_\_\_\_\_

ø tai kiä kié teü s'it diciembre latei kiékö s'it marzo.

---

aĩ ja' hora teti köjm'. \_\_\_\_\_

aĩ ja' hora teti kö u'oo. \_\_\_\_\_

liö maj na'i tai ta ijüoi kö resúmen, i'juei resúmen lajei waeitsei isa'jê'u ilingät, lajei matät jau tê't, liö maj tsei ta' i'sat kö resúmen kié ta la tyi'i la majö lajei jau jé ijno'i jñiä i'lei kö i'tsié lajei jau.

- 1.- lakö ralie ni'a sa't jm i'sa'i a'a'sat jau.
- 2.- Ni'a sa't ai jm a'sat.
- 3.- Ni'a sa't ai jau a'kä'i.
- 4.- lajei jau jö i'tyëi pa'i.
- 5.- ai lia sa'i jeu i'jö i a'sat.

liö maj tsei jö i'sat resúmen, sat nei raya ai lia ma a'ê atê't jeu.

---

---

---

---

---

ai lia majuöi majuöi liamalet.

---

---

---

---

---



liö maj masiñiö adö siö ai, kö ma ala'i a'tsai kiä, kié ta la  
ma juö i'tsei i'kö 'ei, nei kié lajet na'i tá.

saí nei raya ai jau tet ko kö i'ra m.

Ǿ ma ni'é adö m imajuö a'tsai kiä.

---

---



ai liq sa'i jeu i'jö i'niliä adö m a'tsai kiä.

---

---

a'tsai a'ai a'ma a'lä adö m kiä, a'tsai ai a'ma ai tsei,  
a'ai a'ma 'ie jé i'jö i'kø'u ja' kú, liö maj a'ja'i tsei adö siö  
ne'i a'jaü a'tsai kiäi, i'kö sa ateï a'ñiöi a'tsai, la majö pa  
ja chie a'ai a' mm' ki'i.

u'jniö kie jä a'tsai a'öi.



saï ai liä leï waeitsei kiä i'juei ija'ü jä a'tsai a'ai a'tsëi.



14

### Chie akiä wañiötsei.

Kö ma a'sä' juä, i'juä ai ra'tät pi jau kie jeü, jö a'kua'i jñiai a'm kiä, u'o pa jm' a'kua juä jau kié jeü, lajei jm' pa chi'i juä jo'o a'aa sijé'i a'kua jøü, o' nitä'i lajäta'kua, liö mai siñiö je'ü, kie ta la liö mai marata'i juä nei kie lajei na'i tá jö i'yié jeü, liö mai siñiö je'ü kié ta u're jüo juä tá, i'jö, ijö siñiö jeü liö mai. Kie eu tsei juä, eu re juö juä tá, eu re nita'i juä, liö mai siñiö jeüi ma alet, juä liö mai ma'øü käi, liö mai tiyei juä lia, jö ajuä jeüi tie la ku'o kö a'nei kiä, inei jñia a'mkiä uku'o jm, ijuö tá tiö könai.



neī juā a'sie malet i'kō' neī liq malet, ma a'sat mkú  
kiā, kie ta la mañiā a'm kiā, a'm a'ai a'juō tá kō  
na'i jñia a'm kiā a'jñia ne'i, jñia ku'ō kō a'nei kiā tiō,  
jō a'juā juā tā ré a'juā ne i'chí'i, liō maj siñiō jni'e, si  
nia to' ne pa jñia a'juai, liō maj siñiō juā a'let, kie'  
ta la liō maj tsei jau jō a'lø jeu, ku'ō waje' ai a'nei  
tøt o'oo, jō ngō juā jñia adō m kiā waje'i a'nei jō  
i'ku'ō jeui, liō maj siñiōi a'let tiō, jō a'yi kō jau i'tyei  
tsei jñia, jau jō i ralei koré ñiō, tyei tsei a'nei jō a'yi'  
tiōi jō i'kuai, jō akua juā jau kie jñia a'mkiā, i'kō  
ma ana'i jō ayi'i juā a'yave kie', lajet a'yave a'yi'  
tiō i'kie lajet kuarto, liō maj majiā juā, jā chie a'ai  
a'matiyēi, kō juā tá jō i'jüoi, kō juā ijüoi pa ra'jlai.



tyiaj jau

latej tyiaj jau, liö maj tsej rakiä, kie ta la liö waeitsej tsej k'i, liö waeitsej tsej lisii nei mkú ki'i.

-latej sia i'juoi tiöi o' latej sia isilej, tö nie nia kuaj kö waeitsej lajät.

sai ki waeitsej jö i'kuaj, latej sia ijuoi.

---

---

-latej waeitsej lai a'sia i'tsei kiä i'lat pa kiä.

sai ki waeitsej i'lat

---

---

juö në u'niö

--	--	--



ta<sub>i</sub> jüoi kö Ficha tö ni'e ni'aøi majyí kä lajö  
si'äi koreñiö, liö ma<sub>i</sub> na'i ficha le<sub>i</sub>, ficha jö isa'í  
Bibliografico, Ficha jö isa'í tá, ficha jö isa'í  
Resúmen, Ficha jö isa'í comentario. liö pi na'i ficha  
le<sub>i</sub>, tö ni'e ni'a lingbi laje<sub>i</sub> na'i ficha jö i'siä.

### Ficha jö i'sa'í tá.

Ta<sub>i</sub> se'í. Juä. Jau ia'sa<sub>i</sub> ape.  
i'tsei kiä ne'í mku i'kö lajät  
chie a'ai a'lø jau jm'.  
Go jm, Go jm.  
1986, 200p.

### ta'í sa<sub>i</sub> kö ficha ni'a kä'i nota laje<sub>i</sub> i'ram.

- 1.- jm' isä'i chie a<sub>i</sub> a a'sa<sub>i</sub>.
- 2.- jm' isä'i a<sub>i</sub> liä säi obra.
- 3.- jm' isä'i jeu jö iwasat.
- 4.- jm' isä'i jau jö iwasat.
- 5.- i jö i a'uo majyi.
- 6.- a<sub>i</sub> jau a'uo majyí la kö laje<sub>i</sub>.

juö kö ficha jö i'ni, jé aï lia jüoi, kö jua ejemplo ikié pägina i mawajeu.

saï neï raya kö ficha jö i'ni.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

aï lia ajuö chie jau kie tæ't

saï neï raya aï lia sä'i ficha jniä tema i asaï.

_____
_____
_____
_____
_____

liö pa itsei kiä kö ficha jniä tema, kie ta la kö jua jau ne liö maï itsei i'li ngät u'ku'o jm', liö waeitsei tsei lisa ki'i i'kö laja chie aï ko kö jeu.

lajet jau jö isä'i refrán, lei kö jau jö ikiä kö i'tsei, i'kiä kö i'tsié, jñiä i'kiä kö i'tyi'ikö waeitse i'tsei ne'i kie lajet tá, jñiä lei kö jau jo i'ku'ö kö wañiötsei i'kö lajä che.

'ei koré ñiö lajet jau i'rasai

- 1.- lia i'lä jmai lajö pa lä jösei.
- 2.- i'lai jm', tsei je'i.
- 3.- a'ma jlei sa' lei jm' 'ie wa a'ñëj.

-liö mai tsei lajet jau jö ilej, jau jö i'sä'i verso.

sai nei raya teü jau jö i'sä'i verso.

1.- \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

2.- \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

jau jö i'sä'i Antónimos, lei kö jau jö i'lei ta raja'í.

'ei la ko kö ejemplo.

1.- tsë' \_\_\_\_ tsi'í.

2.- pa \_\_\_\_ pei.

3.- tsë'í \_\_\_\_ 'läi.

4.-ñi' \_\_\_\_ sa'ñi'.

5.- takøi \_\_\_\_ tachié.

6.- ë'ui \_\_\_\_ lo'í.

7.- tsei jnia \_\_\_\_ lai jnia.

8.- sia \_\_\_\_ pe'.

saí kia jau jö i'ñi i'sä'í antónimos.

---

---

---

---

---

juö në i'lei kö na'í.



mañia lajei jau jö itei.

1.- tiö

2.- pei

3.- sí'i

4.- a'ñii

5.- atyë'i

6.- a'kuö

mañia lajei jau i'nia'.

1.- akua jøi kiä a'eu. \_\_\_\_\_.

2.- tä \_\_\_\_\_ a'jei kiä.

3.- tä \_\_\_\_\_ ngëë u'juö.

4.- u'kaú a'sia \_\_\_\_\_.

5.- a'juä liö maj \_\_\_\_\_.

juö ñiä u'ñio lajei jau i mañi.



## Adö ñii a'lät adya'.

Kö jm' masiä jä chie a'ai aré pa'i, aré juö tá, ai a'sie liö waeitsei, a'ai a'sakö lajei lajei na'i na'i i'sia liö mai re nie tsei, kö jm' lasai adöm kiä, a'tyiai jau tiö ne'i kie lajei waja'itsei i'siäi tiöi i'ko lajät chie, liö mai laf tiöi jau kie lia, siäi na'i ki, tä jeü chie a'ie ki'i tiöi, a'sie ré matiöi, i'jö a'jua adö m kiäi, tie la tyia jau ne'i kie lajei waja'itsei jö i'siä jnia jau kiä, tä liö mai laf tie, u'o ku'o jm tie laf, lajät chie a'ai a'jie tie, liö mai tsei töi jau kie, i'jnia ma' i'laf pa tie, 'i ne m m jnia i'kö' ne'i nia jüo waeitsei lajei jö i'laf, jö i'juö ne'i kiä, nei kiei tie jnia laf, salet jm

15



wa a'sö' jnia ta yei, sa lei jm' wa a'nie' lajei i'jö iloo i'kö  
jnia, kie ta la nei kie lajei i'lati jö i'juö, tie la jeu nei, t*e*'i  
o'o lajei i'lati, kä' laj*ö* yie kö wañiötsei jau kiä j*i*'e jöset,  
jie lajät chie a'ai a'siä i'kö', wa lei na'i m'ty*i* kiä i'loo  
i'tsei, wa lei na'i m'ty*i* kiä it*e*'i o'o lajei i'lati, i'jö a'jua  
adö ñii ai, liö mai tsei jau i'asa'i jnia ku'o nei tima' kie  
ta la liö mai lino jnia, i'jnia jua tä re' ma a'käi waeitsei  
kiä, jnia lajei i'lati, a'sié ma lit*e*'i, itsei pa juö, kie ta la  
ma a'kuö nei tsei, lajei ilati pa juö, kö i'la pa jeu nei, ne  
ñiö o'o, 'ie mkú kiä koré ñiö, kie ta la liö mai tsei mkú.  
'eu ma, iläi jnia adya', adya' pa alä adö ai.



-lajet jau ityiaj ikö lajät chie, ijö isa"i entrevista.

-Entrevista lei kö jau itsej, kie ta la ku'ö kö wañiötsei ikö' lajät chie aï asikiä jm' lajet jau jö itsej, entrevista sa'i kö jau jö ija'i waeitsei itsej ikö' lajät chie aï a'sié liö waeitsei tsej.

-Entrevista lei kö i'tyiaj jau jñiai chie.

-Entrevista lei kö waeitsei itsej.

-Entrevista lei kö ija'i lajet jau itsej.



-Ǿ laj jm' isa"i san Felipe aka"i je' jeu jëi.

---

---

---

---

---

---

---



liö ma<sub>i</sub> ja<sub>u</sub> jö ljø' u siä, neï kie i' lei ja<sub>u</sub> j<sub>m</sub>.

jnie lajei ja<sub>u</sub> jö isdi consonantes itai  
jm, ty, ng, jn, ts, jl.

jm.

---

---

---

---

---

---

---

ty.

---

---

---

---

---

---

---

ng.

---

---

---

---

---

---

---

jn.

---

---

---

---

---

---

---

ts.

---

---

---

---

---

---

---

jl.

---

---

---

---

---

---

---



a'tsai



---



---

saɪ ñiä enunciado, lajeɪ jaɹ iei, ty.

---

---

---

---

saɪ ñiä enunciado, lajeɪ jaɹ iei ts.

---

---

---

---

saɪ ñiä enunciado, lajeɪ jaɹ iei jm.

---

---

---

---

saɪ ñiä enunciado, lajeɪ jaɹ iei jl.

---

---

---

---



# Kö poesia koral.

neï libro

-neï libro liö maj ñireü neï  
i'jö i'ei jo' siku'o jnia

-wajo' jnia neï jeu tsei  
wajo' jnia neï kö mkú i'tsei

-neï pa lä't a'reü jnia

-neï pa aï a'ku'o waeitsei  
i'tsei' ikö jnié.

-lie jnié ne'ï kie i'sa ngät jnié

-neï pa a'aï a'ngät matsei

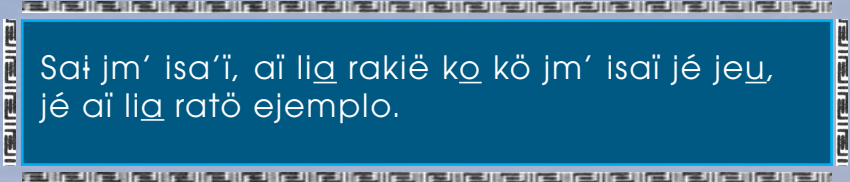
-wajo' jnia neï jeu tsei

-jno lej a'reü ikö' areü itsei

-liö maj tsëi neï, ku'o  
siku'o' ikö jnié.

**Gastón Figueira**





Saɪ jm' isa'i, aĩ liq rakië kə kō jm' isaĩ jé jeu,  
jé aĩ liq ratō ejemplo.

jé jeu jèi. \_\_\_\_\_

jé jeu u'to'. \_\_\_\_\_

jé jeu neĩ ma'. \_\_\_\_\_

jé jeu ulie. \_\_\_\_\_

jé jeu ma'loo. \_\_\_\_\_

jé jeu ma'jö. \_\_\_\_\_

jé jeu maja'. \_\_\_\_\_



saɪ jau jm' lateɪ jau jö i'ralø jau ñi.

Peña Blanca. \_\_\_\_\_

Santiago Mayultianguis \_\_\_\_\_

Santiago Tlatepusco \_\_\_\_\_

San Pedro Tlatepuseo \_\_\_\_\_

San Estéban Tectitlán \_\_\_\_\_



juö nĕ uní'o kié kō jĕu aĩ liá 'lǽ chie.



je' jĕu utoo.



jé jĕu satiá



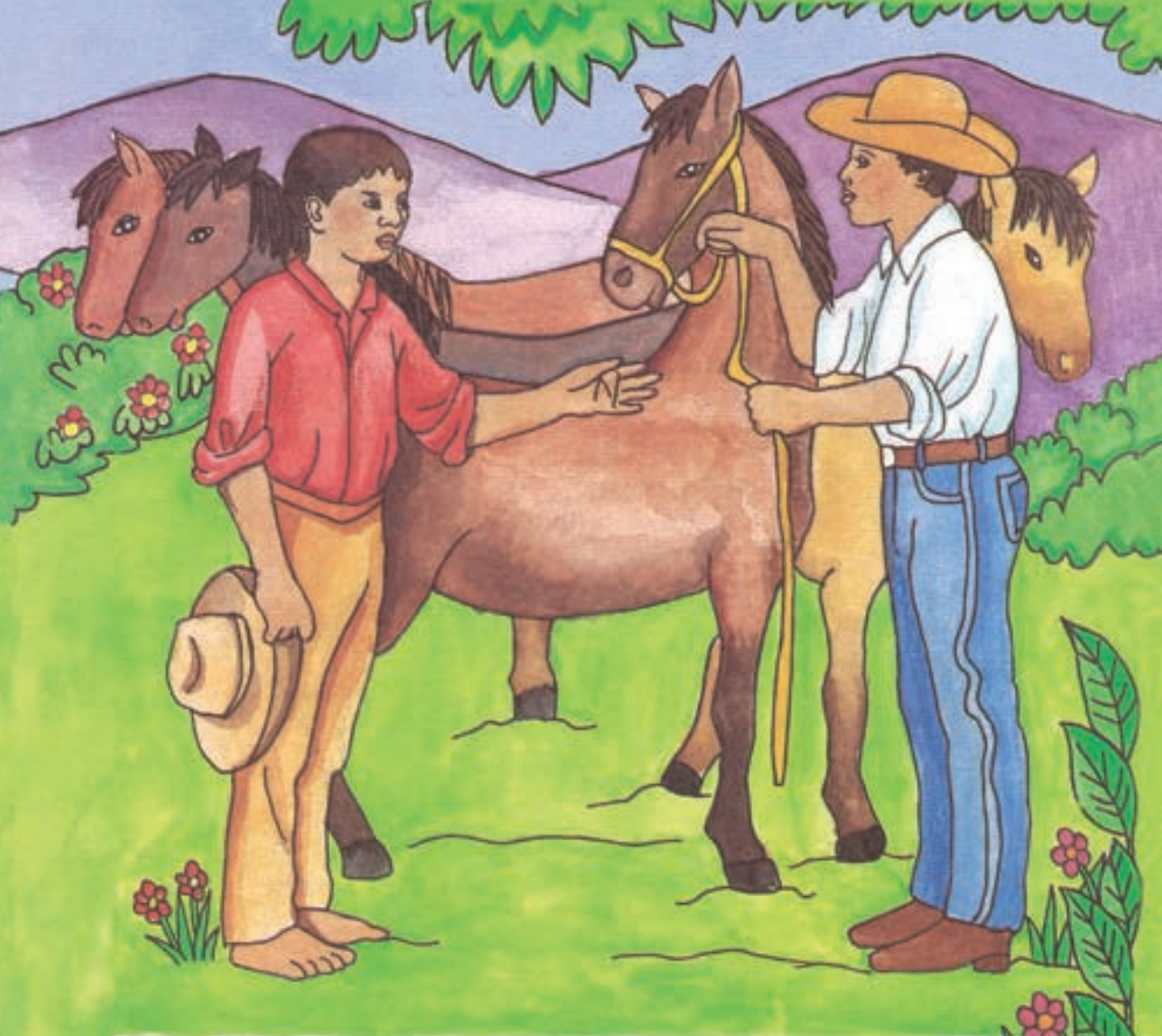
je jĕu maja'



16

## **jä akuajɛt masäi kiä jä adö ñii.**

jä adö masiä jöne, i adö ai masa'i adö fe'i mgi'e, i adö ai liö maj siñiöi jñiöi a'kuajɛt, tä jeü a'kuajɛt kiäi tiö jo'o a'aa, tä juo kö jo'o a'aa ki'i rakia, tä liö maj u'naü sia, u'naüjö ikø'u a'kua jɛt kiäi, kö jm' li ngö adö ai, kö jeü ite't kie' hora, jeü jö jñiäi jä a'sikua kiäi, a'ai a'watsä'i, kö ma a'eij jeü, kiäi lajɛt i'kie, kiäi a'ei, kiäi aku'ö, kiäi a'loo, liö pa jö i'kiäi ngo'i, kö ma a'tɛt teü hora 'ei jeü, jö malet a'sie lɛngöe a'kua kiäi, liö maj jö masikiä tsej 'ei jeü



kö ma atyii kö í'rakia jm', jö a'jñiöi ma watsei maka'  
a'kuajxi kiä, tá lia lai tsei a'kua jxi kiäi, jö akxi'ui a'ei  
jö í'makiäi kie jo' jeu, tá la akxi'ui a'ei jö asai a'kua  
kiä í'jö isia u'yèi liö ma'í, ka' lajö lai tsei ja' kö le, kö  
ma a'lat adö nii ai lia jö a'watsai a'kua jxi kiä lia isei,  
jö a'ei jeu, ngöi ta nei, ko teu hora pi ma atei tiöi jeu  
tiö, kö la la a'kie a'kuajxi o'jeu, lia ma'èi alo sa'í, tá  
la jö a'jüoi waeitsei, a'kuai kö na'í a'ma í' í, jö a'jüoi  
waeitsei tie la ninä a'kua la í'kö chie, kie ta la liö mai  
sa í'ngèè, liö masikiä tsei jè'í jnia.

lajet jau jö i'säi Pronombres Posesivos, ratyia. lajet jau i'täi, i'ki'i, i'kiä, i'kiä nei.

-lakö' ralie chie: kië, kiä, kiä jnia.

-latei ö' chie ikiä, ikië, i'kiä jnia.

jnaí kö m'nilei lajet jau i'sä'i posesivo.

jna'i jeu u'ei yei lajet jau i'rasat i'säi posesivos.

1.- ila' pa m'kanica i'kiä nei, ijno' pa ikië.

2.- ila' pa majyi kië.

3.- a'niä kia', u'oo ikië a'juä, i'm' jö liä kiä'.

4.- ne'i sia liö maj tsei tsei' o'oo.

5.- a'sitøi jeu säi atiñia, ai liä säi a'sitøi jeu.

tië jau i'säi posisivo lajet jau i'sa niñiä.

1. saku'o \_\_\_\_\_ kölö u'jm jnei kiä'.

2. a'jei kië \_\_\_\_\_ liö maj tsei jnia.





tië' número latei ja jö i'tei.

1. aï lia sa'ï majyi i'ratie lajei laj.  
mdäi kiä go jm.
2. majyi i'ratie laj si a i'kö jm i'sai.  
Art. nët, kiekié, ñiäloo ratsej kié nët.
3. jm' jö ira 'ei laj.  
laj jö i'tai lajät chie aï a'siä jo go jm.
4. aï articulo jö i'lei i'tyëi päi.  
lako i'yiatej jo go jm.
5. aï lia, sa'ï na jö i'lei jo go jm.  
jñej ñi.
6. aï lia saï chie aï a'maku'ö laj.  
majyi i'rasat laj
7. aï lia saï chie aï a'juö 'ei ko kö estado.  
ko kö estado.
8. aï lia lei jö i'juoi `ei jo go jm.  
ñia s'f febrero 1917.
9. aï juö 'ei lako i'tei jo go jm.  
sima' ñijeu.
10. aï ma ja' ñi ku mdäi gó jm, jñiá sima'.  
adö Venustiano Carranza.



## mə u ro

Kö juego i'koi jñiai lajə simai pei.



jüoi kö m'nilei, jä apei m no' totsie, latei a'yia kö jau,  
ku'ö kö siku'ö i'm' jnia, apei m a'sa'i totsie rät jä apei,  
wa'ai i'ra'i pi apei a'ma si sa'i totsie noi i'jö i'tiö lajät.

## Dichos

- lajät a'siä, lajei pa si ai ki'i, uö lajät pa tä'.
- mani' o inoo nei, makö ai ate' nei.
- lajät a'ma lai m'nei, a'sie tsei malät.
- a'ma läi, tsei ni'i li ma' ki'i.
- watei u'ö, lajei i'nä kömei pa läi.
- alei a'nireü u'kü jm, a'ai pa tyei ko lie nei.
- lajei pa sia kië, i'sasia kiä.
- a'sia kó' u'ö, walia jau je na'i u'ö.
- ilei inio' jmai, si'e, tä rasiö pa lajei.
- ngëë i'jät ö', jödaï je nei.

sai nei raya ð i'kö dicho i'ni.

---

---

---

---

---



lajet tá i'silej tié la, lajet i'ma a'let jñia lajet i'ne  
pi lej.

-lajet i'alet

-jnia ae' seü.  
-neï ae' seü.  
-`ei ae' seü.  
-jnia ae' seü.  
-neï tiö ae' seü.  
-`ei tio aej seü.

-i'silej tie la

-jnia e' seü.  
-neï e' seü.  
-`ei e' seü.  
-jnia ee seü.  
-neï tiö e seü.  
-`ei tiö ei seü.

i'ne pilej

-jnia e seü  
-neï e seü  
-`ei e seü  
-jnia e seü  
-neï tiö e seü  
-`ei tiö e seü



saĭ lĭ nĕ tiempo lajeĭ jau jö i'tai.

Verbo= i'køui-comer  
= i'ä-saltar  
= i'gëi jeu tyí.\_correr.

lajeĭ i'aleĭ

jnia \_\_\_\_\_

neĭ \_\_\_\_\_

'ei \_\_\_\_\_

jnig \_\_\_\_\_

neĭ \_\_\_\_\_

'ei \_\_\_\_\_

i'silei tie la

jnia \_\_\_\_\_

neĭ \_\_\_\_\_

'ei \_\_\_\_\_

jnig \_\_\_\_\_

neĭ \_\_\_\_\_

'ei \_\_\_\_\_

i'ne pi lei

jnia \_\_\_\_\_

neĭ \_\_\_\_\_

'ei \_\_\_\_\_

jnig \_\_\_\_\_

neĭ \_\_\_\_\_

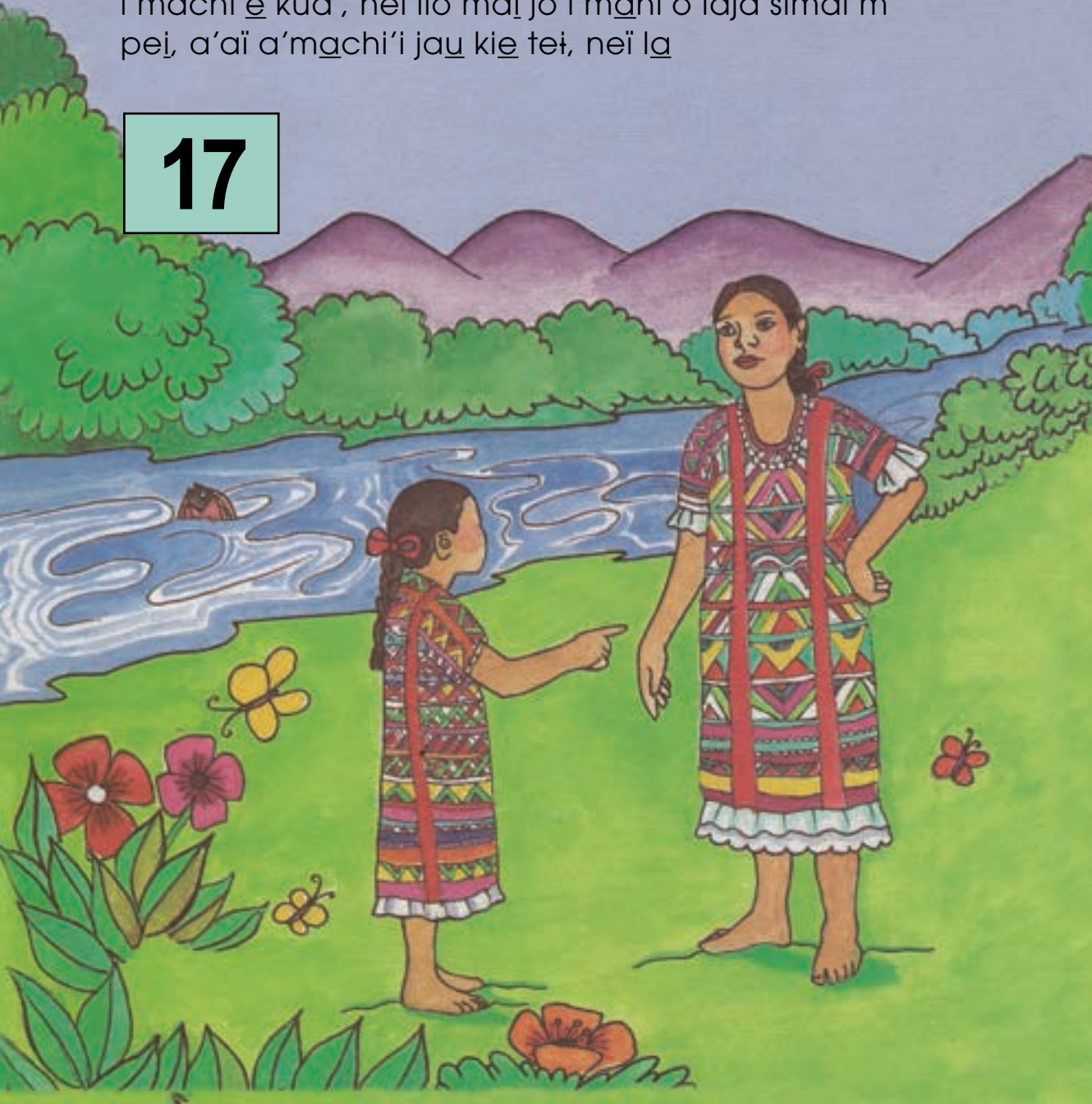
'ei \_\_\_\_\_



## jä adö m

Kö jm masiä jä ado m, liö maj tsei tsei, liö maj ni'oi  
lajät simai m, adö m ai, liö maj ré waeitsei tsei si',  
i'matät kie adö m ai, i'tsii sijej jau kie lajät adö m  
jñiäi ni'oi, latej atyi' jau kie adö m, jö tei tiö nei,  
o'tiö ne'i jau kiä, jnia pa ani'a nia' jë nei i'jö i'tyia  
ka leu pei jau nei kie lajei tá i'jö i'majuö jnia malet,  
nei kie i'masilei m'kü, latei ma', nei kie i'masilø  
kö chia, nei kie i'mangëë jnia kochia lajei, i'jö  
i'machi'e kua', nei liö maj jö i'mani'o lajä simai m  
pei, a'ai a'machi'i jau kie tei, nei la

17



lajät simai m a'a'i a'machi'i kua', kie ta la liö maj chiö  
tsei lia, kie ta la ma'chie' köchia jau kie t'è'i, nei kie ta  
la e'u liö maj ma'jniö.

Kö jm' masia jä apei m a'ai a'sa'i a'juä, ia'juä ai liö  
maj ma'nio'ijnia, adö m ai a'sie waeitsei i'tsei, kö jm'  
lingö a'pei m ai kö jeu i'sa'i, je jeu ki', kö ma a'tyi jeu  
jö, jö linitai jau kie jä adöm a'ai a'sai talei, apei m ai,  
a'tei jau kie adö m ai, tiö nei, i'jö a'juä adö a'kie jau,  
tajau niä kiä ta re'la niájm', jm' pa a'nia juä apei m  
ai, jau pa da mano' matyia, i'jö a'juä a'kie jau, tsei  
pa nei kia tajau.



saɪ neɪ raya aɪ liɑ ra'ngät lajeɪ jau jö i a'ei.

---

---

---

tyia jau tiö o'siä pi chie a'ai ani o simai peɪ m, jm' jö  
i'tie tie la, ñä tyia jau tiö o'siä aɪ tie la, o'siä chie aɪ  
a'niö mküreü.



saɪ neɪ raya aɪ liɑ a'tyia jau tiö.

---

---



kuo kö waeitsei kiä i'tsei neï kie lajei i'jö  
ï ia'ej, saï neï raya lajei jau jö.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

saï lajei jau i'tsei

saï lajei jauu i'laï.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

juö kö o'nio i'tsei jniä.

--

\_\_\_\_\_



liö maj tsei ijö i'tyiaj jau, kie ta la liö maj waeitsei tsei li si'i i'kö lajä chie a'ai a'sia nei kuä u'oo la.

juö jau i'kö nei tiö lajä, a'sie ma na'i jau kie tei yie, kie ta la na'i, takiä jñia ne'i, i'jo juö jau i'kö nei tiö ka lajö ñi'.

saï teü waeitsei kiä', ai liä leï lajeï jau jö i'sai informaciön.

---

---

---

---

juö teü uni' o ai liä rataï informaciön.

ö' chie awakä jau



Kö jm' jä adö m te'  
 lajät adö m reü, ne'i  
 kie i'tyiaj jau aï' lia  
 ni'a jüoi 'ei lajä chie  
 a'ai a'tau, a'ai a'tyëi  
 i'jö tö ni'e ni'a tiö lajä  
 si'i simai pei.

jä adö ñii te' lajä chie  
 ne'i kie i'tsie kö jau,  
 ne'i kie lajet wajaitse  
 jö i'sia je' jeü jëi, i'jö  
 tö'nie nia' tiö lajät a'jeü  
 ka lajö nia' lei kö i'tsei,  
 i'kö lajät chie aï akiä  
 waeitse la.

saï neï raya aï lia  
 ra'ngät lajet jau jö ia'ej.

saï neï raya aï lia ra'ngät  
 lajet jau jö i a'ej.

---



---



---



---



---



---



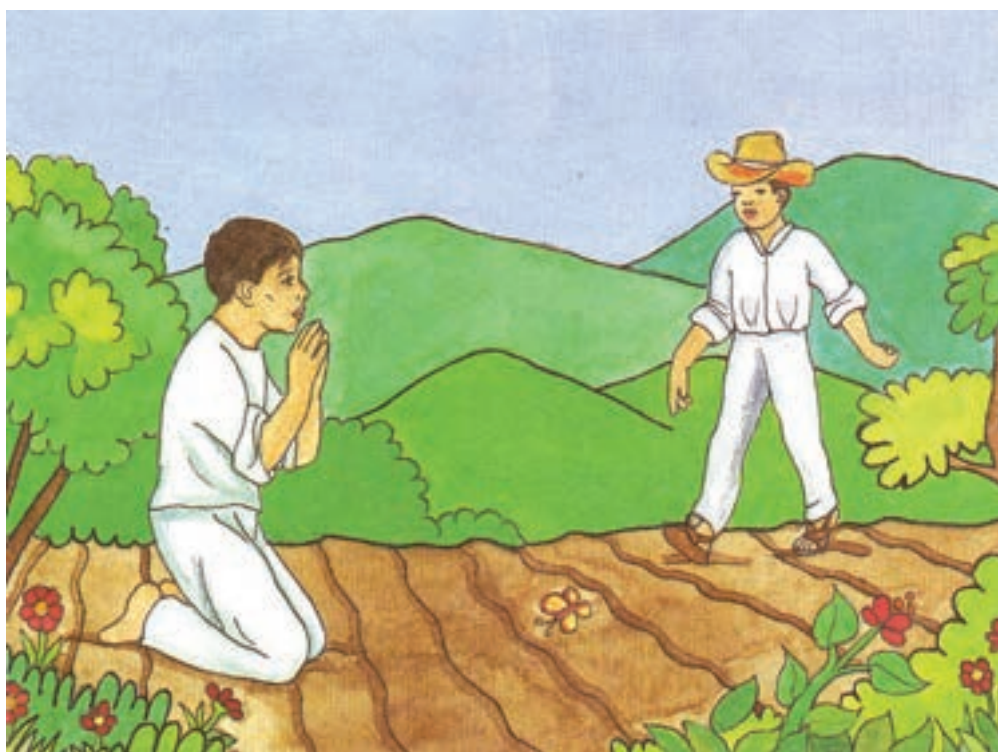
---



---

liö maĭ waja'itse siä lajät a'jeu a'kiä je' jeu jëi, neĭ kie u'oo sität nĭnai a'jeu a'siä jeu se't, ajeu a'siä jeu se't ki'i u'oo, lajät a'jeu a'sia je' jeu jëi, a'jeu a'siä je' jeu jëi liä, sität u'oi tiöi liä ki'i u'oo kie lajät a'nĭnai a'raja'i, kachiö chie tiö liö maĭ juo' u'oo tikiäi tiöi, liö maĭ koliäĭ lajät a'tiyët, lajät a'jlä tiö 'ei pi ki'i u'oo kie mküreü, liö pa wajaitse diä a'jeu tiö, neĭ kie lajæt na'i tá jö ijüoi je' jeu.

'ei ø rajua tajeu.



ja adö nĭ'i siki'i i'nai'ü kie jä chie atiyëi, i'jö i'jüoi tá majöne, ĩ a'nĭi ai masisa'i sijaĭ, kö laä a'tyie a'kie je' jö a'juai, ø laĭ sijaĭ i'ne kie, ina'ükië pa jniä ne a'sia ku'o juä ne i'jaĭ, teĭ naü ne kië, a'jö i'kiä, sayëi ma' pa neĭ sijaĭ, kië ni näĭ neĭ ikö sitä.

-ö chie sität inaü kie, jä siki'i jé kie jä a'tyëi, i' a'tlyëi ai sija'i jm' kie neï kie u'oo ki'i.

-latei jä chie a'siä kö wajäitsei, chie ai tiö nia' tyiaï jau, neï kie lajei ilei, neï kie ø jö i'siäi, latei sität, jä chie neï kie u'oo, chie ai tiö nia' tyii kö waeitsei itsej, kä'. lajö tie isität tiöi, kie ta la a'sia ku'oo itsei, latei jä chie siä waja'itsei tiö.



sai ai lia matiö chie tie la.

---

---

---

---

## jä apei a'mm jau

Kö ma a'jua adö akie jau i'ne pa sa', i adö ai a'jua tsei pa, i'jö a'ku'i kö a'juö i'ja nei aja'i, i'jö a'jua a'pei m ai, jä pi ni je' kolø' pei, la manio kiä, majö pa te' la tei manio' jnia, jö ngö a'pei m ai i'juoi jä, u'o pa a'tei ngöi, liö maj nie' pa yei jä, kö ma rekøu matai jö a'juoi waeitsei, ø laf jä ma si'nai, liö maj ma'a'uo, tie la na'i pe kië jau, nikm, pa jnia kië, liö maj marakø'u matai, jö a'eij apei m

18



aï jeu, ngäi jau jö i' a'ñiäi, kö ma a'tyiäi jau jö, jö a'tei  
tiö nei, manio' pa jnia, u'ö pa a'tei sitei u'nei, sano'  
adö akie jau, kö ma wajeu sitei kö la la a'no' adö ai,  
a'nia u'nei kie, ka lajö si'e*i* a'm pei ai tajau, i'jö a'jua  
a'kie jau ne' pi la'niö kiä tia', jë ne' pi a'nio' jnia, i'ne'  
pa sä', maraja pa a'juö kiä nei, jö a'kie apeim ai nei  
a'jai, teü hora pi ma ate*i* lamajö pa akm apei ai,  
isalai laj*o'* matai a'jai i'maratsai, isalai a'kiöi latei u'oo,  
kö a'jei latei u'oo pa li lajniöi.



juo kī equipo ka lajō tyia jau tiö aī lia jüoi kö  
entrevista.

aī lia ajuö chie jau kie tʰɿ



aī jä atʰɿ aī yèi ajuö tá





saɪ neɪ rayɑ aɪ liɑ jɑ waeitsei kié lajɑ chie tiö i a'juoi  
jau kie tʰɪ.

---

---

---

---

saɪ neɪ rayɑ aɪ liɑ a'juö chie waeitsei i'jö i'a'kuä a'tʰɪ  
je' jeu.

---

---

---

---

juö kö u'nio' kie chie aɪ a'nijë', a'ai atyia jau jñia, ñiä  
saɪ ta' jʰu liɑ aɪ liɑ lei waeitsei ki'i, o' la majö pa ayëi  
neɪ jau kie.

---

## i'juei i'sai punto (.)

-latei 'ei kö majyi tō nie nia' jñia kö le

latei i'ratō kö punto (.).

punto juö tá lajei nié.

punto i'mali'i i'sei.

punto i'tsi'i ta' neï lajei jau.

punto i'ato'.

-Punto i'mali'i i'sei, juö tá latei ato' kö jau jö i'ei.

Ejemplo:

jä akí pei salei jm wa a'tsi'i i'køu, la u'o la jm oi ilat waeitsei kí'i.

-Punto i'tsi'i ta' neï lajei jau, juö tá latei sa't kö jau i'pa'i, latei ato' jau jö, sa't pi ta'neï lajei waeitsei i'nia' chí'i,

Ejemplo:

lama pei pa adö m'guj Hidalgo. kiäi kö waeitsei i'tsei, lä't sejeü chie a'tsei, la mapei pi a'øt lajei nai libro, i'ra kiä i'tsei kie laja chie, i'maköi ja jä mküreü.

-Punto i ato', juö tá latej tyiaj na, ko kö jau jö i'sai, lajej jau i'saköna<sub>j</sub>.

Ejemplo:

a'sé läi jä a'ñii aī atyēi tsē'i.  
a'ñii aī atyēi juö.

jé ilq.

1.- jnia' lie lajej jm i'jm'.

2.- adö reü kuä waje' jnie

-coma (,) juö tá lajej jau itei, ka lajö li ngät ko're ñiö  
i'tyiaj na' lajej jau i'kö na'i.

jé ilq

a'm reü jniq a'tse', a'siö, a'juä jnia a'ka

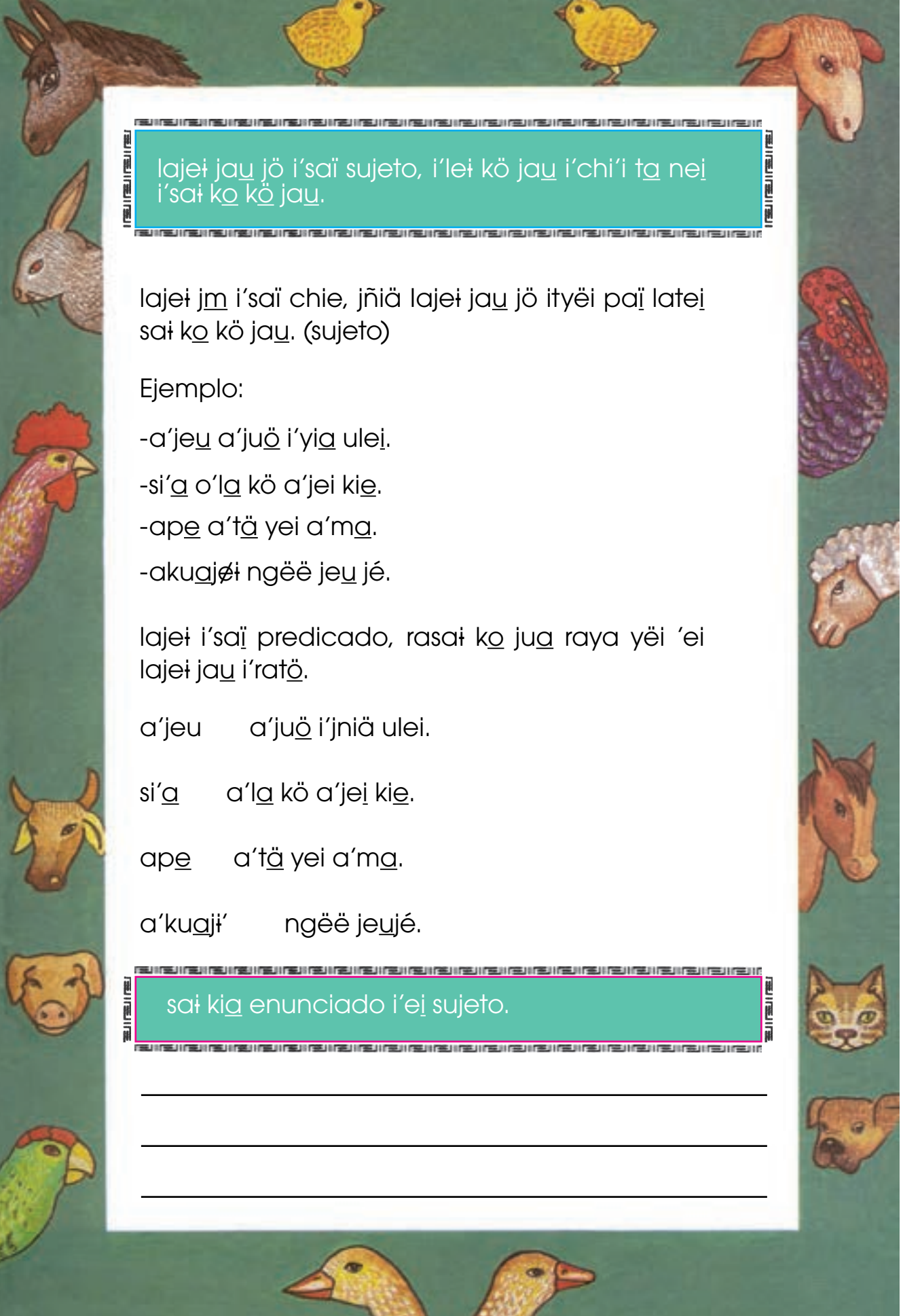
tië kömq lajej jau i'rasai.

1.- a'tsai a'yiä jnia, a'tej lä ja' a'kiä jau.

2.- je' kië a'chié kö a'ñitai ityē'i pa.

3.- siq yēi ñliqai jé ma' lajej nai ikie jau.

4.- neī kuö tyié ta kiä maki'i a'kuö aloo kië liö pa i'tsei  
jniq.



lajet jau jö i'saï sujeto, i'lei kö jau i'chi'i ta nei  
i'saï kö kö jau.

lajet jm i'saï chie, jñiä lajet jau jö ityëi paï latei  
saï kö kö jau. (sujeto)

Ejemplo:

-a'jeu a'juö i'ya ulei.

-si'a o'la kö a'jei kie.

-ape a'tä yei a'ma.

-akuajj' ngëë jeu jé.

lajet i'saï predicado, rasaï kö jua raya yëi 'ei  
lajet jau i'ratö.

a'jeu a'juö i'jniä ulei.

si'a a'la kö a'jei kie.

ape a'tä yei a'ma.

a'kuajj' ngëë jeujé.

saï kia enunciado i'ej sujeto.

---

---

---

-lajet jau jö i'säi sujeto, lä lajä chie ai a'juä kö jau itsei, a'ai a'kuo kö waeitse iikiä wañiötsei.

-lajet jau jö ichi'i, lajet jau jö i'sia i'rakië'.

-lajet jau jö isäi predicado let lajet jau jö i'sia i'rakië i'kö' lajet jau jö i'säi sujeto.

### 'ei lajet jau i'rasat.

lajä chie a'wä

Ko'i jñiäi lajä simai pei,  
taü nié kö jm.  
si'i mpa' ta' yei'.  
si'i lajet na'i majyi ta'yei.

lajä chie a'matäi

liö ma'øu kä'i.  
litsëi mkú kie.  
lajä sejeü lajä chie a'tsø'i.

Ka'chiö chie

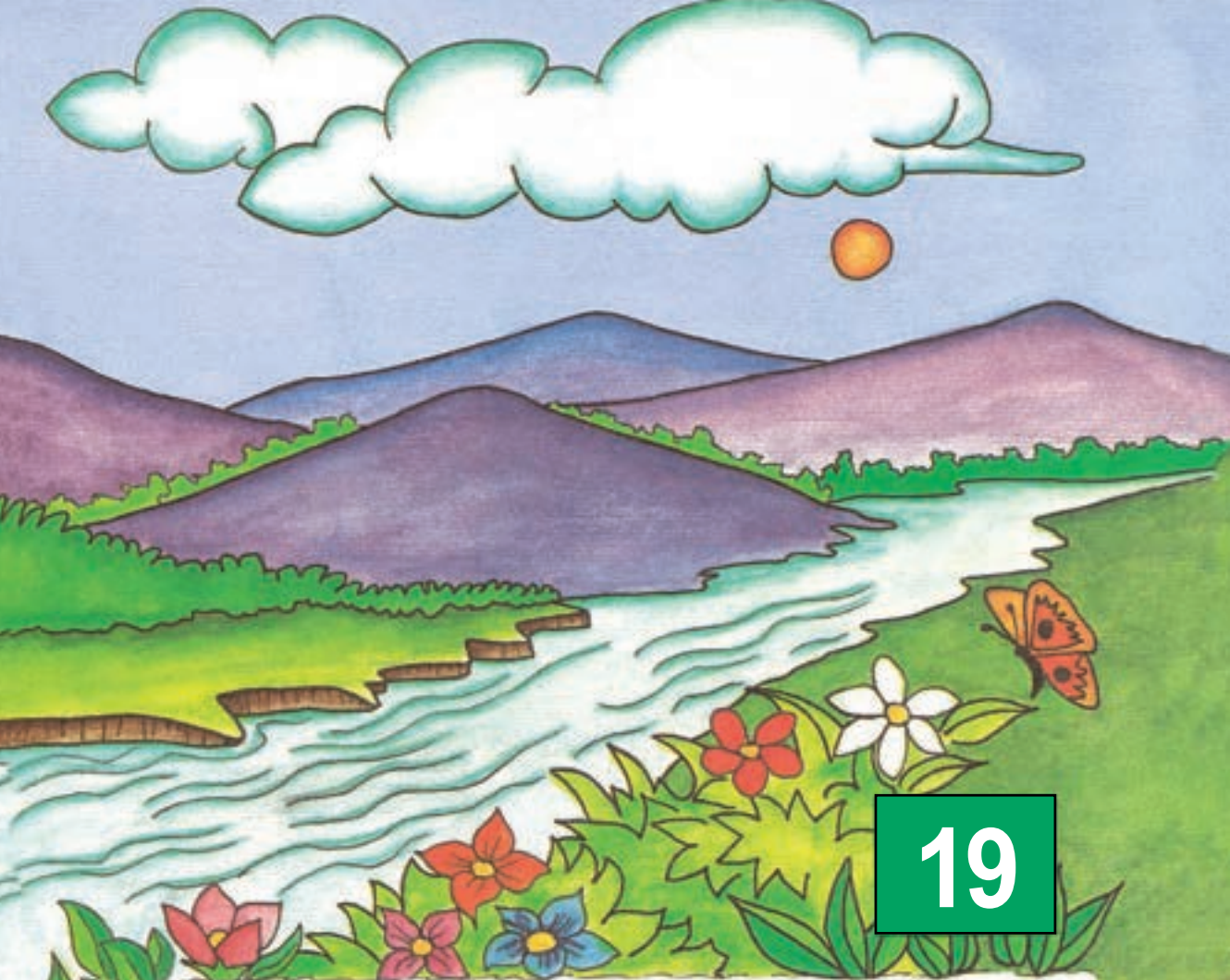
si ai tiöi.  
kuai ko're.  
ngëë jeu ra'tyi.



asiö sira'ü asat.



adö sé si ke'i kö a'ma pa jé.



## jau kié jã chie

latej jã chie nie juö a'nei kié, lakö ra lie nia' jüoi  
wajñiã liö a'ma jö i'nia', u'ku'ö jm' pa tei ta i'tyie  
lajei

a'ma jö i'jüoi a'nei, tei pa kö ñi, ñiã o lei tei kie ta  
la liö mai ma'øu kiã i'jö i'jüoi a'nei, latej a'nie lajei  
a'ma, jö sijei lajã chie kiã a'ai a'ma o'ki'i, lajã chie  
ai a'lã añireü, latej a'tyie 'ei jau kié chie ai a'ma o',  
jö lej saku'o ma o' jniã kole a'nei pa majuö kö si'ie,  
ijö ngät chie jau, jë majö na'i nimaö' nei kole kiã,  
i'jö ngät jau liö mai tsei, jö sijñia nei



jau kië, lakö liwai lajö tiöi tyiaj jau nei kie, ø jö ijüoi  
ikøu lajä chie ai ajuö a'nei, lajät chie ai a'tsej siä  
ngë'i chie ma'jö i'tsej, lajät chie a'ai atiyëi ngë'i chie  
m'jnai, chie ai tiö a'kie a'nei nia' jüoi wajñia lajet i'jö  
i'nia' i'køu lajä chie tiö, nia' soj mku'kä, i'jö i'ä' chie  
ukä tiö, na'i ikøu chie a'ei kie, kö læ pa juo jñia jö  
makøui a'ei lajai lajö tiö, latej a'lat kø'ui a'ei, jö sikö'i  
mjnai kie latej jau kie i'jö i'køui jñiai jö se't.

tyia jau tiö ko jä jä' nei tiö, ai lia jö i'juei sijei chie, o' sityai jau jñiai chie latei sia i'sikiäi jm', o' latei sia kö i'ni'i' illi ngäi i'jau jö sa'i entrevista.

- lakö ralie ku'ö chie dai.
- nia' lei jä chie ai atej jau.
- nia' lei jä chie ai alei serio jau kie.
- nia' lei jä chie atyia jau ni tei.
- nia' lei jä chie a'makö jä jä.

latei nia' tyiai jau jñiäi jä chie, tö nie' nia' imakö'i chie, küoi chie dai, nia' lei jä chie a'sijeu.

Kö unio' kie jä chie a'ai a'sityia jau.





-jä apei m sityia jau jñiä jä adöm nei kie, ø lai sa'uö a'majau, jñiä a'majau ta ñlei liö mai ma'øu kiä.

-lajei jau jö i'säi Guión lei lajei jau jö i'si ngät ikö chie ai ajñiäi a'sityiaj jau, chie a'ai a'ngät kö'kö jau i'nia' ngät.

lajei jau jö i'nia' ngät.

- \* ø tá ima a'lei jé jeu ko'.
- \* ø waeitsei kiä iku'ö ka' lajö lai ko're jé jeu ko.
- \* ø i'kö tá jö itsei si'ai jé jeu.
- \* ø wajäitsei sia jé jeu ko'.
- \* ai liq lei waeitsei kiä, ka' lajö lai je' jeu, ø waeitsei ilei iliku'oo.

jä apei kia jau tøt, si ngät ja adö ñii nei kie ai liq alet kuq, ai chie a'ma oó.



ko kö jau jö i'sai grafia nei kie jau jm, liö maj jau siä ikië makë'i.



a'tej



ateu



a'juä



a'kua'



a'je



a'tsai

juö makö enunciado ko kö jau i'rasai tã yei.

---

---

---

tyia jau tiö ø silei ko kö.

lakö ju<sub>g</sub> kö u'nio' ratö jo' ta jøu, jé kore' ñiö tiö ø tijuö ko  
jä jä chie ai atitö, ø lai tä liö jau lei, jñia ø lai tö chi'i jä.



sai nei raya ø tijuö chie titiö nei majyí, ø jau tijüoi tiöi.

---

---

---

---

---

---

---

jä adö ñii si'jñë'i u' èi kö a'neï ilei a'kuä , jé ko're u'niö  
kié a' neï ai liä jö jñë'i u' èi a'neï.



Sai neï raya ai liä lei waeitsei kiä, neï, neï, kie ai lia jñë'i  
u' èi a' neï. ø jö i'jñä

---

---

---

---

---

Aï liä neï raya ai liä lei a'neï kie chie je' jeü jëi.

---

---

---

liö mai ilat silei i'kö jä jä chie a'ai a'sia jé jeu, nei kie lajet na'i tá jö i'juoi, nei kie ilat ojeu i'jö i'sijüoi tá, ñiä liö mai waja'itsei siä chie latei chi'i jä chie kiäi.

-kö u'niö kie jä chie a'ai  
akiä ma'øu uku' jm.



-late'i a'tä' jä apei maka' akuajø'i, jö  
jä'i `ei `eu.



- liö mai ma'øu kä' lajät chie latei ngöi  
waja'i jé, kie ta la liö mai tye'i juö yié.



-liö mai ma'øu nia' kä' lajä simai pei  
a'ai atiö jau tø'i, nei kie lajet na'i tá  
jö i'juoi.



-Sai nei raya ø nia' juö chie latei chi'i, ai nia' sijei latei  
sia i'lei.

---

---

---

---

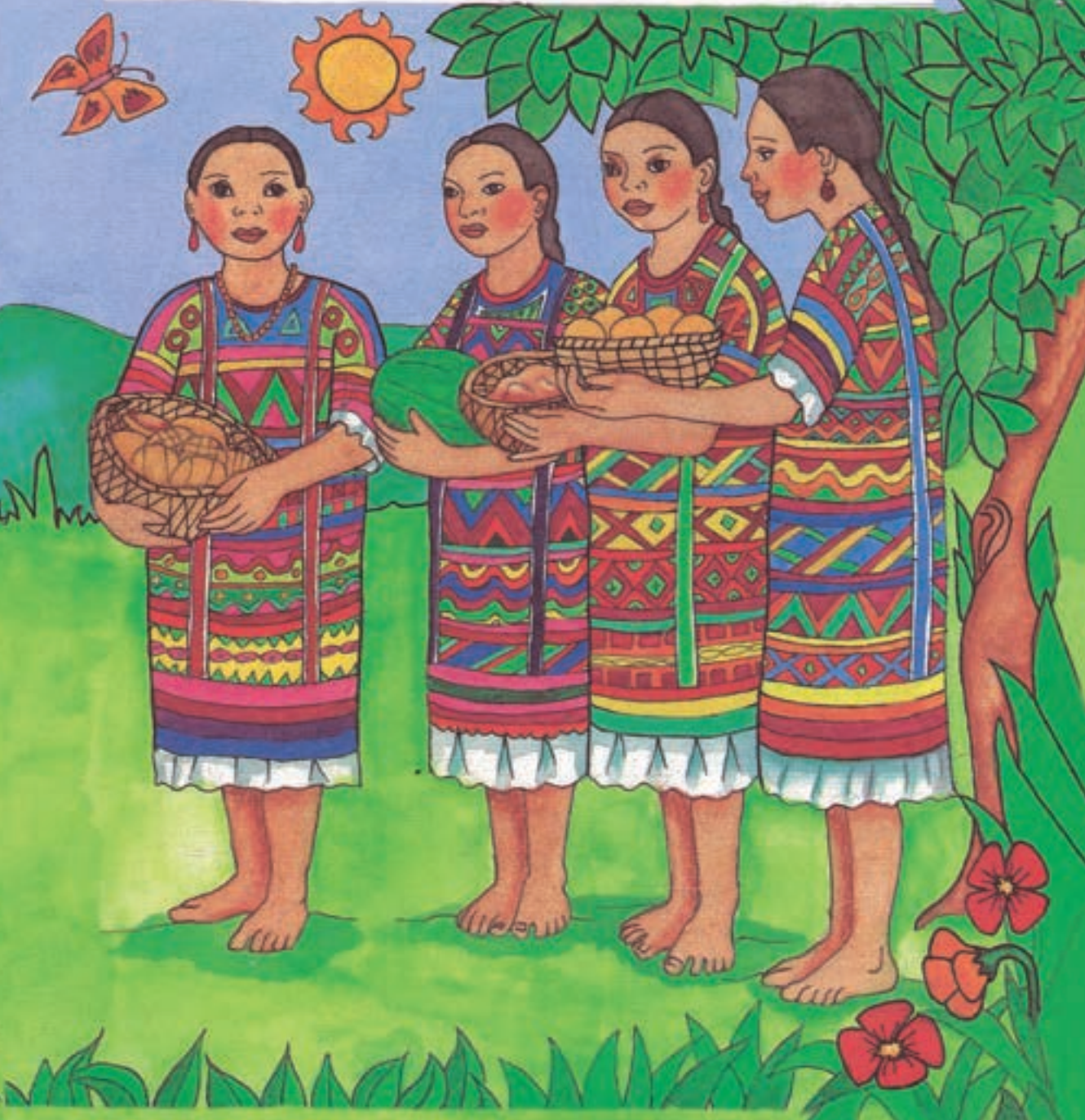
## Atej lisiä jä apei.

liö maj øi ikö jä a'm, ñiä liö maj tsëi jä a'm kö jau,  
kie ta la a'm 'ei ta'ï lajei tá i'jö i'silei jé jyi, liö maj maj  
ma'øu jö i'kä'i nei kie lajei i'jnia' jau, salet jm `ie wa  
a'kuä a'm niä, tö nie' nia' jä a'ñii a'ai ajñiai kuai kö  
a'nei, ijö i'juoi ta tiöi köchia, latej ñiä a'm jä a'jö liö  
maj ma'øu kä'i, kie ta la latej kuä jä chie nei mkula  
tö nie nia' lilaï ai kö tei ke'ï ja a'm i'kö lajät chie, a'ai  
akua

20



kö waeitsei í'tsié neï mkulá, lajät chie aï a'sajuö  
waeitsei neï kie jä a'm, läjä chie a'aï a'satsei waeitsei  
kie, a'm pa tyëi kë'i neï mkulá lakö lajä chie, kie lakö  
juá a'm pa kuá í'lö chie neï mkú, lajät simai pei tö nie'  
nia' makö'i jmai si'i, nia' jma'i la tei siá í'siäi, latei siäi  
chie ma'øú jö í'ei mkú, ilane nia' læ kö waeitsei itsei ikö  
chie a'aï a'sié waeitsei í'tsei.



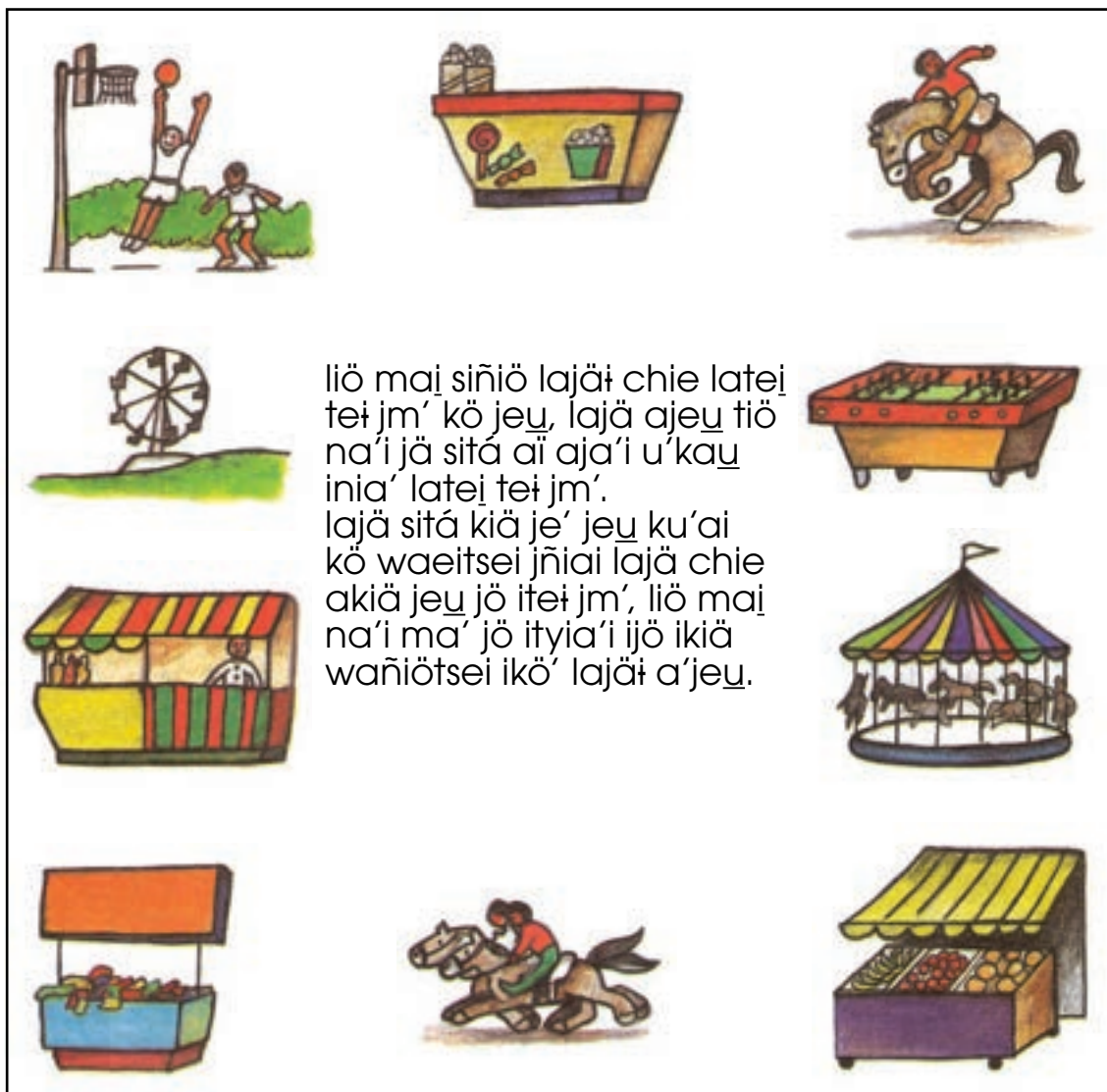
-latej tei jm je' jeu jëi, la kö ralie na'i jä sitá a'ai a'sä' jm', a'ai a' ø a'jeu lajä tiö, na'i jä mdäi, na'i jä tei jyi, na'i jä a'ie uka'u, na'i ñiä Vocaes a'ai a'ma o', a'ai a'sityeij ta uka lajäi sitá kä, ikö juu sitá ne pa ku'o lajäi chie u'kau kie i'jö i'jüoi jm', liö maj siñiö lajäi chie latej jüoi jm kö ko nié, ko juu uka'u iku'o lajä chie tiö, jö jüoi jä, jö jüoi kuu,jëi ma' ko'i m'sijyi i'töi jo'o a'ñi ko'i m'sijyi i'ke'i watsai akuajeu, ko'i karrera kie akuajëi liö pa jö i'tsei jniq jüoi tiöi.

komite' a'ai akiq tá kie jm'.  
sitej u'nei kié jä chie, jö 'lei tiönei.





lajät sitá a'siä jm', ngëë u'juö, ija'i uka'u kie itei jm' kie je' jeu jëi.



liö mai siñiö lajät chie latei tei jm' kö jeu, lajä ajeu tiö na'i jä sitá a'i aja'i u'kau inia' latei tei jm'. lajä sitá kiä je' jeu ku'ai kö waeitse iñiai lajä chie akiä jeu jö itei jm', liö mai na'i ma' jö ityia'i ijö ikiä wañiötsei ikö' lajät a'jeu.

lajä atø'i kiä ko' kö jeu ma'oi latei tei jm' jé jeu nei kie sajë lajät comité o' sita' ai asiä jm' asie jau tø'i ma siä' lajä simai pei el lajä `ei tiöi chi'i sije'i i'jö i'nié jm', liö mai wañiötsei siä lajät chie tiö latei tei jm' kö jeu, ijö nia' ma'o lajät chie kä' lajö re' tei.

-liö ma<sub>i</sub> jøu isa't ja<sub>u</sub> j<sub>m</sub>, liö ma<sub>i</sub> ni'a ka'ti 'ei ai li<sub>a</sub> lei k<sub>o</sub> kö  
ja<sub>u</sub>, nei kie liñiä tonö jö ita't

sa't nei raya jñia ja<sub>u</sub> jö i<sub>j</sub>øu ikö nei tiö, ita't li ñiä tonö.

ty

jm

jn

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

juö ki<sub>a</sub> enunciado k<sub>o</sub> kö ja<sub>u</sub> jö i a'sa't

1.- \_\_\_\_\_

2.- \_\_\_\_\_

3.- \_\_\_\_\_

4.- \_\_\_\_\_

5.- \_\_\_\_\_

6.- \_\_\_\_\_

7.- \_\_\_\_\_

8.- \_\_\_\_\_

9.- \_\_\_\_\_

10.- \_\_\_\_\_

saĭ jñia jau jo i'jəu i'ko neĭ tiö ĩ itaĭ itaĭ liñia tono.

jl

jn

ts

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

juö kia enunciado ko kö jau jö ĩ a'saĭ

- 1.- \_\_\_\_\_
- 2.- \_\_\_\_\_
- 3.- \_\_\_\_\_
- 4.- \_\_\_\_\_
- 5.- \_\_\_\_\_
- 6.- \_\_\_\_\_
- 7.- \_\_\_\_\_
- 8.- \_\_\_\_\_
- 9.- \_\_\_\_\_
- 10.- \_\_\_\_\_

juö ně dibujo i'taĭ (ts).

_____	_____	_____
-------	-------	-------

_____	_____	_____
-------	-------	-------



## nät nié kē'i jo' siku'o

juego: lakö' ralie jüoi teü jeü, simai ñii o' simai m, makö' jä'i tiöi no'i itej mateü metro, ijät a'm ai si sa'i tochie a'ai akē'i nät nié jo' siku'o.

juego: lako'i jeü pi, makiä simai ko' kö jøü, latej akē'i apej a'ai a'sä'i tochie siku'o latej nä nié, latej atøt nät nié jö ikē'i siku'o jö 'lø apej ai jm i'sä'i a'ai atitiö teü jøü, latej a'ej jm isä'i, jö ngëe jeü ratyí i'si at a'masisä'i tochie ai ki'i.

latej ajö'i jö kē'i nä nié siku'o lia jö'lei jm i'sä'i a'sät lia.



liö maj tsei iko'i lajet na'i juego, kie ta la kö' juä iko'i juego lai jä chie a'ai a'ej tsei, jä chie atsē'i mkú kie.

## Karrera ikie apää

lajet inia'. teü amase'i

teü apä' makë'i naj.

aï liq ko'i: jüoi teü jøu simai pei, kiä simai ñii, kiä simai  
m, jö no'i ma teü metro ko' jä jä, ku'o pa  
me'i no simai tiö ko' jä, jö se'i teü amase'i,  
ko' kö jø u, ko' kö amase'i jö, jö ñëi makö  
apää imakë'i ko' kö a'mase'i jö.  
jö øt nät nié, kö, teü, në, i tet nät nie' jö wa'ai  
jä apei a'ai a'rayëi manëi kö apää, i'apei  
aï si sa'i apää jö, ijö i'si yëi amas'i i'kö, latej  
ayëi amase'i jö, jö jñioj latei 'ië kie liq, ijö si'at  
a'sä' liq, latei ato' kie lajät.





21

## Nët ujm' jne'i

jä re' masiä ö' a'jō, ö a'jōi, liö maj nei tsei i'tei ö' chie, liö maj yei lei, yei a'tyēi pei ma'säi juä, i're' malet liö maj madöi, i ré ai a'jüoi waeitsei nei kie eu madöi, i'jō a'juai ai kuä laj re' nei kiē, la tej ajaü liö maj pa'i tá jö i'kiä jniä i'ko lajät chie, i'jō ate' re' li ö' jö sei, ijō asat.

Ku'o wa ngëë latä mkú li ö' lane, wa'nie' kö mkaü ityēi tsei jniä no', i mkaü jö niakö tane'i jniä, a'ai a'kiē' mkaü kie, a'ai pa lai re' latej a'jaü jniä, kie ta la liö maj madö jniä, li ö'



jöse' t ai makië mkaü jö i'tyëi tsei jnia, i'jö a'juoi waeitsei,  
ka lajö sa sität, kã nët uj'm' jne'ï, i a'jm' nei jö sie ta yei  
kö jua tyí kië, u'nei palacio jö ikua jnia' i'jö ilã jnia re', ijö  
ngöi li ki' la jö, kö ma a'tyi'i u'nei palacio, jö a'jai tyí', ijö  
a'juai, jeü chi'i u'jm' nei la, jeü jö ku'o tiö li ö la ne, kö  
ujm' jne'ï ngö jeü ta ñiã yie', kö ujm' nei jö lia jeü ta tyia  
yie', ikö ujm' nei jö a'ata u'o 'lo i'tiöi, jä apei reüi ngö jo'  
ta chi'e, jä apei ngö jo' ta' kæt, liwã simai a'ingät a'juã  
kie ta la sityëi ta uka' mkaü, kö sa jñiai pï a'ja'i i'lat nei  
kie u'liö waeitsei i'majüoi, ko u'nei palacio kie ré jö pa  
akuai, u'juö pa juo a'kuai, liö maj chiö tsei a'lei.



latej sityiaj jau jñiai chie, tö nie' nia' lej jä chie a'a'ï  
a'jüo tsej nei tá jö ijüoi, nia' maköi lajät chie a'ai asasié  
waeitsei liq, nia' ku'i kö waeitsei itsej i'kö lajei i'silej.

-liö tsei iku'ö la tej sityiaj jau jñiai chie, liö waeitsei ilisi'i, liö  
waeitsei tsei kä'i, nei kié lajei na'i tá, nei kié lajei i'jö i'jüoi  
ko kö nai tá.

-liö maj tsej i'juej ityiaj jau jñiai mkureü, kié ta la ma'ö li  
teü waeitsei kié ja jä `ei tiö.

-liö maj tsej na'i tá jö isilej i'kö lajät chie a'ai a'sié liö  
waeitsei.

tyia jau tiö ai liq lei kö entrevista

sa† lajei waeitsei jö itsej.

---

---

---

---

---

---

---

---



lajei jau jö i'sai vocabulario, alei i'tsié lajei na'í jau jö i'sai,  
lajei na'í waeitsei jö i'tsei, nei lajei na'í tá jö i'juoi,

ko mei jau jö i'mali'i kö jua letra "a".

A'pe, a'sé, a'siö, a'madé, a'sei, a'ka,

A'juä, a'neü, aka', ado', a'lei, a'ngä,

A'kua', a'säi a'tsai, a'tei, a'noo, a'je',

A'kí, a'siä, a'kua, a'kua', alo'o, a'nii,

A'teü, a'jei, a'teu, a'yie, a'dya.

liö mai paj au jö i'mali'i sat jñia "a" sat i'mei jau i'mali'i jñia "a".

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

ǿ tá juö a'tsai. \_\_\_\_\_

ǿ tá juö a'tei. \_\_\_\_\_

ǿ ta juöi a'yie. \_\_\_\_\_

ǿ tä a'kua. \_\_\_\_\_

-liö maj tsei latej jä chie 'ei ko ré majyi, kie ta la lä jä chie a'ai a'siñiö a'matät, lajei jau jö i'sai vocabulario, kuö kö waeitsei i'tsei ikö' lajät chie a'ai a'siä nei mkula, liö maj tsei jm' rë lajät chie a'ai a'siñiö 'ei majyi, liö maj jau tyi ikö'lajät chie a'sa siñiö 'ei.

-lajä chie nia' tyiaj jau jñiai mküreü kä' lajö litsei waeitsei ki'i.

-lajei jau jö ilei lakö' ko' jm, jau jö sä'i vocabulario. Lajei jau jö ityiaj jñia atät, lajät chie ai a'jñiaj tiö, lajät jmaj lajä niyei, lajät sireü a'ai a'siä ikö'i.

Matie lajei jau i'si ai.

jau jö sä'i vocabulario. \_\_\_\_\_

ai chie a' litsei waeitsei kié. \_\_\_\_\_

ai liq tyi waetsei' tsei. \_\_\_\_\_

ö' chie tityia kau tiö.



lajät chie a'ai a'sai kuento, kuento lei lajei jau  
 jö ikiä jau kuö ikö' lajä chie.  
 kuento lei kö waeitsej itsej, ijö ikiä lajei jau jö ko' jä jä  
 chie a'ai a'sai.  
 \*lakö' ralie nia' sai, ai liq sä'i kuento.  
 \*lajä chie ai a'juq waeitsej itsej ko' kö kuento  
 \*lajei jau jö i'silei mkú ijö i'tiö' chie.

## Kuento kie jä apei m

jä apei m li'ngö' ijö itie isilät  
 jö pı inai kua i'silät jé jeu,  
 jö lasai apei m jmai, saku'oo  
 kia ma'i no' jnia', no nai nije  
 ta yei jñia simai m ñi reü,  
 jö lakuoo jmai kia ma'i `ei kau  
 liö maj siñiöi alet kö ma a'yej u'kau,  
 la ma jö pa a'euj jo i'silä' jö  
 lakö' a'euj, kö lai pı ma ngöö kö lala a'oi tia.

juö kö u'niö' kié ö' chie a'ngëë u'juö.



## Kö adivinanza.

to'í jñia a'sia kiäi 'oi,  
to'í jñia a'sia ka'uj,  
o kö m'nei jñia a'sia jnä',  
o m'nei jñia a'sia je'i.

---



u'jm waje'u jeu u'nei kië  
pa'i mtsei jnia,  
ai sa'lø isäi jnia  
lä jä aloo.

---



a'ma ieu ina'i tia yei,  
i'yei jö tsa'i tyi'i lei  
i'jö tia lajei näi u'jyí ki'i.

---



-latei tyiaj jau neĩ kie kuento, o kō jau jō i'sei liq latei saĩ  
kō kō kuento, nia' je'i kore' ai liq nia' ma'li'i ko' kō jau.

ma'ñiä ko' kō jau i'si ai.

ai liq mali'i saĩ kō kuento. \_\_\_\_\_

ai chie tō neĩ kō kuento. \_\_\_\_\_

ø waja'itseĩ ku'o kō kuento. \_\_\_\_\_

ai liq læi waeitseĩ kie chie atitō kuento. \_\_\_\_\_

ai liq læi ta' itie' kō kuento. \_\_\_\_\_

ø itseĩ ku'o kō kuento. \_\_\_\_\_

-ma'kei lei waeitseĩ kie ko' ja ja chie, latei a'sai kō jau jō  
i'sai kuento o' adivinanza.

adivinanza sai lajeĩ jau jō i'no'i, ø jō teĩ ko' kō jau jō  
ingä'i.

\*laja pa chie lisaĩ kō kuento, jñia laja pa chie lityia jau  
neĩ kie ai liq lei kō kuento

lakō' juq waeitseĩ kie chie, lakō' juq i'juō chie tiō tyë'i jau  
jō i'sä'i kuento.

juä kō u'niō' kie ja chie a'si o'





## jä apéi

a'pei a'ai asaí a'juä, kö ma a'noi jö a'jei kö ujm' jnei  
i'rakiä u'oo, kö u'nei pei i'marakiä u'oo jö, kö la la', a'so'  
unei jö' ta' yei, la ma jö a'jei kö amata i'sise'i i'sikiä u'nei  
kië adö asaí ré, kö juä amáta jö pa a'ngät ta io' u'nei,  
jo' ta set, lakö' a'ngät u'nei jö, jö a'naüi a'o' chie kö itia,  
ø sijuö nei i'ne kië, kuä' ta jno lako sapä'a nei, kö na'i  
i'sijuöi'lat pa nei i'sa'i i'ne, lako ku'o wajä'itsei pa nei i'kö  
jnié, kuä ta ko nei lako sa'nityei



neï ssa'ï ine, liq majö pa ania' ré uneï kié, jö a'jëi jä aje'  
pa, mawakua kië u'nei ki'i, jeü kaleu jö je' jñiäi, ia'je' pa  
ai a'ngäi i'kö re', ø no' nei re', i're' ai a'ngät, jniq na' jä  
ja' ai a'tyëi pa o' a'tyëi juö' nei mkula, i aje' ai a'tei jö  
je', pei, ai lajä lajö ijö a'juai, nei jö je pei lä jä ja' atyëi  
'lä nei mkula, 'lä jä ja' a'juö tijä' i'kö lajäi chie a'ai a'siä  
nei mkula, lä jä ja' a'ai a'kua ta uka' lajäi chie.

liö maj jøu i'matäi matemáticas, lajei número 'ei, i'jö i'nia' ili ngät lajä simaj pei a'ai a'tiö jau kie tei.

1	2	3	4	5
kö	teü	nëi	kï	ñia
6	7	8	9	
jñëi	kié	jñia	ñi	

tië número ko kö jau jö i'ra m.

- 1.- ñiäloo nítsei në \_\_\_\_\_
- 2.- ñi nielo nítsei tolokia nítsei kié. \_\_\_\_\_
- 3.- kï nielo nítsei tolokia nítsei kia. \_\_\_\_\_
- 4.- nëi nielo nítsei kié. \_\_\_\_\_
- 5.- teü nielo nítsei kiékö. \_\_\_\_\_
- 6.- ñiä loo nítsei tolo kia ratsei nëi. \_\_\_\_\_
- 7.- ñiäloo nítsei toloteü. \_\_\_\_\_
- 8.- jñia nielo nítsei tolo nëi. \_\_\_\_\_
- 9.- kia kï nítsei jñëi niloo ratsei nëi. \_\_\_\_\_
- 10.-kia' nëi nieloo nítsei kiekö. \_\_\_\_\_



saġ jaa jm' lajeġ n<sup>u</sup>mero t<sup>i</sup>t<sup>o</sup>.

896. \_\_\_\_\_

963. \_\_\_\_\_

678. \_\_\_\_\_

1462. \_\_\_\_\_

2642. \_\_\_\_\_

653. \_\_\_\_\_

316. \_\_\_\_\_

225. \_\_\_\_\_

116. \_\_\_\_\_

215. \_\_\_\_\_

602. \_\_\_\_\_

503. \_\_\_\_\_

503



678



222



4



316

602



896



215

316



sát lajei jau jö i'jəu i'kö' nei tiö, nei raya i'ratö tajəu.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

nie' kia jau i'ei "t"

_____
_____
_____
_____
_____

nie' kia jau i'ei "w".

_____
_____
_____
_____
_____

nie' kia jau i'ei "s"

_____
_____
_____
_____
_____

nie' kia jau i'ei "g"

_____
_____
_____
_____
_____

sai kö raya ko kö jau jó i'ratai li në tonos.

tono yei (v)	tono tochie (No se marca)	tono u'oo (v)
satyia	No se acabó	u'jm
tyia	ponlo	u'jm
tyia	pon	u'jm
		sangre de res
		cáldo
		agua



sai jau i'niñia ko kö tono i' a'sai jo'ta' yei.

---

---

---

---

---

juö në u'nio' kie në jau i'niñia i a'juö.

-liö mai tsei lajet jau jö itetsei, kie ta la liö waeitsei itsei  
kä'i la tei sia i'jüoi.

-ja jet jö i'sateitsei, lei kö i'satsié, nei waeitsei ki'i, nei kié  
lajet tá jö i'jüoi nei mkula.



i'jä saja' jñiä jnia



sa'lei jm wa a'jönei

lajet jau jö i'sa'í negación.

-a'sia, a'siä, i'jä, i'kö, a'sia, i'köjm.

sai kia jau jö i'sai negación.

a'sia na'i nijuö tá jñia sia'. \_\_\_\_\_

a'sia na'i nijë ne'í. \_\_\_\_\_

a'sia sijuö tá nei si'sa'i. \_\_\_\_\_

ø lai saiku'o wajuö tá. \_\_\_\_\_

---

---

---

lajet jau jö i'chi'i sa'i afirmativa.



lajät simai pei tiko



te'u tie liö maj u'ro

'ei lajet jau jö i'chi'i, tie kö raya ko kö i'ratai

liö maj tsei libro la.



makö na'i sie'.



tsei jnia yei pei.



kiä' jnia apäa yei.



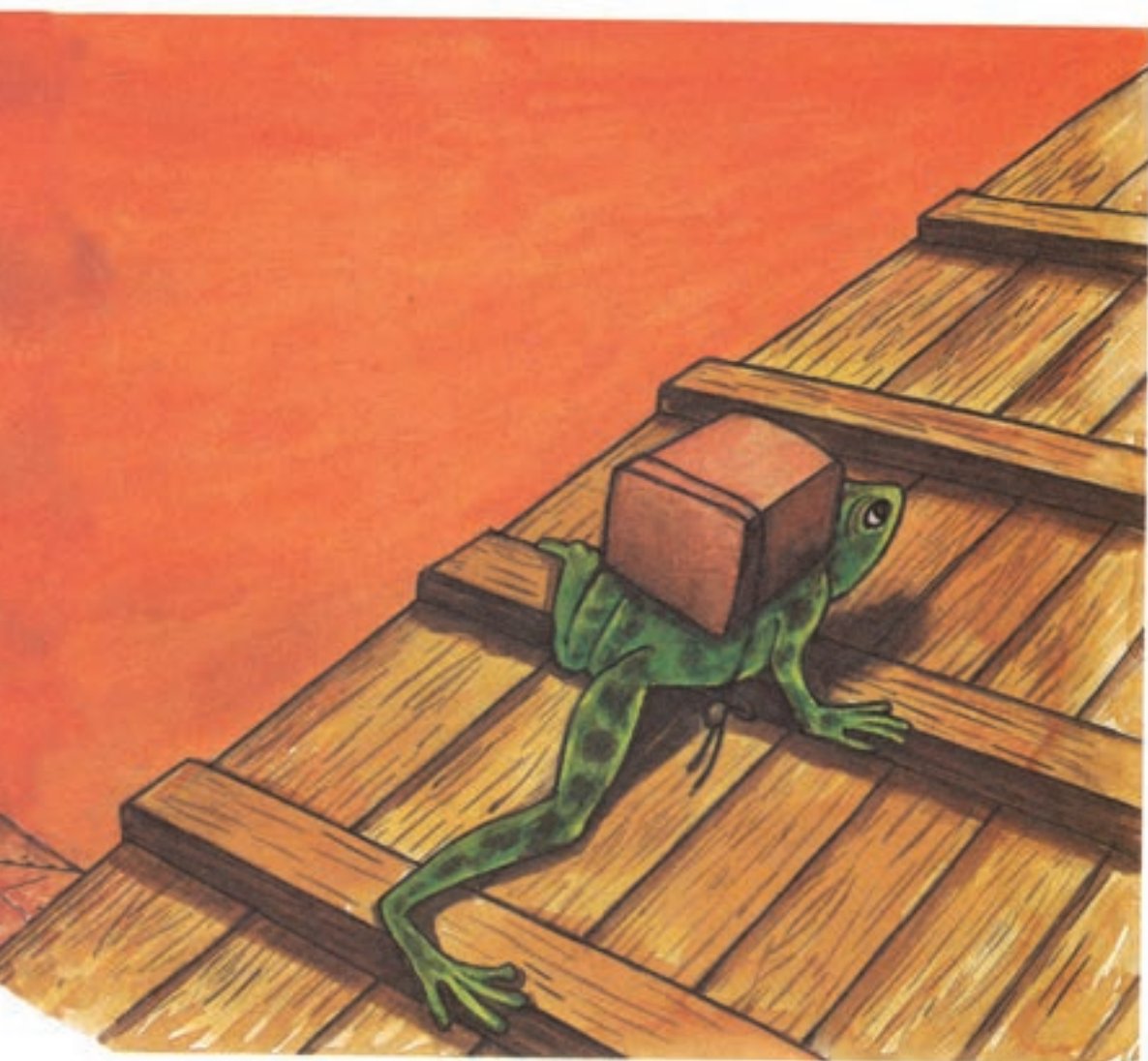
apei jno pa akat jm.





## amáta a

jä aje pei ma kiäi kö ukua ityëi pa i'ratsei tako laui, ijö i'euji jeui nei a'mata, ijö isise'i ta jau, la majá pa jä aje pa atyei, jä ja' atyëi' tsei jniq, jä ja' ai a'siä i'kö nei kua u'o la, ija' ai a'ku'oi i'kö ré a'ai atyëi nei mkula, i're' ai a'ku'i aje' pa ai kö tima' ityëi' ke'i i'kö ré, iaje' ai a'euji liq jeui jö amáta liq i'sei, ta la jö wakuq liwä sireüi ta'i, ai ate'i kätsei, ijö a'ngä't a'ai jau, i'kö a'siq i'køi nei tiö, nei tiö lä ma chie a'ai a'lä nei mkula, a'ai a'sajä'i chie



neĩ kie lajeĩ waeitsei jö i'kiäi, a'sia jnia' i'chie jnia a'la  
a'jno, kö pöi waeitsei i'lø jnia, i'jö a'tyie jä chie ai a'sa'i  
pastora, i pastora ai tä matyëi majüoi la kö ré, i'jö  
a'juu jeu a'kiä ré, ma majä' ta' neĩ re' ka lajö tyiaĩ jau  
tiö ko're ñiö neĩ kie ø laĩ pastora a'eĩ jau i'jö i'jueĩ tyëi, i  
pastora ai nii ki'i korona i'kie re', i'jö i'jüoi i'kö laja chie  
a'ai a'juö tá jñia re'. i ré a'juu, juö 'ei i'kö jnia, a'sia yëi  
i'kö neĩ.

## i' ngëë jeu ratyi i'kiäi Bandera

-lajet inia'; teü Bandera.

ko'i makiä simai pei, jö jüoi teü jeu, kö jeu simai m, kö jeu simai ñii, jó noi ma teü metro ko' jäi ijö itiöi jeurma, apeí aï asäi maneï, apeí aï kiä kö Bandera ijö i'ngëë jeu ratyí, i'sikuoí aï a'sä'í jo' ta' ka'jó, a'yei Bandera a'aï liä ngëë jeu ratyí liä latei i'säi a'a'í a'reü, a'aï ayei a'chia Bandera kié a'aï pa akat jm', latei a'kat jm', liö maj siñioi lej lajä lajö latei a'kat jm'. liö maj tsë'i simai latei simai ko'i lajet na'i juego jö i'ø atø'ti ko' jä atø'ti, liö maj tsejø 'simai lei, 'ei tsej siku'öi tá tia ñiö, a'juä ne 'ei siñiöi lajet na'i juego.

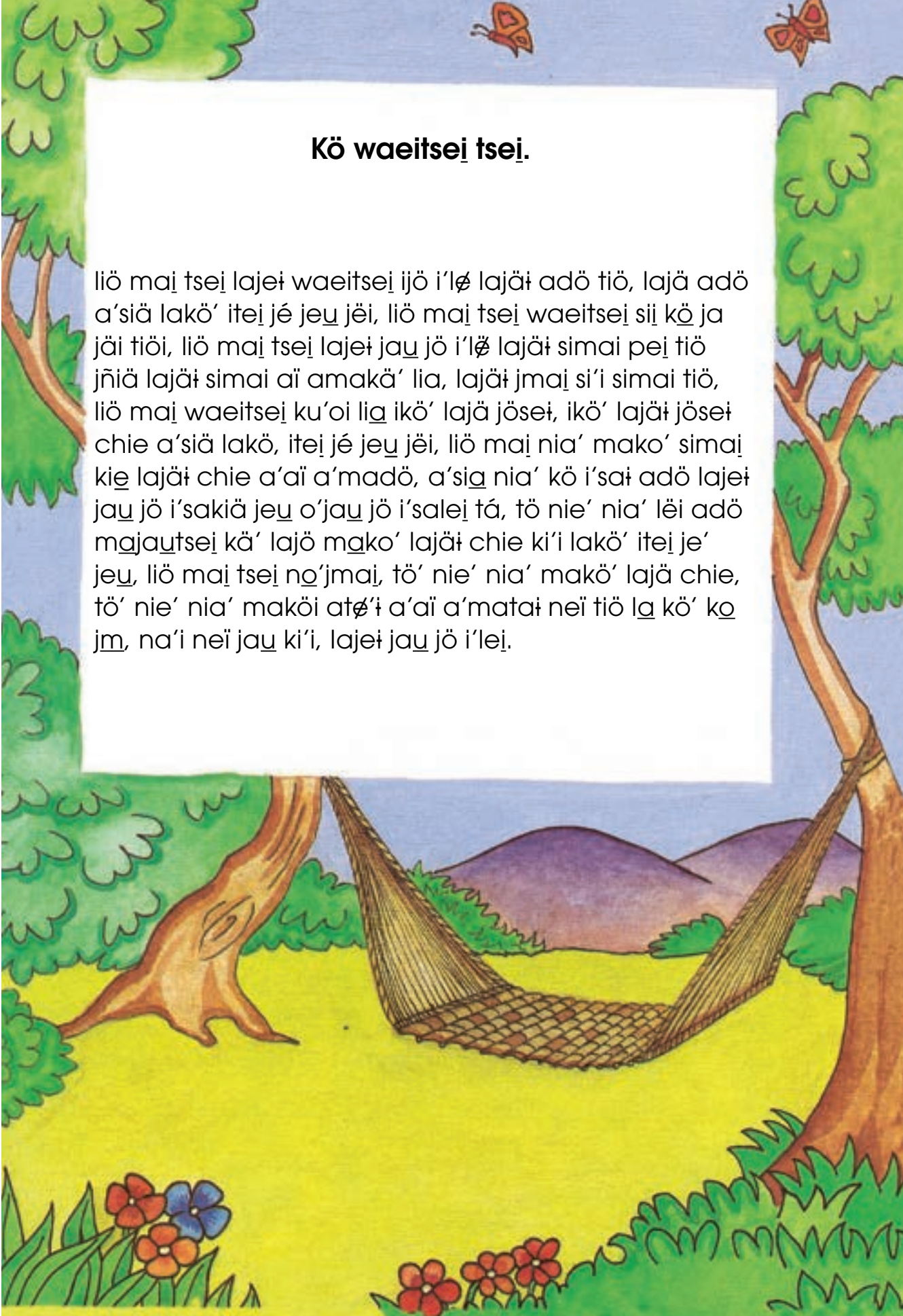


liö maj siñiö simai a'aï atiö jau kie tø'ti, latei alø'ti jeu 'ei lajet na'i tá.



## Kö waeitsei tsei.

liö maj tsei lajei waeitsei ijö i'lø lajät adö tiö, lajä adö a'siä lakö' itei jé jeu jëi, liö maj tsei waeitsei siä kö ja jäi tiöi, liö maj tsei lajei jau jö i'lø lajät simai pei tiö jñiä lajät simai ai amakä' lia, lajät jmai si'i simai tiö, liö maj waeitsei ku'oi liä ikö' lajä jöset, ikö' lajät jöset chie a'siä lakö, itei jé jeu jëi, liö maj nia' mako' simai kie lajät chie a'ai a'madö, a'sia nia' kö i'sat adö lajei jau jö i'sakiä jeu o'jau jö i'salei tá, tö nie' nia' lei adö majautsei kä' lajö mako' lajät chie ki'i lakö' itei je' jeu, liö maj tsei no'jmai, tö' nie' nia' makö' lajä chie, tö' nie' nia' maköi atø'i a'ai a'matai nei tiö la kö' ko jm, na'i nei jau ki'i, lajei jau jö i'lei.



-latej saŋ kö jau o' kö waeitsej itsej' kie jä chie, nia' käi `ei lajeŋ jau jö ilø kö' jä jä chie ai a'sie waeitsej itsej.

lajeŋ jau jö ityia lajät chie tiö, a'ai a'sié waeitsej i'tsej chie ai tiö, ratät waeitsej ikö' chie a'ai a'makichiä, lajeŋ jau jö i'sikuö' lakó' jm' itie to'nela.

-latej tyiaj jau jñiai chie a'ai a'sié liö waeitsej tö' nié nia' lej jä chie a'lät serio, a'tsié jau kie, a'let kö jau.

tá i'saŋ kö jau, nia' kä'i 'ei lajeŋ jau jö itsej, nia' noi jau ajuu ne satyi'i lajeŋ jau jö i'nia' saŋ nia' ro'i nei majyi, ø jau jö let i'pä'i ikö' lajät chie, ai a'sié liö waeitsej tsej.

-nia' kä'i 'ei ai liu let kö' kö jau ilø lajät chie tiö, o' let köna'i lajeŋ jau, o'ni saŋ waeitsej kie kö' jä jä chie tiö.

saŋ nei raya ai liu let waeitsej kie lajät chie a'ai ajñiä a'matyia jau.

saŋ lajeŋ waeitsej

---

---

---

---

lajeŋ waeitsej ilät

---

---

---

---

## **lajet inia' juoi.**

tö nie nia' juö chie waeitsei, ø tá jö inia' silei kö' kö jm, ø tá jö nia' silei jé jeu, ø tá jö nia' silei jau tøi, ø jö inia' juö lajät chie.

-latei ngö jä chie jé, jei ojeu liö maj makí tikät u'nei kié chie, liö maj tikät u'juö, liö maj tä'i u'jm' a'llave, ø jnia juö chie latei a'jei kö isilei.

ø nia' juö chie, kä' lajö, sať je'jeu, ki'i lajet ilat isilei, nia' juö waeitsei lajat pa jnia' kä' lajö sať jé jeu ko'.

'ei lajet i'rosat kartel.

Wa'ie u'jm.  
sania' juö itä'i u'jm ne.  
kié ma'øu kei latei  
sasia.

jnaj u'jm kie a'llave  
i'sei u'nei kie adö jno

juö tsei jnia jau kia, ya'  
lajet jm', atië makj.

sai nei raya ø jö i'jno' inia' juö jé jeu ko'.

1.- ø jö itsei i no' juö jé jeu ko'. \_\_\_\_\_

2.- ø jö ilai i je' jé jeu ko'. \_\_\_\_\_

3.- a'ma ma jnia', kö waeitseitse itsei jé jeu ko'. \_\_\_\_\_

4.- o' ma atyia jau jñia chie, nei kie lajei ilai jö  
silei je' jeu ko'. \_\_\_\_\_

5.- ø nia' lei lai ka' lajö lai jé jeu. \_\_\_\_\_

6.- jé jñia tyia jau lajei ilai isilei jé jeu. \_\_\_\_\_



## Kö waeitsej

\*lakö' jä jä chie aī a'sai jau jm, nia' kai 'ei lajei waeitsej jö itsej' i'kié lajät chie aī a'maki'chiä tiö, kié ta la lajät chie aī, liö waeitsej ityë'i tsei' i'masi, i'iajä sejeü a'ai a'sikuö jm' itié to'ne la, tö' nie' nia' kä'i waeitsej iki'e lajät chie a'ai a'maki'chiä tiö.

\*liö maj tsej lajei jau jö ilø lajä chie, kié ta la lei kö jau i'tsei, liö maj jau jö lei kö i'chi'e, lajät chie a'ai a'yei jau jö litsej lajei waeitsej ki'i, nia' lø 'ei lajei jau jö i'jø'u, ñiä lajei jau jö i m', kä' lajö' lingäi koré ñiö lajei jau jm i'lø jä jä chie.

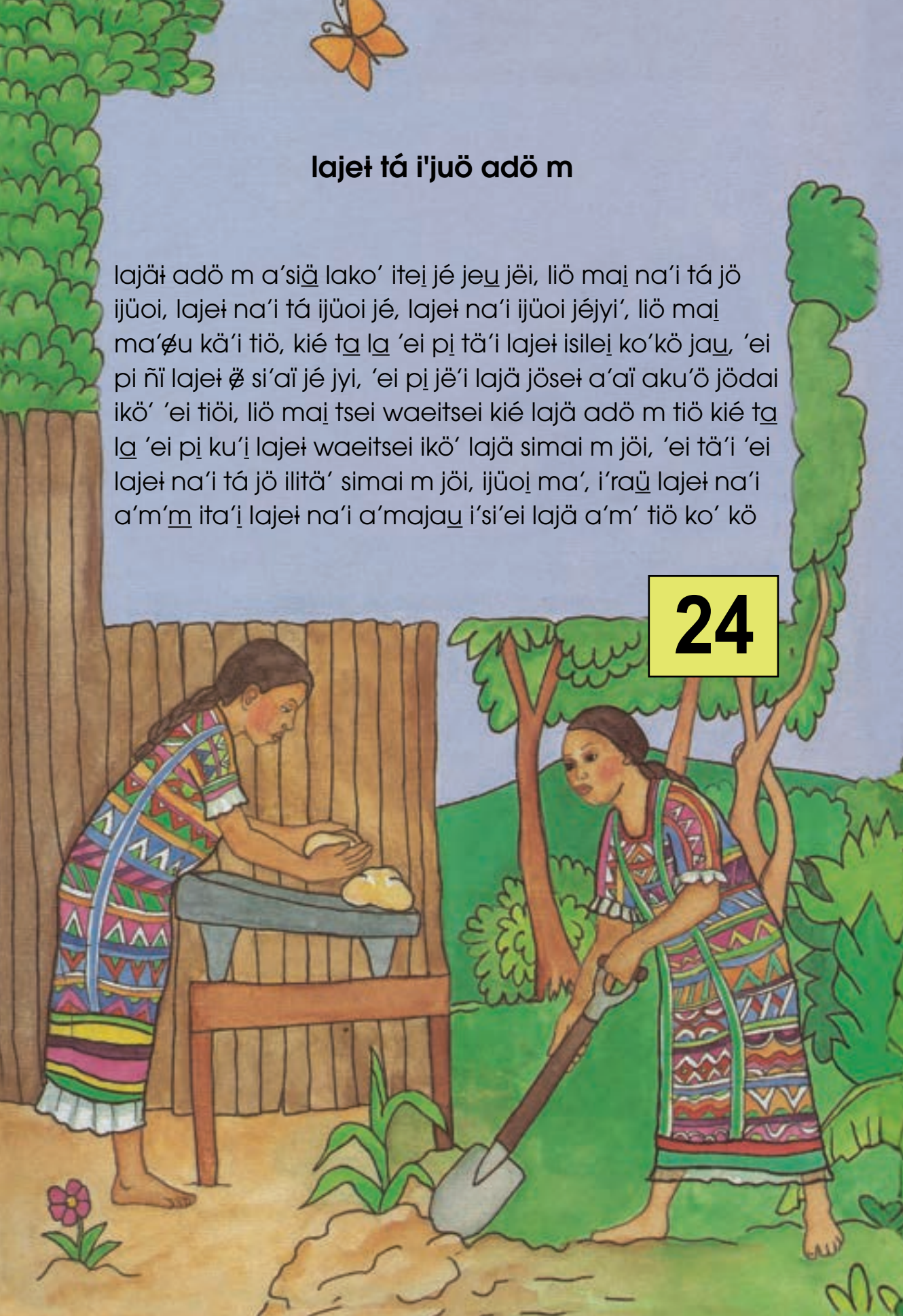
lajä neī tiö no' simai pej nia' kä' 'ei lajei jau jö i'ø atø't jeu jau kié tø't.



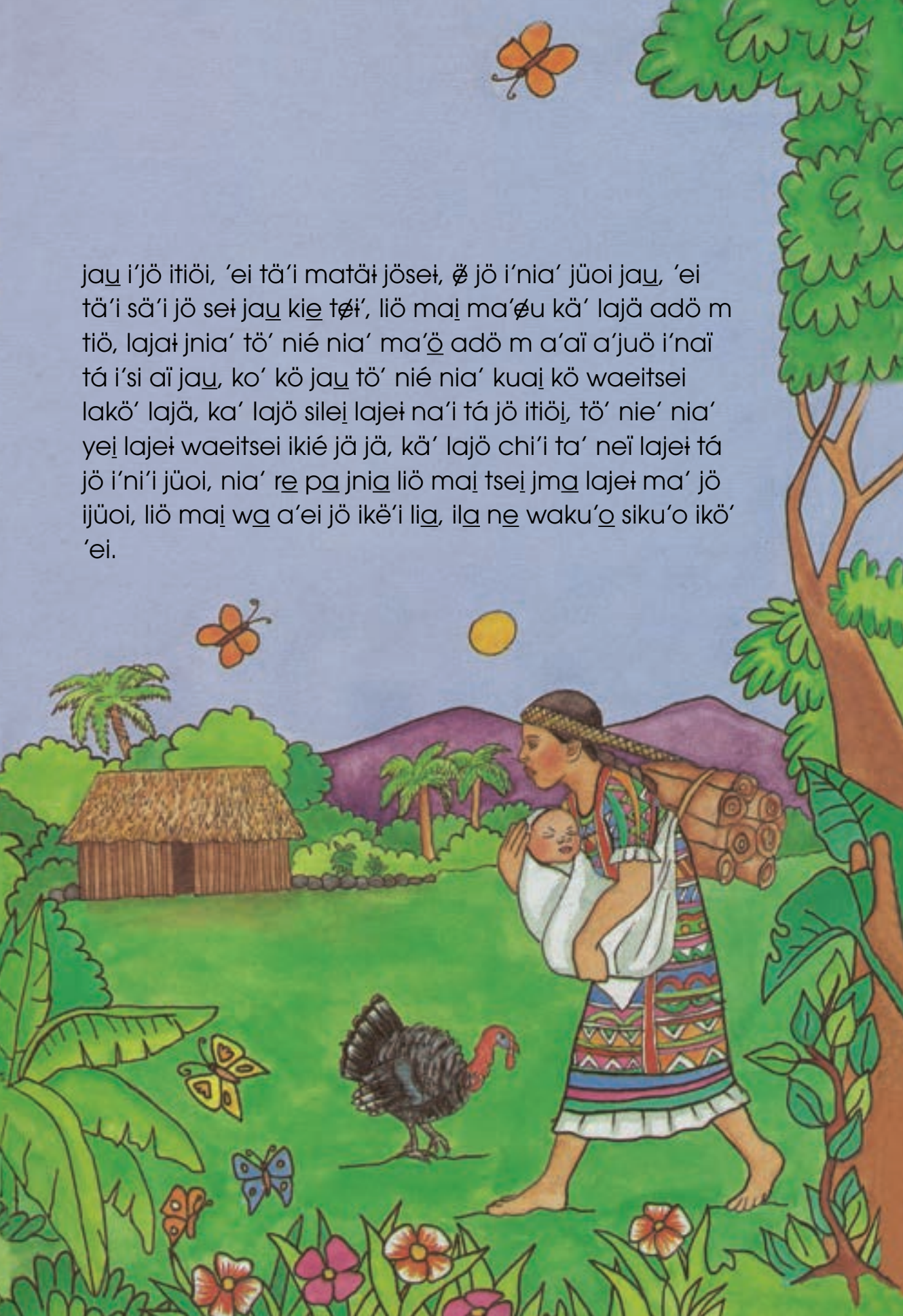
## lajet tá i'juö adö m

lajät adö m a'siä lako' itej jé jeu jëi, liö maj na'i tá jö ijüoi, lajet na'i tá ijüoi jé, lajet na'i ijüoi jéjyi', liö maj ma'øu kä'i tiö, kié ta la 'ei pi tä'i lajet isilej ko'kö jau, 'ei pi ñi lajet ø si'ai jé jyi, 'ei pi jë'i lajä jöset a'ai aku'ö jö dai ikö 'ei tiöi, liö maj tsei waeitsei kié lajä adö m tiö kié ta la 'ei pi ku'i lajet waeitsei ikö' lajä simai m jöi, 'ei tä'i 'ei lajet na'i tá jö ilitä' simai m jöi, ijüoi ma', i'raü lajet na'i a'm'm ita'i lajet na'i a'majau i'si'ei lajä a'm' tiö ko' kö

24



jau i'jö itiöi, 'ei tä'i matät jöset, ø jö i'nia' jüoi jau, 'ei  
tä'i sä'i jö set jau kie tæf', liö maj ma'øu kä' lajä adö m  
tiö, lajät nia' tö' nié nia' ma'ö adö m a'ai a'juö i'naï  
tä i'si ai jau, ko' kö jau tö' nié nia' kuaï kö waeitsei  
lakö' lajä, ka' lajö sileï lajät na'i tá jö itiöi, tö' nie' nia'  
yeï lajät waeitsei ikié jä jä, kä' lajö chi'i ta' nei lajät tá  
jö i'ni'i jüoi, nia' re pa jnia liö maj tsei jma lajät ma' jö  
ijüoi, liö maj wa a'ei jö ikë'i liq, ilq ne waku'ö siku'ö ikö  
'ei.





## **lajet na'i jau**



liö maj tsej lajet na'i jau jm jö ilej ko' kö jeu, liö na'i pa  
 jau jm jö lø chie tiö nei mkula, lakö' itej ma'loo, lej jau  
jm kié ake't, lej jau jm kié a'siä m'ya, lej jau jm kié a'siä  
 ko'bm, lej jau jm kié a'siä m'sa't ko' kö jaulio maj tsej  
 na'i, liö maj kë'i ko' kö jeu ijö i'lej liö majliö wañiötsej  
 siä lajä chie tiö latej tyiaj jau, lajat jnia alø jau jm nia'  
 ie kiä, kié ta la liö maj kë'i, lajä chie a'ai a'lø jau jm,  
 makë'i jnia a'majau jö itiöi ko' kö jeu, jö ilej jau jm, sia  
 jeu jö itiöi a'majau yëi, sia jeu jö itiöi a'majau tié, lajä  
 ake't tiö a'majau tie', lajä a'siä je' jeu jëi tiöi a'majau  
 yëi, liö maj tsej jnia lajat adö m tiö latej a'ej lajet na'i  
 a'majau, lajä jöset chie a'ai a'lø jau jm liö maj ni'öi,  
 matät jüoi lajet na'i tá, tá ijüoi a'majau tá i'jüoi lajet  
 na'i ma, tá ijëi yëi, ikë'i a'ei.





## ikúoi jau


liö maj tsei, latej jä simai pei kiä jau kié t̥ɕ'i ku'i jau,  
liö maj tsei jm' r̥ei, kié ta la liö maj waeitsei tsei lisi'j, liö  
maj jau jö itsej na'i ilität, kö juä iku'i jau, liö ts̥ei simai  
jö sei a'jeu, latej a'yei iku'i jau ta' nei lajä a'jeu, liö  
maj ko' jä'i chie tiö latej a'j̥e'i jä apei akiä jau t̥ɕ'i  
siku'ɔ jau, liö maj tsei kii iye'i simai, liö jau, lajej jm' pa  
ko' simai ā lej, lajej na'i tá pa jl̥e simai lej, salej jm' ie  
waki'i iko'i.

## u'lej


-kö 'ie ngö waje' jé i'jö iyia u'lej,  
kö ma a'y̥ei liö maj tsei t̥i na'i,  
lajej naj u'lej, liö maj m̥ajeu tsei' rö'  
kö ma a'k̥ü kö u'lej jö.

-liö maj siñiö alet kié ta la sia sä'i a'rau,  
a'rau liö maj no'i jnia, liö maj jni'i jnia,  
liö maj siñiö sia kö ma a'y̥ei jau.  
liö maj tsei wañiötsei kié i'kö 'ei.






-liö maj jñiaj nia' latej 'ei kö punto, o' lajei na'i signo  
i'ratö ko' kö nei majyí.




-latej nia' saí kö jau , lakö ralie tö nie' nia' mali'i kö  
letra mayúscula ina'i jau jö isí saí, latej ko' kö punto,  
jö mali'i letra jö isä'i mayúscula, latej tatö kö punto o'  
ti' kö punto, latej ato' kö waeitsei ijö i'ma wasaí, latej  
ma'li'i kö waeitsei i'sei liq o' kö jau i'sei liq tö' nie' nia'  
kä'i 'ei ai liq sisaí ko' kö jau jö itsei, ti'í kö punto latej  
ato' kö jau o' waeitsei i'jö i'sisaí.

### Kö texto



a' ä' läi jä a'mm liö maj tsei jniai, liö maj tsei juöi tá,  
liö maj ingäi, liö maj tsei siñöi.  
siñioi 'ei seü, chi'i jä jñia tyiaj jau lia.  
ni'i la'i a'sie t'í m', ka' lajö ma'öi lajä chie a'siä ma'ø  
u, ki tiäi ijö i'ngëe jeu yei i'majüoi, ni'i liku'i lajei itä' kie  
lajä chie a'ai a'siä nei mkula.



-saĭ je'u u'ëi yëi lajət jau ijö i'ei punto i'malii i'set liä, u'ëi i a'seu lajət punto i'chi'i ta' neï.

## siä jé jeü jëi

kö jm' ngö jeü liö maĭ chie tiö, wa'nät lajət i'sia ki'i ngöi waliaĭ lajət i'si ai iki'e jau.

Masaĭ jä a'loo tiö kiäi jñia jä a'loo liä, jeü jö i'ngöi tiöi, a'siä chie ma'lø jau ñi, jau jm pa ma'lei lajä tiöi.

jm' itié to' nela, tä' jeü chie ma si'ä jeü jö isityiaĭ jau, jñiaĭlä jä chie a'ai ajñiaĭ.

Ka'chiö chie ai tiö lejə jau ñii jñia ka'chiö chie ai 'lø jau jm.

tiə la jeü neï sa'wa si 'ai jau jm kiä, chie ta neï pa.



